

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი

მედიცინის ფაკულტეტი

სამეცნიერო მუშაობის ანგარიში

2018 წელი

თბილისი

სამეცნიერო ან სასწავლო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა

სამეცნიერო ერთეულის ხელმძღვანელი - დიმიტრი კორძაია
 სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა.
 სრული პროფესორები:

ბეჟან წინამძღვრიშვილი	შინაგან დაავადებათა პროპედევტიკისა და ლაბორატორიული დიაგნოსტიკისკათედრა
ალექსანდრე ალადაშვილი	შინაგან დაავადებათა კათედრა
ნინო შარაშიძე	კლინიკური და კვლევითი უნარ - ჩვევების კათედრა
დიმიტრი კორძაია	კლინიკური ანატომიისა და ოპერაციული ქირურგიის კათედრა
გია ლობჯანიძე	ზოგადი ქირურგიის კათედრა
მერაბ კილაძე	კლინიკური ქირურგიის კათედრა
არჩილ ხომასურიძე	მეანობა - გინეკოლოგია - რეპროდუქტოლოგიის კათედრა
ვლადიმერ მარგველაშვილი	ორთოპედიული სტომატოლოგიის და იმპლანტოლოგიის კათედრა
ქეთევან კილურაძე- გოგილაშვილი	თერაპიული სტომატოლოგიის კათედრა
გიორგი მენაბდე	ყბა - სახის ქირურგიის კათედრა
მანანა კალანდაძე	ბავშვთა სტომატოლოგიის კათედრა
რომან შაქარიშვილი	ნევროლოგიისა და ნეიროქირურგიის კათედრა
ალექსანდრე ცისკარიძე	ნევროლოგიისა და ნეიროქირურგიის კათედრა
თამარ რუხაძე	ონკოლოგიისა და პალიატიური მზრუნველობის კათედრა
სოფიო კახაძე	სამედიცინო რადიოლოგიის და ენდოსკოპიის დეპარტამენტი
თენგიზ ცერცვაძე	ინფექციურ დაავადებათა და კლინიკური იმუნოლოგიის კათედრა
რუსუდან ქარსელაძე	პედიატრიის კათედრა
თეიმურაზ ჯორბენაძე	პათოლოგიისა და სასამართლო მედიცინის კათედრა
პაატა იმნაძე	საზოგადოებრივი ჯანდაცვის და ეპიდემიოლოგიის კათედრა
ნატა ყაზახაშვილი	საზოგადოებრივი ჯანდაცვის და ეპიდემიოლოგიის კათედრა
ნინო ჩიხლაძე	სამედიცინო ეთიკის და ჯანმრთელობის სოციოლოგიის კათედრა
თეიმურაზ ჩიგოგიძე	უროლოგიის კათედრა
მიხეილ ომიაძე	ოფთალმოლოგიის კათედრა
გიორგი გალდავა	დერმატო - ვენეროლოგიის კათედრა
ზურაბ ჩხაიძე	გადაუდებელი და კრიტიკული მედიცინის კათედრა
ნინო ოკრიბელაშვილი	სიქიატრიისა და სამედიცინო ფსიქოლოგიის კათედრა
თამარ კეზელი	ფარმაკოლოგიის კათედრა

ასოცირებული პროფესორები:

1. გულნარა ტაბიძე	26. ნატალია მანჯავიძე
2. მედეა კოპალიანი	27. შალვა ფარულა
3. დავით ზურაბაშვილი	28. ჯენარო ქრისტესაშვილი
4. მამუკა ჩხაიძე	29. ალექსანდრე ლაბარტყავა
5. თინა ქიტუაშვილი	30. რევაზ სულუხია
6. ნიკოლოზ ანთელავა	31. არსენ გვენეტაძე
7. თეიმურაზ დოჭვირი	32. ვლადიმერ გონჯილაშვილი
8. ნოდარ ხოდელი	33. ამირან ანთაძე
9. ზურაბ ჩხაიძე	34. მერაბ ხვადაგიანი
10. მაკა ჯორბენაძე	35. ლევან თავბერიძე
11. ნატო ფიცხელაური	36. ზურაბ ბერიაშვილი
12. ლაშა ლორია	37. ავთანდილ ღირდალაძე
13. ქეთევან დადიანი	38. მაია ხუბუა
14. შოთა ცანავა	39. პავლე მაჭავარიანი
15. ნოე ჯორბენაძე	40. ვახტანგ ჭუმბურიძე
16. მარინე შაქარაშვილი	41. ელენე გიორგაძე
17. თამილა ბაგაშვილი	42. თამაზ მაღლაკელიძე
18. გიორგი პატარაია	43. რუსუდან გვენეტაძე
19. ლიანა ჟორჟოლიანი	44. მაია ბიწვინაშვილი
20. ქეთევან ბარაბაძე	45. ნინა მამამთავრიშვილი
21. ლალი შარვაძე	46. ნანა კვიციანი
22. მანანა თოდუა	47. დავით გიგინეიშვილი
23. მამუკა გურგენიძე	48. თამარ ვაშაძე
24. მამუკა გოგიბერიძე	49. დარეჯან გუგუციძე
25. ოთარ დარჯანია	

ასისტენტ პროფესორები:

1. მარიამ ჭიპაშვილი	8. ირინა ბარბაქაძე
2. ვაჟა კენჭაძე	9. ლუდმილა ბარბაქაძე
3. ეკა ქურდაძე	10. თეიმურაზ მგელიაშვილი
4. ია კირვალიძე	11. ვახტანგ გოდერძიშვილი
5. ნანა გოიშვილი	12. გიორგი ხეროდინაშვილი
6. მიხეილ ჯანგაძე	13. გია ლურსმანაშვილი
7. გაგუა ირინე	14. გრიგოლ მამამთავრიშვილი

15. გიორგი ელისაბედაშვილი	19. მიხეილ წვერავა
16. თინათინ სუპატაშვილი	20. ნინო დოლიძე
17. ინგა ბოჭორიშვილი	21. რუსუდან აბაშიძე
18. თამარ კიკალიშვილი	22. გიორგი საათაშვილი

ივანე ჯავახიშვილის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი მედიცინის ფაკულტეტი, კლინიკური ანატომიისა და ოპერაციული ქირურგიის კათედრა.

კათედრის გამგე, პროფესორი დ. კორძაია,
ასოცირებული პროფესორები ნ. ხოდელი და ზ. ჩხაიძე,
ასისტენტ პროფესორები ი. კირვალიძე, ნ. გოიშვილი

1. სამეცნიერო ან სასწავლო ერთეულის მიერ ერთობლივად შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

1.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მიხედვით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მიხედვით)
1	<p>გულის გაჩერების დროს, ხელოვნური სისხლმიმოქცევის ახალი, უნივერსალური აპარატით გულ-ფილტვის რეანიმაციის შედეგების გაუმჯობესება, ხოლო გულის მუშაობის აღდგენის შეუძლებლობის შემთხვევებში, იმავე ორგანიზმში, შემდგომი ტრანსპლანტაციის მიზნით, ორგანოთა პერფუზიული კონსერვაციის შესაძლებლობების კვლევა სხვადასხვა ექსპერიმენტულ მოდელში.</p> <p>(სამედიცინო და ჯანმრთელობის მეცნიერებები - 3 ფუნდამენტური მედიცინა - 3.1, სამედიცინო ბიოტექნოლოგია - 3.4)</p>	2018-2022	<p>კათედრის გამგე, პროფესორი დიმიტრი კორძაია ასოცირებული პროფესორი ნ. ხოდელი - პროექტის ხელმძღვანელი; ასოცირებული პროფესორი ზ. ჩხაიძე; ასისტენტ პროფესორები ია კირვალიძე, ნ. გოიშვილი.</p>

წარმოდგენილი პროექტის ფარგლებში 2018 წლის განმავლობაში დაგეგმილი ამოცანების განხორციელება:

- დაპროექტდა და ერთი ეკუმპლარის სახით კუსტარულად დამზადდა საკუთარი კონსტრუქციის სისხლის ორსაკნინი ტუმბო. მოხდა მისი პნევმომძრავის ტრანსფორმირება ჰიდრავლიკურ რევერსირებად ამძრავში და პირველადი სასტენდო ტესტირება.
- ორსაკნინ ტუმბოში გამოირიცხა დაჭირხნული ჰაერის უშუალო კონტაქტი სისხლთან და სისხლის ნაკადი გატარდა ბიო- და ჰემოინერტულ ელასტიურ პარკებში;

- მოხდა ახალი კონსტრუქციის ნაკადების გადართვის ბლოკის პროექტირება და დამზადება და მისი მართვის პულტში მოხდა გადართვის იმპულსის კომუტაცია ჰიდრაავლიკური რევერსირებადი ამძრავის გადართვის იმპულსთან.
- მოდერნიზირებული ტუმბოს ბაზაზე, კლინიკური ხმარების აქსესუარების გამოყენებით განხორციელდა საპერფუზიო სისტემის კონსტრუირება და მონტაჟი ტრანსპორტირებად, ურიკის ვარიანტში.
- დაპროექტდა სისხლის საპერფუზიო სისტემის გამოსასვლელ არტერიულ ხაზზე განსალაგებელი მართვადი პულსატორი, რომელიც ითვალისწინებს პულსაციის სიხშირის (0 – 200 დარტყმა/წუთი) და კარდიოგრამის R-R კბილებს შორის დაჭირხვნის დაწყების და დასრულების მომენტების მართვას.
- კვლევების შედეგები მოხსენებულ იქნა საქართველოში ჩატარებულ საერთაშორისო კონფერენციებზე მესტიაში (6-9 სექტემბერი) და ბათუმში (7-10 ოქტომბერი).

1.2.

№	დასრულებული პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

2. შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გრანტით დაფინანსებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

2.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	საპერფუზიო სისტემით ორგანოთა “in situ” კონსერვაციის ახალი მეთოდი (ექსპერიმენტული კვლევა) ხელშეკრულება #217382 (სამედიცინო და ჯანმრთელობის მეცნიერებები - 3 ფუნდამენტური მედიცინა - 3.1, სამედიცინო ბიოტექნოლოგია - 3.4)	2017-2019	პროექტის ხელმძღვანელი - ასოც. პროფესორი ნოდარ ხოდელი; პროექტის კოორდინატორი - ასოც. პროფესორი ზურაბ ჩხაიძე; მორფოლოგიური კვლევების ხელმძღვანელი - პროფესორი დიმიტრი კორძაია;

საგრანტო ხელშეკრულებით დასახული ამოცანა გულისხმობდა წინა ეტაპზე შემუშავებულ ექსპერიმენტულ მოდელში მოპულსირე (მხსა), ნორმოთერმული პერფუზიით უზრუნველყოფილი 24 საათიანი in situ კონსერვაციის ეფექტების შესწავლას.

ამოცანის შესრულება:

მეხუთე ამოცანის მსვლელობაში (3 თვე) ჩატარდა 6 ექსპერიმენტი მუცლის ღრუს ორგანოების მოპულსირე პერფუზიული კონსერვაციის შესაფასებლად. ექსპერიმენტების ამ სერიაში გამოყოფილ იქნა 3 ქვეჯგუფი ორგანოთა თბილი იშემიის პერიოდის მიხედვით (15, 30 და 60 წუთი) და თითოეულ მათგანში ორ ცხოველზე ჩატარდა 24-საათიანი ნორმოთერმული პერფუზია. ორგანოების სიცოცხლისუნარიანობის შეფასება ხდებოდა ჰომეოსტაზის პარამეტრების პერმანენტული რეგისტრაციით (ჰემოდინამიკის მაჩვენებლები, სისხლის პარამეტრების მონიტორინგი) და მათი ფუნქციური მდგომარეობით (დიურეზი, ნაღვლის რაოდენობა, ნაწლავთა პერისტალტიკა და სხვ.). აღებულ იქნა ბიოფსიური მასალა ღვიძლიდან, პანკრეასიდან, თირკმელებიდან და ნაწლავებიდან შემდგომი ჰისტომორფოლოგიური კვლევებისათვის.

მეექვსე ამოცანის მსვლელობაში (3 თვე), მეოთხე და მეხუთე ამოცანების შესრულებისას აღებული ბიოფსიური მასალისგან დამზადდა პრეპარატები და ჩატარდა ჰისტომორფოლოგიური კვლევა, რომელმაც გამოავლინა მოპულსირე პერფუზიის უპირატესობა კონვენციურთან შედარებით, რაც გამოიხატა მუცლის ღრუს ორგანოთა ქსოვილებში თბილი იშემიით გამოწვეული დაზიანებების პრაქტიკულად არარსებობაში პირველ შემთხვევაში და ამ დაზიანებების მკაფიო გამოვლენაში არამოპულსირე პერფუზიების შემთხვევაში.

მეექვსე ამოცანის მსვლელობაშივე მომზადდა და გამოქვეყნდა 1 სამეცნიერო სტატია Georgian Medical News-ში, 4 საკონფერენციო თეზისი საერთაშორისო ფორუმებზე წარსადგენად. ჩატარდა საუნივერსიტეტო კონფერენცია, რომელზეც მოხსენებულ იქნა კვლევის შედეგები. ვინაიდან პროექტში შესრულებულ კვლევებს აქვს სპეციფიკური ხასიათი, ამ პრობლემებისადმი მიძღვნილი საერთაშორისო ფორუმები ტარდება შედარებით იშვიათად, რის გამოც საერთაშორისო კონფერენციაზე მივლინება დაიგეგმა 2018 წლის სექტემბერში, რომში (იტალია), სადაც "მდგრადი განვითარების მე-6 საერთაშორისო კონფერენციაზე" გაკეთდა შედეგების პრეზენტაცია.

ამოცანის შესრულების შედეგი/თვლადი ინდიკატორები:

- შეიქმნა მუცლის ღრუს ორგანოების მოპულსირე პერფუზიით კონსერვაციის ექსპერიმენტების ამსახველი ფოტომასალა და ექსპერიმენტების ოქმები.
- მომზადდა სამეცნიერო სტატია და საკონფერენციო თეზისები.
- ჩატარებული საუნივერსიტეტო კონფერენციის მასალები.
- შეიქმნა ბიოფსიური მასალის პრეპარატების ფოტომასალა.
- ფონდში წარმოდგენილია ჩატარებული სამუშაოს 6 თვის ანგარიში.

2.2.

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3. უცხოური გრანტებით დაფინანსებული სამეცნიერო პროექტები

3.1. გარდამავალი პროექტი

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/ სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3.2. დასრულებული პროექტი

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

4. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა საქართველოში

4.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა

		ISBN		
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.4. სტატიები დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდის (DOI) მითითებით

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

4.5. სტატიები ISSN-ის მითითებით

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ISSN	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	Чхаидзе ЗА, Шенгелия ОС, Пилишвили ОД, Ходели НГ.	Сохранение жизнеспособности органов аппаратом искусственного кровообращения среди доноров с небьющимся сердцем (обзор литературы). ISSN 1512-0112	Georgian Medical News. 2018:(7-8):116-20.	Tbilisi Medical University	5
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

5. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა უცხოეთში

5.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	Chkhaidze Z, Kordzaia D, Pilishvili O, Khodeli N.	Saving Lives: Extracorporeal Circulation for More Effective Resuscitation and Prolongation of the Perfusion to Preserve the Potential Donor Organs "in situ" in Case of Unsuccessful Resuscitation. ISBN 979-12-200-2125-8	VI International Conference of Sustainable Development Rome. Itali	5
2	Chkhaidze Z, Khodeli N.	Two-chambered blood pump for the heart-lung bypass machines. DOI: https://doi.org/10.1016/j.resuscitation.2018.07.097	Resuscitation. 2018;130(Suppl.1):e54.	1

გულ-ფილტვის ექსტრაკორპორული რეანიმაცია (გფერ) ყველაზე ეფექტური საშუალებაა გულის მწვავე უკმარისობის ან გულის გაჩერების დროს, რომელიც 30-40% შემთხვევებში დადებით შედეგს იძლევა. ლიტერატურაში მწირია მონაცემები ამ მეთოდის გამოყენების დროს ჰემოდინამიკური პარამეტრების მართვის შესახებ. ქსპერიმენტული კვლევები გვიჩვენებს რომ პულსური ნაკადით

კონტრპულსაციის შემთხვევაში შესაძლებელია ადექვატური სისტემური ჰემოციკულაციის და რეაბილიტაციის ფაზაში მყოფი გულის მიოკარდიუმის ეფექტური განტვირთვის მიღწევა.

ამავე დროს შემთხვევათა 60%-ში, როდესაც გფერ უშედეგოა, დაზარალებული შეიძლება განიხილებოდეს როგორც ორგანოთა პოტენციური დონორი. ამ ორგანოთა თბური იშემიისგან დასაცავად ნაჩვენებია ექსტრაკორპორული ხელოვნური სისხლმიმოქცევის განგრძობა, რომელიც ინიცირებული იყო რენიმაციის მიზნით. ეს დროის მოგების საშუალებას მოგვცემს პროცედურებში შესაბამისი ვიწრო სპეციალისტების, იურისტების და პაციენტის ნათესავების მიერ სათანადო გადაწყვეტილებების მისაღებად. ასეთი მიდგომა გააუმჯობესებს როგორც გფერ-ის პროცენტულ მაჩვენებლებს, ასევე გულით მკვდარ დონორთა ეფექტურ გამოყენებას ტრანსპლანტოლოგიაში.

5.4. სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI ან ISSN	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდები სრულდენობა
1	Khubulava S, Chichiveishvili N, Khodeli N, Phichkhaia G, Mamniashvili.	Preparation of Selenium Nanoparticles with Mechano-sonochemical Methods. DOI: http://dx.doi.org/10.22377/ajp .	Asian Journal of Pharmaceutics. 2018;12(02): 619-24.	http://www.asiapharmaceutics.info/index.php/ajp/article/view/2405/925	5

ნანოტექნოლოგიასა და ნანომედიცინაში მიღწეულმა წარმატებებმა რევოლუცია მოახდინა ფარმაცევტულ ბაზარზე, მედიცინასა და ბიოლოგიაში. ნანონაწილაკების მცირე ზომა და მაღალი აქტიურობა საშუალებას გვაძლევს გამოვიყენოთ მათი ძალიან მცირე დოზა და დავაკვირდეთ უჯრედს მისი ცხოველქმედების პროცესში მინიმალური ჩარევით. ასევე მნიშვნელოვანია ის რომ, ზომისა და დოზის შემცირებასთან ერთად მკვეთრად მცირდება ნივთიერებათა ტოქსიური ზემოქმედება.

წარმოდგენილი შრომის მიზანს წარმოადგენდა შეგვემოუზავებინა ნაკლები მატერიალური დანახარჯებისა მქონე და ეფექტური მეთოდი სელენის სტანდარტული ფხვნილიდან ნანო ზომის ფხვნილის მისაღებად.

უახლესი გამოკვლევებით დასტურდება სელენის ნანონაწილაკების დადებით გავლენა სხვადასხვა ორგანოთა სისიტემაზე. მათ აქვთ ანტიოქსიდანტური, ანტიმიკრობული, ანტიკანცეროგენული თვისებები, ხასიათდებიან ქსოვილებში კარგი ბიოშერწევადობით, არ არიან ტოქსიური, შესაძლებელია მათი პეროპალური მიღება.

ნანონაწილაკების მიღების სხვადასხვა გზა არსებობს, მაგრამ უმეტესი მათგანი რთულ ტექნოლოგიურ, ტოქსიურ და ძვირად ღირებულ პროცესებთან არის

დაკავშირებული. ჩატარებული კვლევის შედეგად ჩვენს მიერ შემუშავებულია სელენის სტანდარტული ფხვნილიდან სელენის ნაწილი ზომის ფხვნილის მიღების მარტივი, იაფი და ეფექტური მეთოდი - მექანო-სონოქიმიური მეთოდის გამოყენებით.

6. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

6.1. საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	ნოდარ ხოდელი	გვამური დონორის ორგანიზმში მუცლის ღრუს ორგანოების სამსაათიანი პერფუზიული კონსერვაციის პირველი შედეგები ექსპერიმენტში	მესტია. 6-9 აგვისტო, 2018.
2	ზურაბ ჩხაიძე	მოდულიზირებული სისხლის ტუმბო ხელოვნური სისხლმიმოქცევის აპარატისთვის	მესტია. 6-9 აგვისტო, 2018.
3	ლევან მეტრეველი	ექსტრაკორპორული რენიმაციის შორეული შედეგები	მესტია. 6-9 აგვისტო, 2018.
4	ნოდარ ხოდელი ზურაბ ჩხაიძე	Portable Perfusion Device	ბათუმი. 7-9 ოქტომბერი, 2018.

მომხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)

6. 2. უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	ზურაბ ჩხაიძე	Saving Lives: Extracorporeal Circulation for More Effective Resuscitation and Prolongation of the Perfusion to Preserve the Potential Donor Organs "in situ" in Case of Unsuccessful Resuscitation.	რომი. იტალია

მომხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)

მედიცინის ფაკულტეტის დერმატო-ვენეროლოგიის კათედრა

სამეცნიერო ან სასწავლო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა

ხელმძღვანელი: სრული პროფესორი გიორგი გალდავა

ასოცირებული პროფესორი თინა ქიტუაშვილი

ლაბორანტი ელზა გადელია

1. სამეცნიერო ან სასწავლო ერთეულის მიერ ერთობლივად შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

1.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

1.2.

№	დასრულებული პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	დერმატოლოგიური ცხოვრების ხარისხის ინდექსი და პრობლემის დაძლევის სტრატეგია ფსორიაზით დაავადებულ პირებში	2015-2018	დოქტორანტი - სოფიკო ლილუაშვილი, თემის სამეცნიერო ხელმძღვანელი - თინა ქიტუაშვილი
<p>სამეცნიერო კვლევა ეხებოდა დერმატოლოგიური ცხოვრების ხარისხის ინდექსს და პრობლემის დაძლევის სტრატეგიას ფსორიაზით დაავადებულ პირებში. ფსიქოლოგიური ფაქტორების ზეგავლენა ფსორიაზის მიმდინარეობასა და მისი მკურნალობის ეფექტურობაზე ძალიან დიდია, ის გავლენას ახდენს პაციენტთა ცხოვრების ხარისხის ყველა ასპექტზე (სიმპტომები და შეგრძნებები, ყოველდღიური აქტივობა, გართობა, სწავლისა და მუშაობის პროცესი, პერსონალური ურთიერთობები). ფსორიაზით დაავადებული პირები თვითონ ცდილობენ პრობლემასთან გამკლავებას, რაც დამატებით იწვევს ნერვული სტრესის პროვოცირებას და შესაბამისად, ვითარდება „მანკიერი წრე“. ჩატარებული კვლევის მიზანს წარმოადგენდა მარტივი მეთოდოლოგიის შემუშავება, რომლის მიხედვითაც მოხდებოდა პაციენტთა ცხოვრების ხარისხზე ფსორიაზის გავლენის შესწავლა. პაციენტთა მიერ გამოყენებული მრავალრიცხოვანი დაძლევის სტრატეგიებიდან ზოგიერთი მათგანი არის აქტიური ანუ ადექვატური, ხოლო ზოგი - პასიური, ანუ არადექვატური. ჩვენს მიერ ჩატარებულ სამეცნიერო კვლევაში ჩართული იყო 50 პაციენტი, მძიმე ფორმის ფსორიაზით, რომელთაც ეძლეოდათ ორი სახის კითხვარი. კვლევის შედეგების თანახმად, ფსორიაზს უარყოფითი გავლენა ჰქონდა პაციენტთა უმრავლესობის ცხოვრების ხარისხზე, უპირატესად სიმპტომებზე, შეგრძნებებსა და პერსონალურ ურთიერთობებზე. კვლევაში პირველად დავადგინეთ კავშირი</p>			

<p>დერმატოლოგიური ცხოვრების ხარისხსა და პრობლემის დაძლევის სტრატეგიას შორის. განვსაზღვრეთ ის ცვლადები, რომელიც რელევანტურია პაციენტთა ცხოვრების ხარისხზე ფსორიაზის გავლენის შესასწავლად. აღმოჩნდა, რომ პაციენტებზე, რომლებიც იყენებენ პრობლემის დაძლევის არაადექვატურ სტრატეგიებს, ფსორიაზი ახდენს მკვეთრად უარყოფით გავლენას. საბოლოოდ შევიმუშავეთ ფორმულა, რომლის გამოყენებითაც მარტივად და სანდოდ, რამდენიმე ცვლადის გამოყენებით შეგვიძლია განვსაზღვროთ პაციენტთა ის რისკ-ჯგუფები, რომლებიც გადაუდებელ საჭიროებენ ფსიქოლოგიურ ინტერვენციას და პრობლემისადმი მულტიდისციპლინურ მიდგომას.</p>			
2	საქართველოს შეიარაღებულ ძალებში ტერფის მიკოზის გავრცელების თავისებურებანი	22.06. 2017-22.06.2018	<p>სამეცნიერო ხელმძღვანელი: გიორგი გალდავა კვლევის ჯგუფი :</p> <p>გენერალური შტაბის სამედიცინო დეპარტამენტის მაიორი - ნ. კინწურაშვილი</p> <p>მედ. მეცნიერებათა დოქტორი ხ.კუდავა</p> <p>ექიმი ლაბორანტი - მ. სეჟანია</p>
<p>კვლევის მიზანია საქართველოს შეიარაღებულ ძალებში ტერფის მიკოზის ფუნდამენტური შესწავლა და კომპლექსური ანალიზი. კვლევის ამოცანა არის თუ არა ქართველ სამხედროებში ტერფის მიკოზის განვითარებისა და გავრცელების განსხვავებული მონაცემები სამოქალაქო პირებთან შედარებით, ასევე იმ ქვეყნებთან შედარებით სადაც ჩატარებულია მსგავსი კვლევები და რა თავისებურებებით ხასიათდება იგი.</p> <p>ჩატარდა ფართომასშტაბიანი ეპიდემიოლოგიური კვლევა შეიარაღებულ ძალების სხვადასხვა ქვედანაყოფების სამხედრო მოსამსახურეებში, გამომდინარე იქედან რომ სამოქალაქო სექტორში ტერფის მიკოზის შესახებ ეპიდემიოლოგიური მონაცემის მოძიება ვერ მოხერხდა მისი არ არსებობის გამო, ჩვენს მიერ გამოკვლეული იქნა სამოქალაქო საჯარო მოხელეებიც და მიღებული შედეგები შევადარეთ სამხედროებში ჩატარებული კვლევის შედეგებს.</p> <p>კვლევის მასალა და მეთოდები: სტრატეგიული შემთხვევითი შერჩევით შეირჩა 729 სამხედრო და 279 სამოქალაქო პირი, რომლებმაც დააკმაყოფილეს კვლევაში ჩართვისა და გამორიცხვის კრიტერიუმები.</p> <p>რანდომიზაციისათვის ყველა სამხედრო მოსამსახურეს ჰქონდა თანაბარი შანსი მოხვედრილიყო კვლევაში. შერჩევის ზომა საკმარისად ადეკვატურია შერჩეული ერთობლიობის ზომასთან.</p> <p>მულტივარიაციული სტატისტიკური მეთოდებით დამუშავდა კვლევის შედეგები.</p> <p>საკმაოდ მაღალია საქართველოს შეიარაღებულ ძალებში ტერფის მიკოზის კლინიკური, ლაბორატორიულად დადასტურებული და ონიქომიკოზის პრევალენტობა სხვა ქვეყნებში ჩატარებული კვლევებთან შედარებით.</p> <p>შემუშავდა ჩასატარებელი პრევენციული ღონისძიებების რეკომენდაციები შესაბამისი სამსახურებისათვის.</p>			

2. შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გრანტით დაფინანსებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

2.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
---	---	--	--

	სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი		
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

2.2.

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3. უცხოური გრანტებით დაფინანსებული სამეცნიერო პროექტები

3.1. გარდამავალი პროექტი

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/ სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3.2. დასრულებული პროექტი

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

4. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა საქართველოში

4.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.4. სტატიები დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდის (DOI) მითითებით

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა- ური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

4.5. სტატიები ISSN-ის მითითებით

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა-ური, ISSN	ჟურნალის/ კრებულის	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა

			კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი		რაოდენობა
1	სოფიკო ლილუაშვილი, თინა ქიტუაშვილი.	Clinical and Psychological Characteristics of patients with psoriasis, 1562-3629	International Journal on Immunorehabilitation, Volume 19, Number 1	Moscow, "Meditsina-Zdorove" Publishers	4
2	სოფიკო ლილუაშვილი, თინა ქიტუაშვილი	Dermatology life Quality index in psoriasis patients, 1512-0392	ექსპერიმენტული და კლინიკური მედიცინა, N2	თბილისი, „ინტერფარმი“	4
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

5. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა უცხოეთში

5.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.4. სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI ან ISSN	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	Sopiko Liluashvili, Tina Kituashvili	Dermatology life quality index and disease coping strategies in psoriasis patients, DOI: https://doi.org/10.5114/ada.2018.75810	Advances in Dermatology and Allergology	Poznan, Termedia Publishing House	6
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

6. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

6.1. საქართველოში

№	მომხსენებელი/მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	სოფიკო ლილუაშვილი	ფსორიაზის მკურნალობის იმუნოპათოლოგიური საფუძვლები.	თბილისი, 19 ივნისი, 2017წ.
2	თამარ ცინაძე, თინა ქიტუაშვილი, გიორგი გალდავა	ვულვის პათოლოგიების მართვა - ევროპის 2016 წლის რეკომენდაციები.	ბაკურიანი, 10-18 თებერვალი, 2018
3	თინა ქიტუაშვილი, გიორგი გალდავა	გოგონების ანოგენიტალური სკლეროზული ლიქენი - დიფერენციაცია ვულვის პათოლოგიებთან.	ბაკურიანი, 17-25 თებერვალი, 2018
4	გიორგი გალდავა	რა არის ახალი სქესობრივი გზით გადამდები ინფექციების მკურნალობაში	თბილისი, 19-21 ოქტომბერი, 2018
5	გიორგი გალდავა	არაგონოკოკური ურეთრიტების მართვა მამაკაცებში. ვენეროლოგის პოზიცია	თბილისი, 7-8 დეკემბერი, 2018
6	სოფიკო ლილუაშვილი, თინა ქიტუაშვილი	დერმატოლოგიური ცხოვრების ხარისხის ინდექსი ფსორიაზიან პაციენტებში.	თბილისი, 17 ივნისი, 2018 წ.
7	სოფიკო ლილუაშვილი, თინა ქიტუაშვილი	დერმატოლოგიური ცხოვრების ხარისხის ინდექსი და პრობლემის დაძლევის სტრატეგია ფსორიაზიან პაციენტებში	თბილისი, 19 ოქტომბერი, 2018წ.
მომხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)			

6.2. უცხოეთში

№	მომხსენებელი/მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	Г.Галдава	Урогенитальная хламидийная инфекция и гайдлайн	Ереван, 22-23 октября, 2018
მომხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)			

მედიცინის ფაკულტეტის შინაგან დაავადებათა პროპედევტიკის და ლაბორატორიული დიაგნოსტიკის კათედრა

ხელმძღვანელი - კათედრის გამგე, პროფესორი ბეჟან წინამძღვრიშვილი, ნინო მამამთავრიშვილი, თსუ მედიცინის ფაკულტეტის შინაგანი დაავადებების პროპედევტიკის და ლაბორატორიული დიაგნოსტიკის კათედრის ასოცირებული პროფესორი

გიორგი საათაშვილი, თსუ მედიცინის ფაკულტეტის შინაგანი დაავადებების პროპედევტიკის და ლაბორატორიული დიაგნოსტიკის კათედრის ასოცირებული პროფესორი

მაია ბიჭინაშვილი, თსუ მედიცინის ფაკულტეტის შინაგანი დაავადებების პროპედევტიკის და ლაბორატორიული დიაგნოსტიკის კათედრის ასოცირებული პროფესორი

რუსუდან გვენეტაძე , თსუ მედიცინის ფაკულტეტის შინაგანი დაავადებების პროპედევტიკის და ლაბორატორიული დიაგნოსტიკის კათედრის ასოცირებული პროფესორი

რუსუდან აბაშიძე, თსუ მედიცინის ფაკულტეტის შინაგანი დაავადებების პროპედევტიკის და ლაბორატორიული დიაგნოსტიკის კათედრის ასისტენტ პროფესორი

დალი ტრაპაიძე, თსუ მედიცინის ფაკულტეტის შინაგანი დაავადებების პროპედევტიკის და ლაბორატორიული დიაგნოსტიკის კათედრის მოწვეული პედაგოგი.

1. სამეცნიერო ან სასწავლო ერთეულის მიერერთობლივადშესრულებული სამეცნიერო-კვლევითიპროექტები

1.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი)პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
	<p>ჰიპერტონული კრიზის კვლევა (მესამე და მეოთხე რაუნდი)</p> <p>(კვლევა ჩატარდა წინამძღვრიშვილის კარდიოლოგიური ცენტრის დაფინანსებით)</p> <p>მედიცინა, კარდიოლოგია</p>	2013-2018წწ	<p>პროექტის ხელმძღვანელი- პროფ. ბეჟან წინამძღვრიშვილი,</p> <p>თსუ მედიცინის ფაკულტეტის შინაგანი დაავადებების პროპედევტიკის და ლაბორატორიული დიაგნოსტიკის კათედრის გამგე, საქართველოს ჰიპერტონიის შემსწავლელი საზოგადოების პრეზიდენტი</p> <p>დალი ტრაპაიძე,</p>

			<p>თსუ მედიცინის ფაკულტეტის შინაგანი დაავადებების პროპედევტიკის და ლაბორატორიული დიაგნოსტიკის კათედრის მოწვეული პედაგოგი, საქართველოს ჰიპერტონიის შემსწავლელი საზოგადოების კვლევათა ჯგუფის ხელმძღვანელი</p>
<p>გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულენაზე)</p> <p>ჰიპერტონული კრიზის კვლევა -- კვლევის მიზანი -- ჰიპერტონული კრიზის -კლინიკური მდგომარეობის შეფასების, მართვის და სისხლძარღვოვანი გართულებების პრევენციის აქტივობათა განხილვა პრეჰოსპიტალურ და ჰოსპიტალურ ეტაპებზე, ასევე იმის გათვალისწინებით, რომ წნევის კრიზული მატება ერთგვარად აღნიშნული ნოზოლოგიის მართვის ხარვეზად განიხილება (რა თქმა უნდა დაავადების მიმდინარეობის თავისებურებასთან ერთად) - პირველადი ჯანდაცვის ექიმების მოსაზრებათა შეფასება არტერიული ჰიპერტენზიის მართვის ნაკლოვანებების შესახებ ქვეყანაში.</p> <p>კვლევის საგანი ასევე გახდა ჰიპერტონული კრიზის, როგორც სისხლძარღვოვანი გართულებების ერთერთი ძირითადი ტრიგერული კლინიკური მდგომარეობის მართვის შეფასება ქვეყანაში.</p> <p>გამომდინარე იქიდან, რომ ჰიპერტონული კრიზი არის არა მხოლოდ დაავადების მიმდინარეობის თავისებურება, არამედ ის განიხილება - როგორც წარუმატებლად ნამკურნალეობის ჰიპერტენზიის შედეგი, ჰიპერტენზიის მართვის შესაფასებლად მისი ხარისხობრივი კვლევა - რეზონულად ჩაითვალა</p> <p>ჰიპერტონული კრიზის კვლევის პირველი და მეორე რაუნდი ჩატარდა 2013 წელს და 2015 წელს. შედეგები პროფესორ ბეჟან წინამძღვრიშვილის მიერ მოხსენებულ იქნა საქართველოს კარდიოლოგთა ყრილობაზე, ხოლო 2016 – 2017 წელს დაიგეგმა კვლევის დინამიკა უკვე ბაზარზე არსებული პარენტერალური პრეპარატების და აღნიშნული სიმპტომოკომპლექსის საყოველთაო ჯანდაცვის გადაუდებელ ამბულატორიულ სერვისებში ჩართვის პრობლემაში.</p> <p>კვლევა ხარისხობრივი ფორმატისაა, შერჩევის ჩარჩოდ გამოყენებული იქნა 2015 წლის ჰიპერტონული კრიზის შემთხვევების ბაზა (საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის ხელოვნური კოდების მიხედვით).</p> <p>შერჩევის შემდგომ კვლევის ოქმი ითავლისწინებდა ოფიციალური წერილის საფუძველზე, დაწესებულების ადმინისტრაციასთან შეთანხმებას - მათი შემთხვევების კვლევის ინსტრუმენტების საშუალებით.</p> <p>დაწესებულების შერჩევის შემდგომ, მოხდა შემთხვევითი შერჩევა შემთხვევების და მათი განხილვა - მხოლოდ და მხოლოდ მეთოდური რეკომენდაციების მიზნით, რადგან დაწესებულება</p>			

და მით უმეტეს საიდენტიფიკაციო ინფორმაცია კონფიდენციალურია და გამოიყენება კვლევის შედეგებისათვის

2018 წელს განხორციელდა კვლევის დასკვნითი მეოთხე რაუნდი გურიისა და აჭარის რეგიონებში.

თვისობრივი კვლევის ინსტრუმენტებით(სამედიცინო დაწესებულების კითხვარი და ჩაღრმავებული ინტერვიუს გზამკვლევი) განხორციელდა კვლევა ორი რეგიონის ჯანდაცვის სისტემის ყველა დონეზე-სასწრაფო დახმარება,პირველადი ჯანდაცვის ორგანიზაციები და სოფლის ექიმის გუნდი,ჰოსპიტალური სექტორი,რეფერალური საავადმყოფო.

ძირითადი გამოსავლები:

- ჰიპერტონული კრიზი ,უხშირესად მოიაზრება,როგორც წარუმატებლად ნამკურნალები ან არ ნამკურნალები ჰიპერტენზიის შედეგი;
- წნევის მატების ეპიზოდი, კრიზული მატების სიმპტომატიკის გარეშე,რომელიც პაციენტის აზრით მისთვის სიახლეა,შესაძლოა გახდეს მისი და ოჯახის წევრების შფოთვის საგანი, სასწრაფო დახმარების გამოძახების მიზეზი.ამ შემთხვევაში, როგორც პრეჰოსპიტალური მართვის, ასევე გადაუდებელი ამბულატორიული სერვისის მიწოდებისას, პაციენტი რჩება დანიშნულების გარეშე სავარაუდოდ შემდეგ ანალოგიურ შემთხვევამდე (იშვიათად მიმართავს პირველადი ჯანდაცვის რგოლს);
- ამგვარად,მაღალი არტერიული წნევა-ქრონიკული კლინიკური მდგომარეობა,ხშირად როგორც სასწრაფო დახმარების ბრიგადის,ისე გადაუდებელი ამბულატორიული სერვისების მიმწოდებლის მიერ ე.წ. გაკრიზებულია, სავარაუდოდ ნოზოლოგიური დაფინენსებიდან გამომდინარე;
- ამით აიხსნება, ხშირ შემთხვევაში გადაუდებელი ამბულატორიული დაყოვნების მაჩვენებელი - საშუალოდ 2-3 სთ, არ მკურნალობის რეჟიმში პაციენტი წნევის დასაქვეითებლად,მიმართავს ან სასწრაფო დახმარებას ან ამ გზით და ასევე, თვითდინებით ხვდება ე.წ. დღის სტაციონარში 2-3 საათით,აფსებს ან არა ამ ეპიზოდს დაავადებად და ისე იგივე რეჟიმს უბრუნდება;
- რაც შეეხება ჰიპერტონული კრიზის მედიკამენტურ მართვას, არ შეესაბამება თანამედროვე ალგორითმს, პარენტარალური მედიკამენტების სიმცირის გამო. უბრალოდ რომ ვთქვათ, ხშირად პაციენტს მიეწოდება „კაპტოპრილის მიღების სერვისი“;
- სამედიცინო დოკუმენტაციის მიხედვით, გამოხატული ცერებრული ჩივილების დროსაც ,შეფასება შემოიფარგლება მხოლოდ ეკვ კვლევით და წნევის მონიტორირებით, არის შემთხვევები ამ პაციენტის შემდგომში უფრო მძიმე კლინიკური დიაგნოზით შემოსვლისა;
- არ არის გათვალისწინებული და ხშირად არც აღწერილი წნევის დაქვეითების რეჟიმის ოპტიმიზაცია კლინიკური მონეცემების გათვალისწინებით;
- გაწერის რეკომენდაციები შემოიფარგლება მხოლოდ რჩევით ოჯახის ექიმის და კარდიოლოგის კონსულტაციის შესახებ,ზოგჯერ გეგმიური სახით;
- რაც შეეხება დიაგნოზის გაფორმებას, ICD-ში ჰიპერტონული კრიზის შესაბამისი კოდის არ არსებობის გამო, ის ფორმდება, როგორც ესენციური აპ I 10. გამომდინარე კრიზის - სავარაუდოდ, ცუდად ნამკურნალები ჰიპერტენზიის ინდიკატორად განხილვის

საჭიროებისა, მიუხედავად შემთხვევების სიხშირისა (25 ათასმდე შემთხვევა იყო გადაუდებელ ამბულატორიაში 2017 წელს, ხოლო თბილისის სასწრაფოს მონაცემებით - 70 575 2018 წელს), რომელთა იდენტიფიცირება ხდება მხოლოდ საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამაში გადაცემული შეტყობინების ხელოვნური კოდით, ის რუტინული სტატისტიკის მიღმა რჩება;

1.2.

№	დასრულებული პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
	<p>მაისის გაზომვების თვე -2018</p> <p>მედიცინა, კარდიოლოგია</p> <p>(კვლევა ჩატარდა წინამძღვრიშვილის კარდიოლოგიური ცენტრის (საუნივერსიტეტო კლინიკის) დაფინანსებით და საქართველოს ჰიპერტონიის შემსწავლელი საზოგადოების წევრთა მონაწილეობით)</p>	<p>2018 წლის მაისი - ივლისი</p>	<p>პროექტის ხელმძღვანელი- პროფ. ბეჟან წინამძღვრიშვილი,</p> <p>თსუ მედიცინის ფაკულტეტის შინაგანი დაავადებების პროპედევტიკის და ლაბორატო-რიული დიაგნოსტიკის კათედრის გამგე, საქართველოს ჰიპერტონიის შემსწავლელი საზოგადოების პრეზიდენტი</p> <p>კვლევის კოორდინატორი საქართველოში --დალი ტრაპაიძე,</p> <p>თსუ მედიცინის ფაკულტეტის შინაგანი დაავადებების პროპედევტიკის და ლაბორატორიული დიაგნოსტიკის კათედრის მოწვეული პედაგოგი, საქართველოს ჰიპერტონიის შემსწავლელი საზოგადოების კვლევათა ჯგუფის ხელმძღვანელი</p>

დასრულებული კვლევითი პროექტის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ

ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)

1. მაისის გაზომვების თვე -2018

ჰიპერტენზიის საერთაშორისო საზოგადოებამ და ჰიპერტენზიის მსოფლიო ლიგამ - 2018 wliS maisSi ჩაატარა ჰიპერტენზიის სკრინინგულ კვლევა მსოფლიოში, ჰიპერტენზიის მსოფლიო დღის აღსანიშნავად.

მაღალი არტერიული წნევა არის პრობლემა მთელს მსოფლიოში. გამომდინარე იქიდან, რომ ხშირად ეს კლინიკური მდგომარეობა უსიმპტომოდ მიმდინარეობს, ბევრმა არ იცის საკუთარი წნევის ციფრების შესახებ და აქედან გამომდინარე ისეთი სისხლძარღვოვანი გართულებების პერსონალური რისკების შესახებ, როგორცაა თავის ტვინის ინსულტი, გულის კუნთის ინფარქტი, თირკმლის ქრონიკული დაავადება, უეცარი სიკვდილი.

პროექტი „მაისის გაზომვების თვე“- მსოფლიოში პირველი გლობალური მასშტაბის ინიციატივაა, ჰიპერტენზიის სკრინინგის მიმართულებით, რომელშიც მონაწილეობა მიიღო 100-მდე ქვეყანამ და სკრინინგი განხორციელდა 25 მლნ.პირში.

საქართველოში აღნიშნულ კამპანიას შეუერთდა საქართველოს ჰიპერტონიის შემსწავლელი საზოგადოება,თსუ მედიცინის შინაგანი დაავადებების პროპედევტიკის და ლაბორატორიული დიაგნოსტიკის კათედრა, წინამძღვრიშვილის კარდიოლოგიური ცენტრი (თსუ მედიცინის ფაკულტეტის საუნივერსიტეტო კლინიკა) და დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი.

საქართველოში აღნიშნული აქცია დაიწყო 9 მაისს თბილისში სავაჭრო და გართობის ცენტრ „ისტ ფონთში“. ქვეყანაში ამოქმედდა 200 საიტი - არეალი, სადაც მიმდინარეობდა მოსახლეობის სკრინინგი.

სკრინინგი გულისხმობდა არტერიული წნევის გაზომვას, შეგროვდა ინფორმაცია ასაკის, სქესის, რისკ-ფაქტორების, ანამნეზში გადატანილი სისხლძარღვოვანი ეპიზოდების შესახებ. საგანმანათლებლო ინტერვენცის გამოსაკვლევ პირთა შორის, კამპანიის საინფორმაციო მასალის გავრცელება. გამოკვლეულია 11 00-ზე მეტი პირი.

საგანმანათლებლო აქტივობა განხორციელდა კამპანიის ფარგლებში ექიმებს შორის-აჭარის რეგიონის პირველადი ჯანდაცვის ქსელში,სოფლის ექიმების ტრეინინგი არაგადამდება დაავადებათა და კერძოდ ჰიპერტენზიის მართვის საკითხებზე. ტრეინინგი ჩატარდა NCDC არაგადამდებ დაავადებათა დეპარტამენტის ქრონიკულ დაავადებათა სამმართველოს და შინაგანი დაავადებების პროპედევტიკის და ლაბორატორიული დიაგნოსტიკის კათედრის თანამშრომლების მიერ, საინტერვენციო თემებად გამოყენებულ იქნა MMM 2017 სკრინინგული აქციის ე.წ.ხარისხობრივი შედეგების მონაცემები (მაგალითად, ანტიჰიპერტენზიული მედიკამენტებით მკურნალობა, კონტროლი ჰიპერტენზიის და ა.შ.), ასევე 2017 წელს WHO მხარდაჭერით ჩატარებული KAP კვლევის შედეგები.

2018 წლის კამპანიის დაგეგმვისას, მიზნადასახული სკრინინგული აქციებით მოსახლეობის მოცვის გაზრდა და ე.წ.ძნელადმისაწვდომი პოპულაციის დაფარვა (აქცია ხევსურეთში -ერთერთ მაღალმთიან რეგიონში,1400 მეტრზე ზღვის დონიდან)-შესრულდა.

მთელი საქართველოს მასშტაბით ჩატარებული კვლევის შედეგები დამუშავდა სატატისტიკურად დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ცენტრის მიერ, რაც კვლევის სათავეს ოფისმა სცნო როგორც ერთერთი საუკეთესო. კვლევის შედეგების საფუძველზე შემუშავდება ქვეყანაში არტერიული ჰიპერტენზიის პრევენციული ღონისძიებების სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა.

MMM 2017 წლის აქციაში საქართველოს აქტიური მონაწილეობა და შესრულებული სამუშაოს შედეგების შესახებ სტატია **May measurement Month 2017: an analysis of blood pressure screening results worldwide** გამოქვეყნდა ჟურნალ **The Lancet Global Health, Volume 6, ISSUE 7, July 2018, P736-P743.**

ასევე ISH-ის გადაწყვეტილებით დაიგეგმა **MMM 2017** წლის კვლევის შედეგების და მათ შორის საქართველოს მონაცემების ცალკე სტატის სახით გამოქვეყნება **European Heart Journal**-ში. აღნიშნული სტატია **Arterial Hypertension–Serious Public Health Problem in Georgia** გაიგზავნა ა.წ.15 ნოემბერს ჟურნალის სარედაქციო ჯგუფში.

2. შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გრანტით დაფინანსებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

2.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულენაზე)			

2.2.

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულენაზე)			

3. უცხოური გრანტებით დაფინანსებული სამეცნიერო პროექტები

3.1. გარდამავალი პროექტი

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულენაზე)			

3.2. დასრულებული პროექტი

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულენაზე)			

4. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა საქართველოში

4.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	2	3	4	5
ვრცელი ანოტაცია (ქართულენაზე)				

4.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულენაზე)				

4.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულენაზე)				

4.4. სტატიები დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდის (DOI) მითითებით

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ვრცელი ანოტაცია (ქართულენაზე)					

4.5. სტატიები ISSN-ის მითითებით

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ISSN	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	ბეჟან წინამძღვრიშვილი-პროფესორი, თსუ მედიცინის ფაკულტეტის შინაგანი დაავადებების პროპედევტიკის	ფსევდორეზისტენტობა - ჰიპერტენზიის მართვის მნიშვნელოვანი ბარიერი	„epidemiologiuri biuleteni~ დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის	თბილისი, 2018 სექტემბერი/ოქტომბერი N9/10, ტომი 22	9

<p>ლაბორატორიული დიაგნოსტიკის კათედრის გამგე,</p> <p>საქართველოს ჰიპერტენზიის შემსწავლელი საზოგადოების პრეზიდენტი;</p> <p>აკად.მ.წინამძღვრიშვილის სახ.კარდიოლოგიის ცენტრის დირექტორი</p> <p>დალი ტრაპაიძე-თსუ მედიცინის ფაკულტეტის შინაგანი დაავადებების პროპედევტიკის და ლაბორატორიული დიაგნოსტიკის კათედრის მოწვეული პედაგოგი;</p> <p>საქართველოს ჰიპერტენზიის შემსწავლელი საზოგადოების კვლევების ჯგუფის ხელმძღვანელი;</p> <p>დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის არაგადამდებ დაავადებათა დეპარტამენტის მთავარი სპეციალისტი</p>	<p>ქართულ პოპულაციაში</p>	<p>ეროვნული ცენტრი</p>		
---	----------------------------------	-------------------------------	--	--

ვრცელი ანოტაცია (ქართულენაზე)
 არტერიული ჰიპერტენზიის, კარდიოვასკულურ დაავადებათა ძირითადი რისკის ფაქტორის გავრცელება, უმრავლესი ქვეყნის მოზრდილ მოსახლეობაში 30-45%-ს შეადგენს.

უკანასკნელი მონაცემებით, მომატებული არტერიული წნევა მსოფლიოში 1,13 მილიარდ ადამიანს აქვს და მათ შორის 150 მლნ ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპაში ცხოვრობს.

არტერიული ჰიპერტენზია ქრონიკული დაავადებაა, რომლის ეფექტიანი კონტროლი მნიშვნელოვნად ამცირებს სისხლძარღვოვანი გართულებების - თავის ტვინის ინსულტისა და მიოკარდიუმის ინფარქტის განვითარების რისკს. არტერიული ჰიპერტენზიის კონტროლის ბარიერებს შორის საყურადღებოა რეზისტენტული ჰიპერტენზია და რა თქმა უნდა, მისი ფსევდო-ფორმები. რეზისტენტული ჰიპერტენზია განისაზღვრება როგორც სამი ან მეტი განსხვავებული ანტიჰიპერტენზიული აგენტის ერთდროული გამოყენების მიუხედავად, არტერიული წნევის 140/90 მმ.ვერცხლ.სვ-ზე მეტად დაქვეითების შეუძლებლობა ნებისმიერ ასაკობრივ ჯგუფში. რეზისტენტული ჰიპერტენზიის მიზეზები მრავალმხრივია. ზოგადად, ჰიპერტენზიის მქონე პაციენტთა 50%-ში გვხვდება ე.წ. ფსევდორეზისტენტობა, რომლის უზშირესი მიზეზი მკურნალობისას კლინიკური ინერტულობა და ირაციონალური კომბინაციებით მკურნალობაა.

პაციენტი ითვლება არადაამყოლად, თუ იგი არ იღებს ანტიჰიპერტენზიულ მედიკამენტს და არ ითვალისწინებს რეკომენდაციების 80%-ს და მეტს (განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ზოგადად, პაციენტებში ე.წ. missed doses- პრეპარატის დოზის გამოტოვება).

საქართველოში, სიკვდილის ძირითადი მიზეზების რანჟირებით, 2005-2016 წლებში ჰიპერტენზიამ მეხუთედან მესამე ადგილას გადმოინაცვლა. არტერიული ჰიპერტენზიის წილი, სისხლის მიმოქცევის სისტემის დაავადებებით ავადობის სტრუქტურაში 60%-ს შეადგენს.

აღნიშნული პუბლიკაციის მიზანია: საქართველოში განხორციელებული რაოდენობრივი და თვისობრივი კვლევების მიმოხილვა ჰიპერტენზიის მართვის პროცესის შესაფასებლად.

კვლევები: • **მიგრანტების ჯანმრთელობის კვლევა (Migrant Health Survey) 2012**

• **არაგადამდებ დაავადებათა რისკ-ფაქტორების კვლევა (STEP wise approach to NCD Surveillance – STEPS) 2010**

• **არაგადამდებ დაავადებათა რისკ-ფაქტორების კვლევა STEPS 2016**

• **ჰიპერტენზიის სკრინინგის მსოფლიო პროექტი „მაისის გაზომვების თვე“ May Measurement Month –MMM 2017**

გამოკვლევული კონტინგენტის მახასიათებლები ასეთია:

მიგრანტების კვლევაში გამოკვლევულია 1329 პირი (42,6% - მამაკაცი; 57,4% - ქალი), რაც შეეხება **STEPS 2010**, შერჩევის ნიმუში იყო 18-64 წლის ასაკის 6497 პირი (მამაკაცი 29%, ქალი 71%), ხოლო **STEPS 2016**-ში, 18-69 წლის 5554 პირი. ჰიპერტენზიის სკრინინგის მსოფლიო კამპანიის „მაისის გაზომვების თვე“ **2017** - ფარგლებში სკრინინგი ჩატარდა 6144 პირს შორის (36,4% - მამაკაცი; 63,6% - ქალი), საშუალო ასაკი 55,7 წ. **STEPS 2010** შედეგებით, წნევა არასოდეს არ გაუზომია 30,4%-ს, 2016 წლის კვლევის მიხედვით - 24,5%-ს. მიუხედავად წნევის გაზომვის მხრივ დადებითი დინამიკისა, ამ კლინიკური მდგომარეობის მართვის სურათი მძიმე რჩება. არტერიული ჰიპერტენზიის გავრცელების მაჩვენებელი (არტერიული წნევა $\geq 140/90$ მმ ვერცხლ.სვ და იმყოფება მკურნალობაზე) **STEPS 2010 წელს იყო 33,4%**

(მამაკაცებში - 37,1%; ქალებში - 29,8%). 2016 წლის კვლევისას ჰიპერტენზიის გავრცელების მაჩვენებელმა შეადგინა **37,7%** (მამაკაცებში - 38,6%; ქალებში - 36,9%). რაც შეეხება ჰიპერტენზიის გავრცელებას პოპულაციურ ჯგუფებში, 2012 წელს მიგრანტებში - **48,2%** (მამაკაცებში - 50,6%; ქალებში - 46,4%), ხოლო 2017 წლის ჰიპერტენზიის მსოფლიო სკრინინგული პროექტის ფარგლებში გამოკვლეულთა შორის - **61%-ში** აღინიშნა მაღალი არტერიული წნევის ციფრები. ქართულ პოპულაციაში არტერიული ჰიპერტენზიის მართვის პროცესის ძირითადი ხარვეზი, ამ კლინიკური მდგომარეობის აქტიური გამოვლენის დეფიციტთან ერთად, მედიკამენტური მკურნალობის სერიოზული დეფექტებია.

ზემოთ მოყვანილი კვლევებისას, მედიკამენტური ანტიჰიპერტენზიული მკურნალობის შეფასება ხდებოდა ერთი მხრივ, ზოგადი კითხვის - „იღებთ თუ არა წნევისდამწვევ პრეპარატს?“ საშუალებით და, ასევე, ამ კითხვის დაკონკრეტების - „მიიღებთ თუ არა მედიკამენტი ბოლო ორი კვირის განმავლობაში?“, საფუძველზე. ინდიკატორის ამგვარ შეფასებას საინტერესო გამოსავლები გააჩნია. სახელდობრ, 2010 წელს რესპონდენტების რაოდენობამ, რომელთაც დაადასტურეს ბოლო ორი კვირის განმავლობაში ანტიჰიპერტენზიული მედიკამენტების მიღების ფაქტი, შედგინა - 38,9%, ხოლო 2016 წელს - 53,5%. პარალელურად, კითხვაზე ჰიპერტენზიის მედიკამენტური მკურნალობის რეკომენდაციების დაცვის მხრივ, 2010 წელს დადებითად უპასუხა 51,2%-მა. აქედან გამომდინარე, ზოგადი პასუხისას, მკურნალობის პროცესში წყვეტილობის, პრეპარატების ხშირი ცვლით გამოწვეული ე.წ. კონცენტრაციის დაგროვების პერიოდის ფენომენს რესპონდენტი უხშირესად არ ითვალისწინებს. 2017 წლის სკრინინგული კვლევისას 75% გამოკითხულთაგან ზოგადად თვლის, რომ მკურნალობს ჰიპერტენზიას, ამასთან არ ითვალისწინებს პრეპარატის მიღების რეჟიმს. არაკონტროლირებული ჰიპერტენზია, მაჩვენებელი, რომელიც გამოხატავს არაეფექტიან, წარუმატებელ პროცესს ჰიპერტენზიის მედიკამენტური მართვისას - **STEPS 2010 - 88%, მიგრანტებში 2012 - 75%, STEPS 2016 - 83%, MMM 2017 - 68%**. აღნიშნული დეფექტის ახსნისას, მნიშვნელოვან მახასიათებელს ავლენს **2016 წლის STEPS** კვლევა, რაც ეხება სწორედ მედიკამენტის მიღების რეჟიმს. 33,6% - პრეპარატს იღებს მხოლოდ წნევის მომატებისას და არარეგულარულად, 3,2% - როცა გაახსენდება, ხოლო 8,3% რესპონდენტთაგან ანტიჰიპერტენზიულ მედიკამენტებში ასახელებს არა ამ ჯგუფის მედიკამენტებს. რაც შეეხება ექიმთან მიმართვის მოტივს, 2010 და 2016 წელს ეს იყო უკვე დამდგარი ჯანმრთელობის პრობლემა 75%-ში, 2012 წელს 88%-ში. იმის დასადგენად, შედის თუ არა ვიზიტებში ე.წ. ტიტრაციული ანუ მედიკამენტის დოზის საკორექციო ვიზიტები, გამოყენებულ იქნა კვლევების თვისობრივი ფრაგმენტი - ჩაღრმავებული ინტერვიუ სამედიცინო პერსონალთან, საიდანაც ჩანს მოსახლეობის დაბალი აქტივობა ამ მიმართულებით, სავარაუდოდ გათვითცნობიერების დეფიციტის გამო.

დასკვნები: 1. ქართულ პოპულაციაში ჰიპერტენზიის მედიკამენტური მკურნალობის პროცესი ხასიათდება მნიშვნელოვანი ხარვეზებით;

2. არაკონტროლირებული ჰიპერტენზიის სტრუქტურაში დიდი ხვედრითი წილი უჭირავს ე.წ. ფსევდორეზისტენტულ ჰიპერტენზიას;

3. მოსახლეობას უხშირესად არ აქვს გათვითცნობიერებული აღნიშნული ნოზოლოგიის რეგულარული მკურნალობის სარგებელი;

4. რესპონდენტთა მიერ არ არის სწორად გაგებული კითხვა მედიკამენტის მიღების შესახებ; პირველადი ჯანდაცვის რგოლის დაწესებულებებში, ფაქტიურად არ არსებობს ჰიპერტენზიის მკურნალობისას, პრეპარატის ტიტრაციული ვიზიტები;

6. ჰიპერტენზიის მქონე პირების დიდ ნაწილს არასწორი წარმოდგენა აქვს დაავადების სწორი მკურნალობის შესახებ.

რეკომენდაცია: ი პირველადი ჯანდაცვის ქსელში სამედიცინო მომსახურების ხარისხის ინდიკატორის სახით, ჰიპერტენზიის მკურნალობისას დოზის ტიტრაციის და სამიზნე წნევის მიღწევის პროცესის გაწერა;

ი ოპერატიული საგანმანათლებლო ინტერვენციის გატარება მოსახლეობასა და სამედიცინო პერსონალში.

პროდუქციის გამოცემა უცხოეთში

5.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)				

5.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)				

5.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულენაზე)				

5.4. სტატიები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI ან ISSN	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	M.Bitashvili N.Kakuridze	The influence of lipid lowering diet on lipid profile and inflammatory biomarkers(CRP and fibrinogen) in patients with different psychological status in case of coronary artery disease Impact factor 4.467	Atherosclerosis European Atherosclerosis Society Volume 275 , August 2018, ISSN: 0021-9150	United Kingdom, Publisher: Elsevier	Page e231
2	მაია ბიჭინაშვილი	Atherosclerosis -Risk factors and new approaches in the Treatment of Atherosclerosis (Review Article)	უმალესი სასწავლებლის განათლების აკადემიის სამეცნიერო ჟურნალი "ერუდიტი", N1 2018	საქართველო თბილისი	186-190 გვ
3	B.Tsinamdzgvrishvili, D.Trapaidze, N.Mamamtavrishvili, R. Abashidze	Doctor-Patient's Vision concerning Hypertension Control Issues_in Georgia	7th Scientific Meeting of the International Society of Hypertension. Abstract book	September 20 – 23, 2018 in Beijing, China.	B.Tsinamdzgvrishvili, D.Trapaidze, N.Mamamtavrishvili, R. Abashidze
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
---	---------------------	-----------------------------------	-------------------------------------	--------------------------------------	------------------------

		საიდენტიფიკაციო კოდი DOI ან ISSN	და ნომერი/ტომი		
4	Authors and investigators group (B.Tsinamdzgvrishvili)	May measurement Month 2017: an analysis of blood pressure screening results worldwide, ISSN:2468-2667	The Lancet Global Health Volume 6, ISSUE 7, July 2018	United Kingdom, Publisher: Elsevier	P736-P743

მომატებული არტერიული წნევა არის ავადობისა და სიკვდილობის გლობალური ტვირთის ყველაზე დიდი წყარო. არსებული მონაცემები გვიჩვენებს რომ არტერიული ჰიპერტენზიით მოსახლეობის ნახევარზე ნაკლებმა იცის ამის შესახებ. მაისის გაზომვების თვე ინიცირებული იქნა არტერიული წნევის მნიშვნელობის შესახებ ინფორმირებულობის გაზრდისთვის და სკრინინგული პროგრამების დეფიციტის პრობლემის პრაგმატული შუალედური გადაწყვეტის მიზნით.

ამ კროს-სექციონალურ კვლევაში ჩართულები იყვნენ მოზრდილები (≥ 18 წ), რომელთაც იდეალურ შემთხვევაში გასული წლის მანძილზე არ ჰქონდათ გაზომილი საკუთარი არტერიული წნევა. ყველა მონაწილეს 3-ჯერ ეზომებოდა არტერიული წნევა და ივსებოდა კითხვარი მათი დემოგრაფიული მონაცემების, ცხოვრების სტილის და გარემო ფაქტორების შესახებ. ძირითადი ამოცანა მდგომარეობდა არტერიული წნევის შესახებ ინფორმირებულობის დონის ზრდაში, კვლევაში ჩართული ქვეყნების რაოდენობის განსაზღვრასა და ასევე იმ ადამიანთა რაოდენობის განსაზღვრაში, ვინც გაიარა სკრინინგი. მათ შორის ვისაც ჰქონდა არაკონტროლირებული ან ნაწილობრივ კონტროლირებული არტერიული ჰიპერტენზია (რაც განისაზღვრებოდა როგორც სისტოლური აწ ≥ 140 მმ. ვერც. სვ. და/ან დიასტოლური აწ ≥ 90 მმ. ვერც. სვ. ან ანტიჰიპერტენზიული პრეპარატებით მკურნალობის შემთხვევები).

მაისის გაზომვების თვე - MMM 2017 არის უდიდესი სინქრონიზებული, სტანდარტიზებული, ყველა კარდიო-ვასკულური რისკ- ფაქტორების მულტინაციონალური სკრინინგ კამპანია. 80 ქვეყნიდან 1-2 მილიონი ადამიანის არტერიული ჰიპერტენზიის მონაცემები იყო წარმოდგენილი. **მაისის გაზომვების თვე - MMM 2017** არის არტერიული წნევის ყველაზე დიდი კვლევა, რაც ჩატარდა მსოფლიოს 34-ზე მეტ ქვეყანაში.

საშუალო მნიშვნელობის შეფასების მიზნით გამოიყენებოდა არტერიული წნევის გაზომვის მე-2 და მე-3 მაჩვენებლები, თუ ისინი იყო დარეგისტრირებული. ასოციაციების დონეები გაანალიზებული იყო წრფივი შერეული მოდელების მიხედვით. შეგროვილი იქნა **1 128 635** პირის აწ-ის მეორე და მესამე გაზომვის მაჩვენებლები, მათგან 393 924 (34%-ს) ჰქონდა მაღალი არტერიული წნევა. 153 905 (17.3%-ს) 888 616 პირიდან , ვინც არ იღებდა ანტიჰიპერტენზიული მკურნალობას იყვნენ მაღალი არტერიული წნევის მატარებლები, და 105 456 (46.3%) 227 721 პირიდან , ვინც იღებდა ანტიჰიპერტენზიულ მკურნალობას და არ ჰქონდათ კონტროლირებული არტერიული წნევა.

საშუალო განსხვავებები კორექტირებული არტერიული წნევის მაჩვენებლებსა და ჰიპერტენზიის გავრცელებაში რეგიონებს შორის იყო აშკარა. კორექტირებული არტერიული

წნევა ასოცირებული იყო ანტიჰიპერტენზიული მედიკამენტებთან, დიაბეტთან, ცერებრო-ვასკულარულ დაავადებასთან, თამბაქოს წევასთან და ალკოჰოლის მიღებასთან. არტერიული წნევა მაღალი იყო მარჯვენა მხარზე მეტად ვიდრე მარცხენაზე, ასევე არტერიული წნევა უფრო მაღალი იყო შაბათობით. არტერიული წნევის არამჭირი გლობალური სკრინინგის ინტერპრეტაცია მიიღწევა მოხალისეების დახმარებით და შერჩევის კომფორტით.

მსოფლიოში სისტემატიური ეპიდემიოვალურობის სისტემის შექმნამდე **MMM - მაისის გაზომვების თვე** გამეორდება ყოველწლიურად, რათა მოსახლეობაში მოიმატოს არტერიული წნევის შესახებ ინფორმირებულობამ.

5	BezhanTsinamdzgvrishvili, Amiran Gamkrelidze, Dali Trapaidze, Lela Sturua, Nino Grdzeliidze, Tamar Abesadze, Ramaz Urushadze, Nana Mebonia, Maia Kereselidze, Eka Ruadze, Neil Poulter, Tomas Beaney, XinXia	Arterial Hypertension– Serious Public Health Problem in Georgia Impact Factor 23.425 <i>ISSN</i> 0195-668X(print) 1522-9645(web)	სტატია გაიგზავნა ჟურნალ European Heart Journal- ის რედაქციაში ა.წ. 15 ნოემბერს.	Publisher Oxford University Press	
---	--	---	---	--------------------------------------	--

მომატებული არტერიული წნევა არის მზარდი ტვირთი მთელ მსოფლიოში, რასაც მიყვავართ 10 მლნ სიკვდილამდე წელიწადში.

მაისის გაზომვების თვე - MMM – ეს არის გლობალური ინიციატივა, მიმართული მომატებული არტერიული წნევის შესახებ ინფორმირებულობის ზრდასთან და პრობლემის დროებითი გადაწყვეტა მთელ მსოფლიოში სკრინინგის პროგრამის არ არსებობის პირობებში.

STEPS-საქართველოს მიხედვით 2010-2016 წლებში არტერიული ჰიპერტენზიის გავრცელება (არტერიული წნევა $\geq 140/90$ მმ ვერცხ. სვ.) გაიზარდა 33,4% 37,7% -მდე.

2015წ. გულ-სისხლძარღვთა დაავადებებით გამოწვეული სიკვდილობამ შეადგინა საერთო სიკვდილობის 42.6%; მათ შორის 23.3% მოდის გულის კორონარულ დაავადებაზე და 30% ცერებრო-ვასკულურ დაავადებებზე.

მოხალისეთა ≥ 18 წ. ასაკის ოპორტუნისტული სკრინინგი განხორციელდა 2017 წლის მაისში. გაიზომა არტერიული წნევა, ჰიპერტენზიის დეფინიცია და მონაცემთა სტატისტიკური ანალიზი ჩატარდა MMM-ის სტანდარტული პროტოკოლების მიხედვით.

სკრინინგი ჩატარდა ქვეყნის მასშტაბით 50 საიტზე (კლინიკები და საზოგადოებრივი თავშეყრის ადგილები) პროექტში მონაწილეობდა 500 მოხალისე, ძირითადად სამედიცინო მუშაკი.

MMM17 -ის დროს შეირჩა 6 144 პირი, მათ შორის 60,9%-ს- 3 744-ს აღნიშნებოდა არტერიული ჰიპერტენზია, მათგან 28,5% - 958 რესპოდენტი არ იღებდა ანტიჰიპერტენზიულ მედიკამენტს, მაშინ როდესაც 66,8% -1862 პირი იღებდა ანტიჰიპერტენზიულ მედიკამენტს, მაგრამ არტერიული წნევის კონტროლი არ ხდებოდა.

MMM17 იყო უდიდესი სკრინინგი ჩატარებული მთელ მსოფლიოში და მათ შორის საქართველოში.

არტერიული ჰიპერტენზიით პაციენტთა თითქმის მესამედი არ მკურნალობს, ხოლო ვინც მკურნალობს მათ შორის 70% მკურნალობს არაადეკვატურად.

ე.წ. ფსევდოჰიპერტენზიას აქვს მნიშვნელოვანი წილი არაკონტროლირებული ჰიპერტენზიის სტრუქტურაში საქართველოში.

კვლევის შედეგებმა აჩვენა რომ ოპორტუნისტული სკრინინგს შეუძლია გამოავლინოს მომატებული არტერიული წნევის მნიშვნელოვანი რაოდენობა. მოსახლეობაში.

6. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

6.1.საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	ბეჟან წინამძღვრიშვილი, მანანა ალოევა	ჰემორეოლოგიური დარღვევები ესენციური ჰიპერტენზიის დროს	4 th International Multidisciplinary Conference in Rheology, 22-26April, 2018, Tbilisi, Georgia

2	მანანა ალოევა, ბეჟან წინამძღვრიშვილი	ლაკუნარული ინსულტების პათოფიზიოლოგიაში ჰემორეოლოგიური ფაქტორების როლი	4 th International Multidisciplinary Conference in Rheology, 22-26April, 2018, Tbilisi, Georgia
3			
მოხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)			

6. 2.უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1			
2			
3			
მოხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)			

ანგარიშის ფორმა № 2

ინფექციურ დაავადებათა და კლინიკური იმუნოლოგიის კათედრა

სამეცნიერო ან სასწავლო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა

ხელმძღვანელი - პროფესორი თენგიზ ცერცვაძე, თსუ ინფექციურ დაავადებათა და კლინიკური იმუნოლოგიის კათედრის პროფესორი. ინფექციური პათოლოგიის, შიდსის და კლინიკური იმუნოლოგიის ს-პ ცენტრის გენერალური დირექტორი.

ასოცირებული პროფესორი: ლალი შარვაძე

ასოცირებული პროფესორი: მანანა თოდუა

მოწვეული პედაგოგები: ნატალია ბოლოკაძე, მარინა ენდელაძე.

ლაბორანტი: აკაკი აბუთიძე

1. სამეცნიერო ან სასწავლო ერთეულის მიერ ერთობლივად შესრულებული

სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

1.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მიითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მიითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

1.2.

№	დასრულებული პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

2. შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გრანტით დაფინანსებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

2.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

2.2.

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3. უცხოური გრანტებით დაფინანსებული სამეცნიერო პროექტები

3.1. გარდამავალი პროექტი

№	<p>“საქართველოში ინექციური ნარკოტიკების მომხმარებელთა კოჰორტული კვლევა C ჰეპატიტის ინციდენტობის განსაზღვრის მიზნით”</p> <p>დარგი/მიმართულება: C ჰეპატიტი; ინფექციური დაავადებები.</p>	2017-2019 წწ.	<p>თენგიზ ცერცვაძე - მთავარი მკვლევარი</p> <p>აკაკი აბუთიძე - მკვლევარი</p>
---	---	---------------	---

	<p>დამფინანსებელი: აშშ დაავადებათა კონტროლის და პრევენციის ცენტრი (CDC). აშშ</p>		
1	2	3	4
<p>კვლევის მიზანს წარმოადგენს საქართველოში ინექციური ნარკოტიკების მომხმარებლებში (ნიმ) C ჰეპატიტის ინციდენტობის განსაზღვრა.</p> <p>კვლევის სპეციფიური ამოცანები:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ნიმ-ში HCV ინფექციის პრევალენტობის და ინციდენტობის და მათი რისკ ფაქტორების დადგენა 2. ახალი ინფექციის განმსაზღვრელი ე.წ. ლაბორატორიულ ტესტზე დაფუძნებული ალგორითმის (RITA) ვალიდირება HCV ინფექციის ინციდენტობის არაპირდაპირი განსაზღვრისთვის 3. HCV პოზიტიური ნიმ-ის C ჰეპატიტის მკურნალობისა და მოვლის კლინიკურ სერვისებში ჩართულობის და მკურნალობის გამოსავლების შეფასება <p>ნარკოტიკების ინექციური მომხმარებლები (ნიმ) HCV ინფექციის მაღალი რისკის ჯგუფს წარმოადგენენ. საქართველო C ჰეპატიტის მაღალი გავრცელების ქვეყნებს მიეკუთვნება, კერძოდ მოსახლეობის 5.4%-ს აღენიშნება ქრონიკული HCV ინფექცია. საქართველოში HCV ინფექციის სეროპრევალენტობის ბოლო კვლევამ ცხადყო, რომ ნიმ-ში HCV ინფიცირებული პირების 39%-ს შეადგენენ. მაღალი რისკის ჯგუფებს შორის დაავადების ყველაზე მაღალი გავრცელება (68-80%) სწორედ ნიმ-შია. საქართველოს C ჰეპატიტის ელიმინაციის ეროვნული სტრატეგიული გეგმის ერთ-ერთ პრიორიტეტულ მიმართულებას ნიმ-ში HCV ინფექციის ინციდენტობის შემცირება წარმოადგენს. კოჰორტული კვლევები ინფექციის გადაცემის შეფასების და ინციდენტობის დადგენის თვალსაზრისით ოქროს სტანდარტად ითვლება.</p> <p>ინციდენტობის პირდაპირი შეფასების გარდა კოჰორტული კვლევები საშუალებას იძლევა ახალი ინფექციის დადგენისათვის ლაბორატორიულ ტესტზე დაფუძნებული ალგორითმის ვალიდირებასაც. ეს უკანასკნელი ინფექციის ინციდენტობის განსაზღვრის არაპირდაპირ მეთოდს წარმოადგენს.</p> <p>კვლევას დიდი სამეცნიერო და პრაქტიკული მნიშვნელობა ექნება. კერძოდ, კვლევის ფარგლებში შესწავლილ იქნება ნიმ-ში HCV ინფექციის ეპიდემიოლოგიური მახასიათებლები და ასევე აქტიური C ჰეპატიტის მქონე პირების ანტივირუსული მკურნალობის გამოსავლები. ამასთან HCV ინფექციის გავრცელების და ახალი შემთხვევების შემცირების მიზნით შემუშავდება პრაქტიკული ღონისძიებები, რაც საბოლოო ჯამში დიდად შეუწყობს ხელს საქართველოში C ჰეპატიტის ელიმინაციის პროგრამის წარმატებულ განხორციელებას და დასახული სამიზნეების მიღწევას.</p> <p>კვლევაში ჩართული იქნა საქართველოს ზიანის შემცირების ქსელის მიერ რეკრუტირებული 1800 ნიმ. კვლევის სიბიექტებს ჩაუტარდა კვლევა anti-HCV ანტისხეულებზე და ინტერვიუები. 576 (33,2%) ნიმში დადებითი იყო HCV ინფექციაზე. კოჰორტაში ჭარბობდნენ მამაკაცები. საშუალო ასაკი შეადგენდა 41,5 წელს. პაციენტების დაახლოებით 15%-ს ჰქონდა უმაღლესი განათლება. ნიმ-ის დაახლოებით ნახევარი იყო დაუსაქმებელი. 90,5%-ის შემოსავალი არ აღემატებოდა 700 ლარს თვეში. ნარკოტიკების ინექციურ მოხმარებას პაციენტები აღნიშნავდნენ 22 წლიდან, ხოლო ნარკოტიკების მოხმარების საშალო ხანგრძლივობა შეადგენდა ხუთ წელს. პაციენტების 56,9%-ში</p>			

ადგილი ჰქონდა ზიარის შპრიცების გამოყენებას ბოლო 6 თვის მანძილზე. აქტიური C ჰეპატიტით პაციენტები გადამისამართდნენ სამკურნალო დაწესებულებებში და ჩაერთვნენ C ჰეპატიტის ელიმინაციის სახელმწიფო პროგრამაში. იმ პაციენტებზე, რომლებსაც არ ჰქონდათ HCV ინფექცია საწყის ვიზიტზე, მოხდება დაკვირვება ყოველ 6 თვეში ერთხელ HCV ინფექციაზე გამოკვლევის თვალსაზრისით და განისაზღვრება HCV ინფექციის ინციდენტობა და მასთან ასოცირებული რისკის ფაქტორების ანალიზი.

№	<p>„HCV ინფექციაზე სკრინინგის და გამარტივებული მიდგომებით მკურნალობის სერვისების ინტეგრირება საქართველოს პირველადი ჯანდაცვის რგოლში“</p> <p>დარგი/მიმართულება: C ჰეპატიტი; ინფექციური დაავადებები.</p> <p>დამფინანსებელი: აშშ დაავადებათა კონტროლის და პრევენციის ცენტრი (CDC). აშშ</p>	2018-2019 წწ.	<p>თენგიზ ცერცვაძე - მთავარი მკვლევარი</p> <p>ლალი შარვაძე - მკვლევარი</p> <p>აკაკი აბუთიძე - მკვლევარი</p>
1	2	3	4

კვლევის მიზანს წარმოადგენს HCV ინფექციაზე სკრინინგის გამარტივებული მიდგომებით საერთაშორისო სტანდარტის მკურნალობის მოდელის ინტეგრირება საქართველოს პირველადი ჯანდაცვის დაწესებულებებში და შესაბამისად, აღნიშნული მოდელის ეფექტურობის შეფასება.

სპეციალიზირებული კლინიკებისგან განსხვავებით პირველადი ჯანდაცვის რგოლისთვის მოწოდებულია HCV დიაგნოსტიკური კვლევების და ანტივირუსული მკურნალობის მონიტორინგის შედარებით გამარტივებული მოდელი. კერძოდ: პირველადი ჯანდაცვის ქსელში HCV ანტივირუსული მკურნალობა ჩატარდება მხოლოდ იმ ქრონიკული C ჰეპატიტით პაციენტებს, რომელთაც აქვთ ღვიძლის მსუბუქი დაზიანება (FIB-4 ქულა < 1.45) და რომელთაც წარსულში ანტივირუსული მკურნალობა არ ჩატარებიათ.

HCV ინფექციით ავადმყოფების ანტივირუსული მკურნალობის წინა გამოკვლევების ალგორითმი შედგება შემდეგი საფეხურებისგან: 1. საწყისი დიაგნოსტიკა 2. მკურნალობის წინა დიაგნოსტიკა 1. საწყისი დიაგნოსტიკა: საწყისი დიაგნოსტიკა უტარდება მხოლოდ იმ პაციენტებს, რომელთაც სკრინინგული გამოკვლევით დადგენილი აქვთ Anti-HCV (+) დადებითი შედეგი. საწყისი დიაგნოსტიკა მოიცავს შემდეგს: ექიმის კონსულტაცია; ქრონიკული C ჰეპატიტის დიაგნოზის დადასტურება რომელიმე კონფირმაციული (დამადასტურებელი) ლაბორატორიული ტესტით (GeneXpert, HCV core ანტიგენი, HCV რნმ-ის განსაზღვრა პოლიმერაზული ჯაჭვური რეაქციის მეთოდით)

პაციენტები, რომელთაც ქრონიკული C ჰეპატიტის დიაგნოზი არ დაუდასტურდებათ, აღარ განიხილებიან მკურნალობის კანდიდატებად (ბენეფიციარებად) და მათ შემდგომი გამოკვლევები აღარ ჩაუტარდებათ. პაციენტები, რომელთაც ქრონიკული C ჰეპატიტის დიაგნოზი დაუდასტურდებათ, განიხილებიან მკურნალობის კანდიდატებად (ბენეფიციარებად) და მათ ჩაუტარდებათ მკურნალობის წინა დიაგნოსტიკური კვლევები.

2. მკურნალობის წინა დიაგნოსტიკა პირველადი ჯანდაცვის რგოლში

ანტივირუსული მკურნალობის გადაწყვეტილების მიღებისთვის აუცილებელია განისაზღვროს ღვიძლის დაზიანების სიმძიმე. ამისათვის საჭიროა ავადმყოფს ჩაუტარდეს:

- FIB-4 ქულის დათვლა (სპეციალური ფორმულის გამოყენებით).
- პაციენტებს, რომელთაც FIB-4 ქულა აღმოაჩნდებათ ≥ 1.45 აღარ განიხილებიან პირველადი ჯანდაცვის რგოლში მკურნალობის კანდიდატებად და აღნიშნული პაციენტები გადამისამართდებიან სპეციალიზირებულ კლინიკაში (HCV ელიმინაციის სახელმწიფო პროგრამის პროვაიდერ კლინიკაში) შემდგომი გამოკვლევებისა და მკურნალობისთვის.
- პაციენტებს, რომელთაც FIB-4 ქულა აღმოაჩნდებათ < 1.45 , განიხილებიან პირველადი ჯანდაცვის რგოლში მკურნალობის კანდიდატებად და აღნიშნულ პაციენტებს ჩაუტარდებათ მკურნალობის წინა გამოკვლევები გამარტივებული ალგორითმით HCV ანტივირუსული მკურნალობის მონიტორინგი პირველადი ჯანდაცვის რგოლში

პირველად ჯანდაცვის რგოლში ისევე, როგორც მკურნალობის წინა გამოკვლევები, HCV ინფექციის ანტივირუსული მკურნალობის მონიტორინგიც შედარებით გამარტივებულია (გამოიყენება მონიტორინგის გამარტივებული სქემა). პაციენტებს, რომელთაც ანტივირუსული მკურნალობა უტარდებათ რიბავირინის შემცველი რეჟიმით (სოფოსბუვირი/ლედისპასვირი + რიბავირინი) მკურნალობის პერიოდში ჩაუტარდებათ სისხლის საერთო ანალიზი და ALT აქტივობის განსაზღვრა ყოველ 4 კვირაში ერთჯერ (მე-4, მე-8 და მე-12 კვირა). პაციენტებს, რომელთა ანტივირუსული მკურნალობის რეჟიმი არ შეიცავს რიბავირინს, მკურნალობის პერიოდში ყოველ 4 კვირაში ერთხელ (მე-4, მე-8 და მე-12 კვირა) ჩაუტარდებათ მხოლოდ ALT აქტივობის განსაზღვრა. HCV რნმ-ის რაოდენობრივი განსაზღვრა უნდა მოხდეს მკურნალობის დასრულებიდან 12 ან 24 კვირის შემდეგ. ანტივირუსულ მკურნალობაზე მყოფი პაციენტებისთვის ყოველ 4 კვირაში დაგეგმილია ექიმთან ვიზიტი კლინიკური შეფასების მიზნით. პირველადი ჯანდაცვის დაწესებულების მედლის მიერ კვირაში ერთხელ პაციენტთან სატელეფონო კონტაქტის გზით მოხდება მკურნალობაზე დამყოლობის (treatment adherence) და ასევე ანტივირუსული მედიკამენტების გვერდითი ეფექტების კონტროლი. პირველადი ჯანდაცვის დაწესებულებებიდან ანტივირუსული მედიკამენტების გაცემა პაციენტისთვის მოხდება თვეში ერთხელ.

№	<p><i>C ჰეპატიტის ვირუსის რეკომბინანტული ფორმა RFI_2k/1b: ლაბორატორიული დიაგნოსტიკის სტანდარტის შემუშავება და მისი როლი C ჰეპატიტის ელიმინაციის პროგრამის წარმატებაში</i></p>	<p>2016-2019 წწ.</p>	<p>თენგიზ ცერცვაძე - მთავარი მკვლევარი ლალი შარვაძე - მკვლევარი აკაკი აბუთიძე - მკვლევარი</p>
---	---	----------------------	---

	<p>დარგი/მიმართულება: C ჰეპატიტი; ინფექციური დაავადებები.</p> <p>დამფინანსებელი: აშშ დაავადებათა კონტროლის და პრევენციის ცენტრი (CDC). აშშ</p>		
--	--	--	--

1	2	3	4
---	---	---	---

საქართველოში C ჰეპატიტის ვირუსის რეკომბინანტული ფორმა RF1_2k/1b მაღალი გავრცელებით გამოირჩევა. ვირუსის ეს ფორმა შეიცავს მე-2 და 1-ლი გენოტიპის ფრაგმენტებს. კვლევის მიზანს წარმოადგენს RF1_2k/1b ფორმის ზეგავლენის შესწავლა საქართველოს C ჰეპატიტის ელიმინაციის პროგრამის ფარგლებში პირდაპირი მოქმედების ანტივირუსული მედიკამენტებით მკურნალობაზე მყოფ პაციენტებში C ჰეპატიტის მკურნალობის გამოსავლებზე.

ანალიზი გაკეთდა 167 HCV მე-2 გენოტიპით ინფიცირებულ პაციენტებში, რომლებსაც მკურნალობა უტარდებოდათ სოფოსბუვირ/რიბავირინის, ინტერფერონ/სოფოსბუვირ/რიბავირინის და სოფოსბუვირ/ლედიპასვირ/რიბავირინის შემცველი რეჟიმებით.

167 პაციენტიდან RF1_2k/1b გენოტიპი ნანახი იქნა 129 პაციენტში, დანარჩენი 38 პაციენტი ინფიცირებული იყვნენ 2a, 2c ან 2k სუბტიპებით. მყარი ვირუსული პასუხის (განკურნება) უფრო მაღალი მაჩვენებელი მიღწეულ იქნა მე-2 გენოტიპით პაციენტებში, RF1_2k/1b გენოტიპით ინფიცირებულ პირებთან შედარებით (97.3% vs. 80.6%, $p=0.004$).

სოფოსბუვირ/ლედიპასვირ/რიბავირინის 12-კვირიანი რეჟიმი მაღალეფექტური აღმოჩნდა როგორც HCV მე-2, ისე RF1_2k/1b გენოტიპის მქონე პაციენტებში (100.0 % და 97.9%, $p=0.99$). ეს რეჟიმი ეფექტურობით აღემატებოდა სოფოსბუვირ/რიბავირინის 12 და 20 კვირიანი მკურნალობის რეჟიმების ეფექტურობას (97.9% SVR vs. 56.4%, $p<0.0001$ და 79.2%, $p=0.01$).

ინტერფერონ/სოფოსბუვირ/რიბავირინის შემცველი რეჟიმებით ნამკურნალებ პაციენტებში მყარი ვირუსული პასუხის მაჩვენებელი უფრო მაღალი იყო, ვიდრე იმ პაციენტებში, რომლებსაც მკურნალობა ჩაუტარდა სოფოსბუვირ/რიბავირინით (88.9% vs. 56.4%, $p=0.02$).

კვლევა აჩვენებს, რომ C ჰეპატიტის ვირუსის RF1_2k/1b ფორმა მნიშვნელოვან ზეგავლენას ახდენს ქრონიკული C ჰეპატიტით პაციენტების მკურნალობის გამოსავლებზე. აუცილებელია შემუშავდეს ოპტიმალური სამკურნალო რეჟიმები HCV მე-2 გენოტიპით პაციენტებში, განსაკუთრებით კი იმ ქვეყნებში, სადაც RF1_2k/1b ფორმა ფართოდაა გავრცელებული.

3.2. დასრულებული პროექტი

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი,	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
---	---	--	--

	დამფინანსებელი ორგანიზაცია/სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა		
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

4. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა საქართველოში

4.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4. 2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.4. სტატიები დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდის (DOI) მითითებით

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა- ური, დიგიტალური	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
---	---------------------	-------------------------------------	---	--------------------------------------	------------------------

		საიდენტიფიკაციო კოდი DOI			
1 2 3	Chokoshvili O, Vepkhvadze N, Davitaia T, Tevzadze L, Tsertsvadze T.	CHARACTERISTICS OF DIARRHEAL DISEASE COMPLICATED WITH HEMOLYTIC UREMIC SYNDROME AMONG CHILDREN IN GEORGIA, 2009-2016. PMID: 30516507	Georgian Med News. 2018 Oct;(283):123-129.	თბილისი	7 გვერდი (123-129)

ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)

ჰემოლიზურ-ურემიული სინდრომით გართულებული დიარეების თავისებურებები ბავშვთა ასაკში საქართველოში

Shiga-ტოქსინის მაპროდუცირებელი ნაწლავის ჩხირით გამოწვეული დიარეა მერყეობს მსუბუქი დიარეიდან ჰემოკოლიტით და ჰემოლიზურ-ურემიული სინდრომით (ჰუს) გართულებულ დიარეამდე. ჰუს ხასიათდება მიკროანგიოპათიური ანემიის, თრომბოციტოპენიის და თირკმლის მწვავე უკმარისობის ტრიადით. სისხლიანი დიარეა და ჰუს არ მიეკუთვნება ზედამხედველობას დაქვემდებარებულ მდგომარეობას საქართველოში. კვლევის მიზანს წარმოადგენდა დიარეის, მათ შორის სისხლიანი დიარეის და ჰემოლიზურ-ურემიული სინდრომის დაავადების შეფასება, ეპიდემიოლოგიური თავისებურებების და რისკის ფაქტორების განსაზღვრა საქართველოში 15 წლამდე ასაკის ბავშვებში. შესწავლილია 2009-2016 წლების რეტროსპექტული მონაცემები ჰემოკოლიტების და ჰუს-ის შესახებ ბავშვთა ასაკში საქართველოში. დამატებითი ლაბორატორიული, კლინიკური და ეპიდემიოლოგიური მონაცემები შეტანილია მონაცემთა ელექტრონულ ბაზაში. სტატისტიკური ანალიზი ჩატარდა R for windows v 3.4.3 გამოყენებით.

დეტალურად შეწავლილია 316 სისხლიანი დიარეის და მათ შორის 64 (20,2%) ჰუს-ით გართულებული დიარეის შემთხვევა, რომლებიც დაფიქსირებულია 2009-2016 წწ. 316-დან 5 (1,6%) პაციენტი გარდაიცვალა ჰუს-ით ან მასთან ასოცირებული მდგომარეობის შედეგად. ჰუსით ავადობის საშუალო მაჩვენებელმა 2009-2016 წლებში შეადგინდა 0,3, სისხლიანი დიარეების - 2 ყოველ 100,000 მოსახლეზე. რისკ-ფაქტორების მონაცემების შედარებითმა ანალიზმა გამოავლინა, რომ აღნიშნული დაავადებების განვითარების მომატებული რისკი ასოცირებულია ნაყინის (RR 4.23 P<0.001), რძის ნაწარმის (RR 2.79 P=0.01), თერმულად არასათანადოდ დამუშავებული ხორცის პროდუქტის (RR 4.52 P<0.001) გამოყენებასთან. სისხლიანი დიარეის განვითარების მაღალი რისკი ასევე დაკავშირებულია არასათანადოდ გარეცხილი ან გაურეცხავი ხილის (RR 6.19 P<0.001) და ბოსტნეულის (RR 3.45 P<0.001) მოხმარებასთან. კვლევის შედეგად დადგენილია, რომ 15 წლამდე ბავშვთა ასაკში სისხლიანი დიარეები გამოწვეულია სხვადასხვა ენტეროპათოგენებით და მათ შორის - შვიგა-ტოქსინის გამომყოფი ეშერიხია კოლის შტამით. ეპიდემიოლოგიური მონაცემების

ანალიზმა გამოავლინა, რომ ბავშვთა ასაკში სისხლიანი დიარეების და ჰუს-ის განვითარების რისკი იზრდება თერმულად არასათანადოდ დამუშავებული ხორცის პროდუქტების, ცუდად გარეცხილი ხილის, ბოსტნეულის და ზოგიერთი სახეობის ნაყინის მიღების დროს. კვლევის შედეგად გამოიკვეთა საკვები პროდუქტების დამატებითი ბაქტერიოლოგიური, სეროლოგიური და მოლეკულური კვლევების ჩატარების აუცილებლობა აღნიშნული დაავადებების გავრცელების და ინფექციის გამომწვევი წყარო-პროდუქტების დასაზუსტებლად.

4.5. სტატიები ISSN-ის მითითებით

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა- ური, ISSN	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

5. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა უცხოეთში

5.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელ- წოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				

3			
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

5.4. სტატიები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI ან ISSN	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2 3	Stone J, Fraser H, Lim AG, Walker JG, Ward Z, MacGregor L, Trickey A, Abbott S, Strathdee SA, Abramovitz D, Maher L, Iversen J, Bruneau J, Zang G, Garfein RS, Yen YF, Azim T8, Mehta SH, Milloy MJ, Hellard ME, Sacks-Davis R, Dietze PM, Aitken C, Aladashvili M, Tsertsvadze T , Mravčič V, Alary M, Roy E, Smyrnov P, Sazonova Y, Young AM, Havens JR, Hope VD, Desai M, Heinsbroek E, Hutchinson SJ, Palmateer NE, McAuley A, Platt L, Martin NK, Altice FL, Hickman M, Vickerman P.	Incarceration history and risk of HIV and hepatitis C virus acquisition among people who inject drugs: a systematic review and meta-analysis. doi: 10.1016/S1473- 3099(18)30469-9. Epub 2018 Oct 29	Lancet Infect Dis. 2018 Dec;18(12):1397- 1409.	აშშ	18 გვერდი (1397-1409)
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

ნარკოტიკების ინექციური გზით მომხმარებლები (ნიმ) პატიმრობის მაღალი მაჩვენებლის არსებობის გათვალისწინებით აივ/შიდსის და C ჰეპატიტის მხრივ მაღალი რისკის ჯგუფებს მიეკუთვნებიან. კვლევის მიზანს წარმოადგენდა პატიმრობაში ყოფნის ზეგავლენა ნიმ-ში აივ/შიდსით და C ჰეპატიტით დაინფიცირებაზე. ჩატარდა მეტა-ანალიზი MEDLINE, Embase, and PsycINFO მონაცემთა ბაზების გამოყენებით. გაანალიზდა თემის ირგვლივ 2000-2017 წლებში გამოქვეყნებული ლიტერატურა.

სულ გაანალიზდა 20 გამოქვეყნებული კვლევის და 21 გამოუქვეყნებული კვლევის შედეგები ავსტრალიიდან, დასავლეთ და აღმოსავლეთ ევროპიდან, ჩრდილოეთ და სამხრეთ ამერიკიდან და აღმოსავლეთ და სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიიდან. ამჟამად პატიმრობაში მყოფი პირებში აივ/შიდსით დაინფიცირების რისკი 81% იყო (RR 1·81, 95% CI 1·40-2·34), ხოლო წარსულში პატიმრობის ისტორიის მქონე პირებში აივ/შიდსით და C ჰეპატიტით დაინფიცირების რისკი შეადგენდა 25% (RR 1·25, 95% CI 0·94-1·65) და 21%-ს (1·21, 1·02-1·43). კვლევამ ცხადყო, რომ პატიმრობა მნიშვნელოვნად ზრდის აივ/შიდსით და C ჰეპატიტით დაინფიცირების რისკებს ნიმ-ში. შესაბამისად აუცილებელია აღნიშნული ინფექციების პრევენციის ახალი მიდგომების დანერგვა/განხორციელება.

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI ან ISSN	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2 3	Karkashadze E, Dvali N, Bolokadze N, Sharvadze L , Gabunia P, Karchava M, Tchelidze T, Tsertsvadze T , DeHovitz J, Del Rio C, Chkhartishvili N.	Epidemiology of human immunodeficiency virus (HIV) drug resistance in HIV patients with virologic failure of first-line therapy in the country of Georgia. doi: 10.1002/jmv.25245. Epub 2018 Oct 17.	J Med Virol. 2019 Feb;91(2):235-240	აშშ	6 გვერდი (235-240)

ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)

ადამიანის იმუნოდეფიციტის ვირუსის (აივ) წამლისადმი რეზისტენტობა წარუმატებელი ანტირეტროვირუსული (არვ) მკურნალობის უმთავრესი მიზეზია. კვლევის ფარგლებში შესწავლილ იქნა საქართველოში აივ-ის წამლისადმი რეზისტენტობის ეპიდემიოლოგიური თავისებურებები. კვლევაში ჩართული იქნა 2005-2016 წლებში რეგისტრირებული აივ/შიდსით პაციენტი, რომლებმაც განუვითარდათ ვირუსოლოგიური უშედეგობა პირველი რიგის არვ მედიკამენტების მიღებისას და რომლებსაც ჩაუტარდა რეზისტენტობის ტესტი.

პაციენტების შესახებ მონაცემები ამოღებულ იქნა შიდსის ნაციონალური საინფორმაციო სისტემიდან. 447 პაციენტიდან ვირუსის A6 სუბტიპი დადგინდა 85%-ში, B სუბტიპი - 8%-ში, G სუბტიპი 2,9%-ში, ხოლო დანარჩენი სუბტიპები 1%-ზე ნაკლებ პაციენტში. პირველი რიგის არე მკურნალობის რეჟიმებიდან უხშირესი იყო ტენოფოვირ/ემტრიციტაბინ/ეფავირენზი (28,4%), ზიდოვუდინ/ლამივუდინ/ეფავირენზი (28,4%) და აბაკავირ/ლამივუდინ/ეფავირენზი (15,9%). ვირუსოლოგიური უშედეგობის მქონე პაციენტთა 85%-ში დაფიქსირდა წამლისადმი რეზისტენტული მუტაცია, რომელიც განაპირობებდა არე მკურნალობის არაეფექტურობას. ყველაზე ხშირი მუტაცია ნუკლეოზიდის ანალოგ შებრუნებით ტრანსკრიპტაზას ინჰიბიტორის მიმართ იყო: M184V (65.3%), K65R (19.7%) და L74V (17.0%). თიმიდინის ანალოგის მიმართ სულ მცირე სამი სამი მუტაცია დადგენილ იქნა პაციენტთა 6,3%-ში. არანუკლეოზიდის შებრუნებით ტრანსკრიპტაზას ინჰიბიტორის მიმართ მუტაციებიდან ყველაზე ხშირი იყო G190S მუტაცია (49,4%), შედეგ კი K101E (27.10%) და K103N (24.4%) მუტაციები. G190S და K101E მუტაციების მაღალი სიხშირით გამოირჩეოდნენ A სუბტიპით ინფიცირებული პაციენტები სხვა სუბტიპის მქონე პაციენტებთან შედარებით (G190S: 54.9% vs 11.3%, P < 0.0001; K101E: 29.8% vs 11.3%, P = 0.005). მეორეს მხრივ - K103N მუტაცია ჭარბობდა არა-A სუბტიპის მქონე პაციენტებში (43.4% vs 22.2%, P = 0.0008). კვლევამ ცხადყო, რომ არე მკურნალობის არაეფექტურობა განპირობებული იყო აივ-ის წამლისადმი რეზისტენტობით, რომლის პროფილი განსხვავებულია სხვადასხვა სუბტიპის მქონე პირებში. K65R გვხვდება ვირუსოლოგიური უშედეგობის მქონე პაციენტთა არაუმეტეს 20%-ში, თუმცა იმის გათვალისწინებით, რომ ტენოფოვირის შემცველი რეჟიმები საქართველოში აივ რეჟიმებს შორის ყველაზე ხშირად იხმარება, საჭიროა წამლისადმი რეზისტენტობაზე ზედამხედველობის უწყვეტად განხორციელება.

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI ან ISSN	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2 3	Akhvlediani N, Burjanadze I, Baliashvili D, Tushishvili T, Broladze M, Navdarashvili A, Dolbadze S, Chitadze N, Topuridze M, Imnadze P, Kazakhashvili N, Tsertsvadze T, Kuchuloria T, Akhvlediani T, McNutt LA, Chanturia G.	Tularemia transmission to humans: a multifaceted surveillance approach. doi: 10.1017/S0950268818002492 Epub 2018 Sep 25.	Epidemiol Infect. 2018 Dec;146(16): 2139-2145.	აშშ	7 გვერდი (2139-2145)

ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)

ტულარემიის სეროპრევალენტობა ევრაზიის ენდემურ ქვეყნებში სტაბილურია და შეადგენს დაახლოებით 15%-ს. აღნიშნული კვლევის მიზანს წარმოადგენდა Francisella tularensis-ის სბსახეობის - holarctica ეპიდემიოლოგიის შესწავლა საქართველოში. პაციენტების დემოგრაფიული, ეპიდემიოლოგიური და კლინიკური მონაცემები შეგროვებულ იქნა ზედამხედველობის მონაცემთა ბაზიდან და სამედიცინო ისტორიებიდან. რისკის ფაქტორების განსაზღვრისთვის ჩატარდა ბივარიაციული ანალიზი χ^2 და Fisher ტესტების გამოყენებით.

2014-2017 წლებში სულ საქართველოში გამოვლინდა ტულარემიის 19 ახალი შემთხვევა. მათგან 10 შემთხვევა იყო დადასტურებული, ხოლო 9 - სავარაუდო. წლიური ინციდენტობის მაჩვენებელი შეადგენს 0,12-ს 100 000 მოსახლეზე. ტულარემიის პირველი შემთხვევა აღწერილ იქნა დასავლეთ საქართველოში. F. tularensis-ის სეროპრევალენტობა იყო 2% მოხალისე სამხედრო მოსამსახურეებში, ხოლო 5% კი ენდემური კერების მოსახლეობაში. ტულარემიის რისკის ფაქტორებს წარმოადგენდა თივასთან და ასევე სხვადასხვა ცხოველთან კონტაქტი.

6. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

6.1. საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1 2 3	თენგიზ ცერცვაძე	Progress in HCV Care and Treatment: national hepatitis C elimination program of Georgia. https://gimpha.org/images/congress-may-2018/%E1%83%9E%E1%83%A0%E1%83%9D%E1%83%92%E1%83%A0%E1%83%90%E1%83%9B%E1%83%90.pdf	GIMPHA 5th International Health Conference. თბილისი. მაისი, 2018 წ.

6.2. უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
---	--------------------------------	---------------------	------------------------------------

1 2 3	T Tsertsvadze , N Chkhartishvili, A Abutidze, L. Sharvadze , V Kerashvili, G Kamkamidze, M Zakalashvili, B Skaggs, L Gvinjilia, S Shadaker, M Nasrullah, A Gamkrelidze, V Kvaratskhelia, S Zeuzem, N Afdhal, S Arora, K Thornton, F Averhoff	<u>Effectiveness of sofosbuvir and ledipasvir/sofosbuvir based regimens in hepatitis C virus genotype 3 infection: real-world data from Georgian hepatitis C elimination</u> სასტენდო მოხსენება. აბსტრაქტი # THU -340 https://www.journal-of-hepatology.eu/article/S0168-8278(18)30780-3/abstract Journal of Hepatology 68, S281-S282	<u>53rd Annual Meeting of the European Association for the Study of the Liver.</u> პარიზი, საფრანგეთი. 11-15 April 2018
№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1 2 3	T Tsertsvadze , A Gamkrelidze, N Chkhartishvili, L Gvinjilia, A Abutidze L Sharvadze , M Butshashvili, T Kuchuloria, S Shadaker, M Nasrullah, B Skaggs, V Kvaratskhelia, S Zeuzem, N Afdhal, S Arora, K Thornton, F Averhoff	<u>Hepatitis C care cascade in the country of Georgia after 2 years of starting national hepatitis C elimination program</u> ზეპირი მოხსენება: აბსტრაქტი #PS -096 https://www.journal-of-hepatology.eu/article/S0168-8278(18)30326-X/abstract Journal of Hepatology 68, S53	<u>53rd Annual Meeting of the European Association for the Study of the Liver.</u> პარიზი, საფრანგეთი. 11-15 April 2018
№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1 2 3	T Tsertsvadze , N Chkhartishvili, A Abutidze, L. Sharvadze , V Kerashvili, G Kamkamidze, M Zakalashvili, B Skaggs, L Gvinjilia, S Shadaker, M Nasrullah, A Gamkrelidze, V Kvaratskhelia, S Zeuzem, N Afdhal, S Arora, K Thornton, F Averhoff	<u>Real world effectiveness of Ledipasvir/Sofosbuvir based regimens in hepatitis C virus genotype 1,2 and 3 infection within national hepatitis C elimination program in the country of Georgia</u> სასტენდო მოხსენება. http://livertree.easl.eu/easl/2018/international.liver.congress/206652/tengiz.tsertsvadze.real.world.effectiveness.of.ledipasvir.sofosbuvir.based.html	<u>53rd Annual Meeting of the European Association for the Study of the Liver.</u> პარიზი, საფრანგეთი. 11-15 April 2018

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1 2 3	D Sergeenko, A Gamkrelidze, T Tsertsvadze , G Kamkamidze, L Sharvadze , A Aslanikashvili, E Adamia, L Gvinjilia, M Nasrullah, T Kuchuloria, F Averhoff	<u>Progress toward hepatitis C virus elimination through provision of care and treatment services, Georgia, 2015–2017</u> სასტენდო მოხსენება https://www.journal-of- hepatology.eu/article/S0168- 8278(18)30554-3/abstract Journal of Hepatology 68, S171	<u>53rd Annual Meeting of the European Association for the Study of the Liver.</u> პარიზი, საფრანგეთი. 11-15 April 2018

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
	Tengiz Tsertsvadze	Elimination of Hepatitis C and slowing HIV epidemic in PWID: Georgian experience ზეპირი მოხსენება. https://www.wiltonpark.org.uk/ wp-content/uploads/WP1578- Programme.pdf	Slowing the HIV and HCV epidemic for people who inject drugs. Wilton Park Conference ქ. სტენინგი, სასექსი, დიდი ბრიტანეთი 26-28 თებერვალი, 2018 წ.

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
---	--------------------------------	---------------------	------------------------------------

2 3	Tengiz Tsertsvadze , Amiran Gamkrelidze, Nikoloz Chkhartishvili, Akaki Abutidze , Lali Sharvadze , Vakhtang Kerashvili, Maia Butashvili, David Metreveli, Lia Gvinjilia, Shaun Shadaker, Muazzam Nasrullah, Ekaterine Adamia, Stefan Zeuzem, Nezam Afdhal, Sanjeev Arora, Karla Thornton, Francisco Averhoff	Three years of progress towards achieving hepatitis C elimination in the country of Georgia, April 2015 – March 2018 ზეპირი მოხსენება https://aasldpubs.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1002/hep.30256 HEPATOLOGY. Volume 68, Issue S1 Pages: i-ii, 1-1443 October 2018	The Liver meeting. AASLD. 8-13 ნოემბერი, 2018 წ. ქ. სან ფრანცისკო, აშშ
№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1 2 3	Tengiz Tsertsvadze , Marine Karchava, Mariam Svanidze, Lali Sharvadze	Emergence of NS5A RASs among HCV RF1_2k/1b patients treated within Georgian hepatitis C elimination program: a case report სასტენდო მოხსენება https://aasldpubs.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1002/hep.30257 HEPATOLOGY. Volume 68, Issue S1 Pages: i-ii, 1-1443 October 2018	The Liver meeting. AASLD. 8-13 ნოემბერი, 2018 წ. ქ. სან ფრანცისკო, აშშ
№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი

1 2 3	Marine Karchava, Nikoloz Chkhartishvili, Lali Sharvadze , Akaki Abutidze, Natia Dvali, Lana Gatsrelia, Lela Dzigua, Natalia Bolokadze, Adam Kotorashvili, Paata Imnadze, Amiran Gamkrelidze, Muazzam Nasrullah, Francisco Averhoff, Tengiz Tsertsvadze	Effective treatment of RF1_2k/1b patients by Ledipasvir/ Sofosbuvir/Ribavirin within Georgian national hepatitis C elimination program სასტენდო მოხსენება https://aasldpubs.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1002/hep.30257 HEPATOLOGY. Volume 68, Issue S1 Pages: i-ii, 1-1443 October 2018	The Liver meeting. AASLD. 8-13 ნოემბერი, 2018 წ. ქ. სან ფრანცისკო, აშშ
-------------	--	---	--

1 2 3	Tengiz Tsertsvadze, Lali Sharvadze , Nikoloz Chkhartishvili, Amiran Gamkrelidze, Lia Gvinjilia, Akaki Abutidze , Maia Butsashvili, David Metreveli, Vakhtang Kerashvili, Shaun Shadaker, Muazzam Nasrullah, Valeri Kvaratskhelia, Maia Lagvilava, Stefan Zeuzem, Nezam Afdhal, Francisco Averhoff	Hepatitis C care cascade in the country of Georgia: monitoring progress towards elimination https://www.virology-education.com/event/previous/5th-ivhem-2018/18474-2/	IVHEM. Virology education. 7-8 დეკემბერი, 2018 წ. ქ. ამსტერდამი.
-------------	---	--	--

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1 2 3	Akaki Abutidze , Natalia Bolokadze, Nino Rukhadze, Natia Dvali, Lali Sharvadze , Tengiz Tsertsvadze , Nikoloz Chkhartishvili	Mortality and causes of death among HIV/HCV co-infected persons in the Eastern European country of Georgia https://www.virology-education.com/event/previous/4th-cee-meeting-viral-hepatitis-and-hiv/program/	4TH CEE MEETING ON VIRAL HEPATITIS AND HIV 10-12 ოქტომბერი, 2018 წ. ქ. პრაღა
მოხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)			

მედიცინის ფალსულტეტი, მეანობა-გინეკოლოგია-რეპროდუქტოლოგიის კათედრა

ხელმძღვანელი - კათედრის ხელმძღვანელი სრული პროფ. არჩილ ხომასურიძე, ასოცირებული პროფესორები- მედ.მეც.დოქტორი - ჯენარო ქრისტესაშვილი, მედ.მეც.დოქტორი- არსენ გვენეტაძე, მედ.დოქტორი რევაზ სულუხია , მედ.დოქტორი ალექსანდრე ლაბარტყავა, ასისტენტ პროფესორი, მედ.დოქტორი ლუდმილა ბარბაქაძე.

1. სამეცნიერო ან სასწავლო ერთეულის მიერერთობლივადშესრულებული სამეცნიერო-კვლევითიპროექტები

1.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი)პროექტისდა სახელებამეცნიერებისდარგის ადასამეცნიერომიმართულები სმითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	3D ულტრასონოგრაფია საშვილოსნოს განვითარების ანომალიების დიაგნოსტიკაში	3	თამარ არქანია, არსენ გვენეტაძე
2	ახალშობილთა სისხლიანი გამონადენი, როგორც ენდომეტრიოზის განვითარების მაჩვენებელი ზრდასრულებში.		ლელა თანდაშვილი, არსენ გვენეტაძე
3	ენდომეტრიოზთან დაკავშირებული ტკივილის მკურნალობა		ლეილა ბრეგვაძე, არსენ გვენეტაძე
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითიპროექტის2018 წლის ეტაპისძირითადითეორიულიდაპრაქტიკულიშედეგებისშესახებვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)			

1.2.

№	დასრულებულიპროექტისდას ახელებამეცნიერებისდარგისა დასამეცნიერომიმართულების მითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითიპროექტისძირითადითეორიულიდაპრაქტიკულიშედეგებისშესახებვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)			

2. შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის
გრანტიტაფინანსებულისამეცნიერო-კვლევითიპროექტები
2.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი)პროექტისდა სახელებამეცნიერებისდარგის ადასამეცნიერომიმართულები სმითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	PHDF2016-32 ტრიქომონიაზის მკურნალობა ვერცხლის ნანონაწილაკების მდგრადი სუსპენზიით (ინფექციური დაავადებები, ნანომედიცინა)	2016 -2018	1) დოქტორანტი- ნინო ჭიჭივეიშვილი, პროექტის განმახორციელებელი 2) ჯენარა ქრისტესაშვილი- პროექტის ხელმძღვანელი 3) გიორგი ფიჩხია- პროექტის თანახემძღვანელი 4) ხუან ჰენესტროზა- პროექტის კონსულტანტი
<p>პროექტის ფარგლებში დაინერგა უახლესი მეთოდი ვერცხლის მეტალისგან მცირე ზომის ნანონაწილაკების მიღების (ფიზიკური მეთოდი ულტრაბგერის სხივის გამოყენებით). იღებლ იქნა 50 ნმ ვერცხლის ნანონაწილაკები, რომელთა საშუალებითაც დამზადდა ვერცხლის ნანონაწილაკების მდგრადი სუსპენზია. შემდგომ ეტაპზე მოხდა ვერცხლის ნანონაწილაკების მდგრადი სუსპენზიის ტოქსიურობის შესწავლა in vivo ექსპერიმენტში, ლაბორატორიულ ვირთაგვეზე, რათა დაგვედგინა პრეპარატის LD 50 დოზა და ქრონიკული ტოქსიური დოზა. გაკეთდა ჰისტომორფოლოგიური კვლევები, შდეგების თანახმად პრეპარატმა არ გამოავლინა ლეტალური დოზა, ხოლო ხანგძლივად მისმა მიღებამ (90 დღე, 24 სთ-ში ერთხელ 2,5 მლ პერორალურად 100 გრ მასაზე) გამოავლინა უმნიშვნელო ცვლილებები ქსოვილებში. პროექტის მანძილზე გამოქვეყნდა 2 სტატია და გაკეთდა 2 მოსხენება საერთაშორისო კონფერენციაზე</p>			
№	გარდამავალი (მრავალწლიანი)პროექტისდა სახელებამეცნიერებისდარგის ადასამეცნიერომიმართულები სმითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
2	„ლიმფოციტების სუბპოპულაციების პროფილი უცნობი გენეზის ორსულობის	2017 -2018	1) დოქტორანტი- მაია ჭიოკაძე- პროექტის განმახორციელებელი

	<p>განმეორებითი დანაკარგების დროს ენდომეტრიუმში“ 57410711</p>		<p>2) ჯენარა ქრისტესაშვილი-პროექტის ხელმძღვანელი 3) უდო მარკერტი პროექტის თანახემძღვანელი გერმანიის ქალაქ იენის საუნივერსიტეტო კლინიკის ლაბორატორია „პლაცენტის“ ხელმძღვანელი,</p>
<p>რეპროდუქციული მედიცინის ცენტრ “უნივერსის” მეან-გინეკოლოგ მათა ჭიოკაძის სადოქტორო კვლევითი პროექტი რეპროდუქციული იმუნოლოგიის განხრით შესრულდა გერმანიის ქ.იენის ფრიდრიხ შილერის საუნივერსიტეტო კლინიკის ლაბორატორია “პლაცენტაში” (01/08/2017-31/10/2017 პერიოდში).</p> <p>პროექტი - “ლიმფოციტების სუბპოპულაციების პროფილი უცნობი გენეზის ორსულობის განმეორებითი დანაკარგების დროს ენდომეტრიუმში”, ეხებოდა აღნიშნული პათოლოგიის იმუნოლოგიური მიზეზების შესწავლას. კერძოდ, ორსულობის განმეორებითი დანაკარგების დროს ენდომეტრიუმში იმუნური გარემოსა და იმუნოკომპეტენტური უჯრედების დისბალანსის გამოკვლევას.</p> <p>2018 წელს 01.08.2018-01.11.2018 მდე პერიოდში ჩატარდა შეგროვილი საკვლევი მასალის სრული ანალიზი.</p> <p>კვლევითი პროექტის თემა წარმოადგენს მეტად აქტუალურ და წინააღმდეგობრივ საკითხს რეპროდუქციულ იმუნოლოგიაში მსოფლიოს მასშტაბით. მრავალი საერთაშორისო კვლევა ადასტურებს, რომ ენდომეტრიუმში იმუნორეაქტიული უჯრედების, კერძოდ, ნატურალური კილერებისა და პლაზმოციტების მომატებული რაოდენობა და მათი შეცვლილი ფუნქციები, მათ შორის ქრონიკული ენდომეტრიტის დროს, 10-20%-ში საფუძვლად უდევს უცნობი გენეზის ორსულობის განმეორებითდანაკარგებს, წარუმატებელ ინ ვიტრო განაყოფიერების ცდებს, პრეეკლამფსიასა და ორსულობის სხვა გართულებებს.</p> <p>საქართველოში ეს სფერო არ არის შესწავლილი და განვითარებული, არ არსებობს მონაცემები და კვლევები ამ საკითხის გარშემო. ამდენად, უაღრესად დიდი მნიშვნელობა აქვს ქალთა რეპროდუქციული ფუნქციების დარღვევების იმუნოლოგიური მიზეზების კვლევების თანამედროვე მეთოდების ათვისებას მაღალგანვითარებულ ქვეყნებში, იქ დაგროვილი გამოცდილების მიღებას, ეფექტური დიაგნოსტიკური პროტოკოლების შემუშავებასა და მათ დანერგვას ჩვენს ქვეყანაში.</p> <p>რეპროდუქციული მედიცინის ცენტრ “უნივერსის” მეან-გინეკოლოგმა მათა ჭიოკაძემ წარმატებით აითვისა იმუნოჰისტოქიმიის რთული და ნატიფი მეთოდი, რომელიც ოქროს სტანდარტად ითვლება ენდომეტრიუმის იმუნური მიკროგარემოს გამოკვლევაში. მან შეისწავლა კავშირი უცნობი გენეზის ორსულობის განმეორებით დანაკარგებსა და ენდომეტრიუმის იმუნოკომპეტენტური უჯრედების დარღვეულ ბალანსს შორის, მათ შორის ქრონიკული ენდომეტრიტის დროს. დაადგინა ქრონიკული ენდომეტრიტის გავრცელების სიხშირე აღნიშნული პაციენტების ჯგუფში CD138+ პლაზმური უჯრედების აღმოჩენით ენდომეტრიუმის ბიოპტატებში. გააანალიზა ენდომეტრიუმის იმუნური მიკროგარემო სხვადასხვა იმუნორეაქტიულ უჯრედთა სუბპოპულაციებს შორის კორელაციის განსაზღვრით, კერძოდ: CD45+ ლიმფოციტებს,</p>			

CD138+პლაზმოციტებსა და CD56+, CD57+, CD16+ ნატურალურ კილერ უჯრედებს (NK cells) შორის, რაც აქამდე არცერთ სხვა შრომაში არ ყოფილა შესწავლილი. ამრიგად, ენდომეტრიუმის იმუნური მიკროგარემოს შესწავლა იმუნოჰისტოქიმიური მეთოდით შესაძლებელს ხდის, რომ აღმოვაჩინოთ და შევაფასოთ ის იმუნორეაქტიული უჯრედები (კერძოდ, ჩვენს მიერ შესწავლილი CD56+, CD16+, CD138+, უჯრედები), რომლებიც უკვე მიიჩნევა ორსულობის სხვადასხვა იმუნოლოგიური პათოლოგიების პროგნოზულ მარკერებად. ეს კი საშუალებას მოგვცემს, რომ მოვახდინოთ აღნიშნული პათოლოგიების ადრეული დიაგნოსტიკა, შევიშუშაოთ ინდივიდუალური თერაპია და თავიდან ავიცილოთ ორსულობის მოსალოდნელი შემდგომი დანაკარგი.

2.2.

№	დასრულებული (მრავალწლიანი)პროექტისდა სახელებამეცნიერებისდარგის ადასამეცნიერომიმართულები სმითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3. უცხოური გრანტებით დაფინანსებული სამეცნიერო პროექტები

3.1. გარდამავალი პროექტი

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი)პროექტისდა სახელებამეცნიერებისდარგის ადასამეცნიერომიმართულები სმითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3.2. დასრულებული პროექტი

№	დასრულებული (მრავალწლიანი)პროექტისდა სახელებამეცნიერებისდარგის ადასამეცნიერომიმართულები	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
---	---	---	--

	სმითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა		
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

4. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა საქართველოში

4.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სა- თაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახ- ელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.4. სტატიები დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდის (DOI) მითითებით

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიისსათა- ური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემისადგილი, გამომცემლობა	გვერდებისრაოდენობა
1 2 3	L. Tandashvili, A. Gvenetadze	Neonatal Uterine Bleeding as a precursor of adult ednometriosis" „Neonatal Uterine Bleeding as a precursor of adult ednometriosis; 18 months results		ESGE 2018 Vienna	
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)					

4.5. სტატიები ISSN-ის მითითებით

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიისსათა-ური, ISSN	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტო მი	გამოცემისადგი ლი, გამომცემლობა	გვერდებისრაოდენ ობა
1	Асанидзе Е.Г., Кристесапви ლი Д.И., Пхаладзе Л. К., Барбакадзе Л.С.	Корреляция антимюллерового гормона с гормональными и морфологическими характеристиками яичников у пациенток с синдромом поликистозных яичников с инсулинорезистентност ью и без инсулинорезистентност и ISSN 1512-0112	Georgian Medical News No 2 (275),	თბილისი	6
<p>პაციენტებში პოლიციტური საკვერცხეების სინდრომით AMH-ის მიღებულ ნორმებთან შედარებით მომატებული მაჩვენებლები ჩვენს კვლევაში მიუთითებს ამ მონაცემების გამოყენების შესაძლებლობაზე პსს-ას დიაგნოსტიკაში AMH -ის მაჩვენებლები პაციენტებში პსს-იტ ინსულინრეზისტენტობით და მის გარეშე სარწმუნოდ არ განსხვავდებიან ერთმანეთისაგან. კვლევის შედეგად დადგინდა AMH -ის მაჩვენებლების კორელაცია საკვერცხის მორფოლოგიურ მახასიათებლებთან .</p>					

2	ხ.სოხაძე ჯ.ქრისტესაშვილი	„მკურნალობის თავისებურებები პროლაქტინომის მქონე პაციენტ ქალებში და მათი რეპროდუქციული პროგნოზი“	ექსპერიმენტული და კლინიკური მედიცინა N2 2018	თბილისი	4
	ლ. ირემაძე, ა. გვენეტაძე.	ISSN 1512-0392	სამეცნიერო- პრაქტიკული ჟურნალი «ექსპერიმენტული და კლინიკური მედიცინა» -		
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)					

5. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა უცხოეთში

5.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სა- თაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემისადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2				
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)				

5.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახ- ელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემისადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2				ა
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)				

5.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელ- წოდება, საერთაშო- რისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემისადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2 3				ა
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)				

5.4. სტატიები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI ან ISSN	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ვრცელი ანოტაცია (ქართულენაზე)					

6. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

6.1. საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	ჯ. ქრისტესაშვილი	“Genetic Factors of Recurrent Pregnancy Loss”	თბილისი, 19-29 მაისი 2018წ.
<p>წარმოდგენილ მოხსენებაში განხილული იყო ორსულობის განმეორებითი დანაკარგების მქონე წყვილებში ქრომოსომათა სტრუქტურული დარღვევის სიხშირე და მნიშვნელობა. ნაჩვენებია იქნა, რომ ორსულობის განმეორებითი დანაკარგების მქონე წყვილებში ბალანსირებული აუტოსომური ქრომოსომების ტრანსლოკაციების სიხშირე შეადგენს 6%-ს. ამასთან, დადგენილი იყო, რომ ამ ტიპის ქრომოსომული დარღვევები ყველზე ხშირი იყო მამაკაცებში ორსულობის განმეორებითი დანაკარგებით და სუბფერტილობით.</p>			
2	ჯ. ქრისტესაშვილი	“Role of Hysteroscopy in Diagnosing and Treating Congenital Uterine Anomalies”	თბილისი, 29 ნოემბერი-01 დეკემბერი 2018წ.
<p>მოხსენებაში განხილული იყო ჰისტეროსკოპიის მნიშვნელობა საშვილოსნოს თანდაყოლილი ანომალიების დიაგნოსტიკაში და მკურნალობაში, როგორც უნაყოფო წყვილებში, ასევე წყვილებში ორსულობის განმეორებითი დანაკარგებით. ნაჩვენებია იქნა, რომ პაციენტთა ორივე ჯგუფში ყველაზე ხშირ პათოლოგიას წარმოადგენს საშვილოსნოს ღრუს ტიხარი და T- სებრი საშვილოსნო, რომელთა კორექცია ჰისტერორეზექტოსკოპიის საშუალებით მაღალი ეფექტურობით ხასიათდება.</p>			
3	ჯ. ქრისტესაშვილი	„CONSERVATIVE TREATMENT OPPORTUNITIES FOR ENDOMETRIOSIS”	თბილისი, 29 ნოემბერი-01 დეკემბერი 2018წ.

<p>მოხსენებაში ნაჩვენებია იქნა როგორც ლიტერატურის ასევე საკუთარი მონაცემების ანალიზის საფუძველზე, რომ ენდომეტრიოზის მკურნალობის გეგმის შემუშავებისას გათვალისწინებული უნდა იქნეს მედიკამენტური მკურნალობის შესაძლებლობები განმეორებითი ქირურგიული ჩარევების პრევენციის და ენდომეტრიოზის ხანგრძლივი მკურნალობის მიზნით. ამასთან, ნაჩვენებია იქნა, რომ დღეისათვის ყველაზე ეფექტურ და უსაფრთხო პრეპარატს წარმოადგენს პროგესტაგენი- დიენოგესტი.</p>			
4	ლიუდმილა ბარბაქაძე	უნაყოფობის მართვა საკვერცხეების პოლიციסטოზით დაავადებულ ქალებში.	17-26 თებერვალი 2018 დაბა ბაკურიანი, საქართველო
<p>როგორც ლიტერატურის ასევე საკუთარი მონაცემების ანალიზის საფუძველზე მოხსენებაში ნაჩვენებია იქნა, რომ პოლიცისტური საკვერცხეების სინდრომის (PCOS) მკურნალობის გეგმის შემუშავებისას გათვალისწინებული უნდა იქნეს ცხოვრების ჯანსაღი წესი, ვინაიდან წონის რედუქცია სხეულის მასის 5%-10%-ით ხშირად აღადგენს ოვულატორულ ციკლს პაციენტებში უნაყოფობის დიაგნოზით. ფარმაკოლოგიური მენეჯმენტი გულისხმობს ოვულაციის ინდუქტორების დანიშვნას. თუ ზემოაღნიშნული თერაპია უშედეგოა, მკურნალობის შემდგომ საფეხურს წარმოადგენს ოვულაციის ინდუქცია გონადოტროპინებით. გონადოტროპინებით თერაპიის წარუმატებლობის შემთხვევაში პაციენტს უნდა შესთავაზდეს საკვერცხეების ლაპაროსკოპიული დრილინგი. თუ ზემოაღნიშნული მკურნალობის მეთოდების შედეგად ორსულობა არ დგება განიხილება საკითხი ხელოვნური განაყოფიერების შესახებ.</p>			
არსენ გვენეტაძე	თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის 100 წლისადმი მიძღვნილი ღონისძიება. კონფერენცია „რეპროდუქტოლოგიის თანამედროვე საკითხები“.	კლინიკური პრაქტიკის საერთაშორისო სტანდარტები. საქართველოს ექიმთა პოსტდიპლომური განათლების ასოციაცია. XV პოლიპროფილური სამედიცინო კონფერენცია.	15 ივლისი, თბილისი, საქართველო 10-18 თებერვალი, ბაკურიანი, საქართველო

6. 2.უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენებისსათაური	ფორუმისჩატარების დროდაადგილი
---	--------------------------------	-------------------	---------------------------------

1	ჯ.ქრისტესაშვილი	"Sexual peculiarities of patients with 46,XY karyotype and female phenotype"	Albufeira, Portugal 9-12 May, 2018
<p>მოხსენებაში წარმოდგენილი იყო სქესობრივი განვითარების თანდაყოლილი ანომალიების ის სახეები (ანდროგენრეზისტენტობის სინდრომი, სვადიერის სინდრომი, ოვოტესტიკულარული დარღვევა). რომელთაც ახასიათებთ მამაკაცის ნორმალური კარიოტიპის არსებობის ფონზე ქალური ფსიქოსექსუალური განწყობა და ფენოტიპი. ასეთ შემთხვევებში მიზანშეწონილია ინტრააბდომინალურად განლაგებული გონადების ამოკვეთა და ჩანაცვლებითი ჰორმონოთერაპია ქალის ასქესო ჰორმონებით.</p>			

2	ჯ.ქრისტესაშვილი	"Anti-Mullerian Hormone is a Useful Marker for the Assessment of the Treatment Efficiency in Patients with Polycystic Ovary"	Florence , Italy 7-12 March, 2018
<p>მოხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)</p>			

3	ჯ.ქრისტესაშვილი	Association of Recurrent Pregnancy Loss (RPL) with Infertility in Georgia	Madrid 2018, 27-29 June
<p>მოხსენებაში წარმოდგენილი და განხილული იყო შემთხვევები როდესაც უნაყოფობა წარმოადგენდა ორსულობის განმეორებითი დანაკარგების მიზეზს და შემთხვევები როდესაც უნაყოფობა ვითარდებოდა ორსულობის განმეორებითი დანაკარგების შედეგად. დადგინდა რომ ენდოკრინული გენეზის უნაყოფობა ასოცირებს ენდოკრინული ფაქტორებით განპირობებულ ორსულობის განმეორებით დანაკარგებთან. ხოლო ორსულობის განამორებითი დანაკარგების შემდეგ განვითარებული უნაყოფობა განპირობებული ჰიპერპროლაქტინემიით, საშვილოსნოს ღრუს პოლიპებით და ადჰეზიებით შეიძლება გამოვლინდეს სხვადასხვა გენეზის ორსულობის დანაკარგების შემდეგ.</p>			

4	ჯ.ქრისტესაშვილი	"Sperm DNA Fragmentation in Male Partners of Couples with Unexplained Recurrent Pregnancy Loss in Georgia"	Madrid 2018, 27-29 June
<p>მოხსენებაში წარმოდგენილი იქნა მონაცემები იმის შესახებ, რომ სპერმის დნმ ფრაგმენტაციის ინდექსის საკონტროლო ჯგუფთან შედარებით სარწმუნოდ მაღალია მამაკაცებში დაუდგენელი გენეზის უნაყოფობით და ორსულობის განმეორებითი დანაკარგებით. ამდენად, მიზანშეწონილია სპერმის დნმ ფრაგმენტაციის ინდექსის განსაზღვრა ზემოაღნიშნულ კონტიგენტში და მკურნალობის ტაქტიკის შემუშავებისას ამ მონაცემების გათვალისწინება .</p>			

5	არჩილ ხომასურიძე	„საკვერცხეების პოლიცისტოზი: ახალი მიდგომა“	Florence , Italy 7-12 March, 2018
---	------------------	--	--------------------------------------

პოლიცისტური საკვერცხეების სინდრომი (PCOS) ერთ-ერთი ყველაზე გავრცელებული ენდოკრინოპათიაა, რომლისთვისაც დამახასიათებელია ქრონიკული ანოვულაცია და ჰიპერანდროგენემია, შესაბამისი კლინიკური გამოვლინებებით. ის აღნიშნება რეპროდუქციული ასაკის ქალების დაახლოებით 5-10 %-ს. ზოგიერთ პოპულაციაში მისი სიხშირე 26%-ს აღწევს. ◀◀ცხოვრების ჯანსაღი წესი წონის რედუქცია სხეულის მასის 5%-10%-ით ხშირად ადადგენს ოვულატორულ ციკლს. ფარმაკოლოგიური მენეჯმენტი გულისხმობს ოვულაციის ინდუქტორების დანიშვნას. კლომიფენ-ციტრატი ავლენს სარწმუნო ეფექტურობას ოვულაციის ინდუქციის თვალსაზრისით ქალებში პოლიცისტური საკვერცხეების სინდრომით და განიხილება, როგორც პირველი რიგის თერაპია. კლომიფენ-ციტრატით სტიმულაციის ფონზე ოვულაცია მიიღწევა შემთხვევათა 60-85%-ში, მათ შორის ჩასახვა ხდება 50%-ში. გონადოტროპინების გამოყენება განიხილება, როგორც მეორე რიგის ფარმაკოლოგიური თერაპია უშვილობის მკურნალობაში. ანოვულაციის დროს ქალებში პოლიცისტური საკვერცხეების სინდრომით, რომლებიც არიან კლომიფენ-ციტრატის მიმართ რეზისტენტულები ან მისი გამოყენება იყო წარუმატებელი, როდესაც არ აღინიშნება უშვილობის სხვა ფაქტორები. არმატაზას ინჰიბიტორები ახდენენ ესტრადიოლად და ესტრონად ტესტოსტერონის და ანდროსტენდიონის გარდაქმნის ბლოკირებას. ესტროგენის უარყოფითი უკუკავშირი ჰიპოთალამო-ჰიპოფიზურ ღერძზე იწვევს გონადოტროპინების სეკრეციის გაძლიერებას და შესაბამისად ფოლიკულების ზრდასა და მომწიფებას. თუ ზემოაღნიშნული თერაპია უშედეგოა, მკურნალობის შემდგომ საფეხურს წარმოადგენს ოვულაციის ინდუქცია გონადოტროპინებით. გონადოტროპინებით თერაპიის წარუმატებლობის შემთხვევაში პაციენტს უნდა შესთავაზდეს საკვერცხეების ლაპაროსკოპიული დრილინგი. თუ ზემოაღნიშნული მკურნალობის შედეგად ორსულობა არ დგება განიხილება საკითხი ხელოვნური განაყოფიერების შესახებ.

6	არჩილ ხომასურიძე	„ენდომეტრიოზით გამოწვეული დისპარეუნის მკურნალობა დიენოგესტით“.	ლისაბონი, პორტუგალია. 03.03.2018 წ
7	ლიუდმილა ბარბაქაძე	The Value of AMH, AFC and Age for Prediction of IVF Outcome	Florence , Italy 7-12 March, 2018

ბოლო ასწლეულში სოციალური და ეკონომიკური განვითარების მიუხედავად აღინიშნება უნაყოფობის სიხშირის მნიშვნელოვანი მატება (Myrskylä et al., 2009). განვითარებულ ქვეყნებში არცთუ იშვიათად ხდება შვილოსნობის გადავადება, იმ პერიოდამდე, როდესაც ქალის ფერტილობის პოტენციალი უკვე შემცირებულია. ოვარიული რეზერვის შესაფასებლად ტრადიციულად გამოიყენებოდა ქალის ასაკი, ფოლიკულომასტიმულირებელი ჰორმონის, ესტრადიოლის მაჩვენებლები და ულტრაბგერითი კვლევით დათვლილი ანტრალური ფოლიკულების რაოდენობა (აფრ). ოვარიული რეზერვის შესაფასებლად ოპტიმალური ტესტების მიებისას, ბოლო წლებში განსაკუთრებული მნიშვნელობა შეიძინა ანტიმიულერის ჰორმონის (ამჰ) მაჩვენებლების განსაზღვრამ., კვლევის მიზანს წარმოადგენდა: კორელაციების

დადგენა ოვარიული რეზერვის შესაფასებელ ტესტებს შორის (ასაკი, ამჰ, აფრ, ფმჰ) და მათი ღირებულების განსაზღვრა ინ ვიტრო განაყოფიერების გამოსავლის პროგნოზის თვალსაზრისით. უნაყოფობის მკურნალობის ტაქტიკის შერჩევას, ოვარიული რეზერვის ზუსტ შეფასებაში ქალის ასაკთან ერთად დიდი პრაქტიკული მნიშვნელობა აქვს ამჰ-ის და აფრ-ის მაჩვენებლების გათვალისწინებას. ფმჰ-ის მაჩვენებლებთან შედარებით ამჰ-ის და აფრ-ის შეფასება გაცილებით ინფორმაციულია, განსაკუთრებით გვიანი რეპროდუქციული ასაკის ქალებში, ვინაიდან ეს მაჩვენებლები ფმჰ-ის მომატებამდე უფრო ადრე ასახავენ ოვარიული რეზერვის დაქვეითებას. ინ ვიტრო განაყოფიერების პროგრამებში მწირი პასუხის პრედიქციისთვის მეტად მნიშვნელოვანია აფრ-ის მაჩვენებლების შეფასება. ინ ვიტრო განაყოფიერების გამოსავლის პროგნოზის თვალსაზრისით ამჰ-ის და აფრ-ის მაჩვენებლებთან ერთად, განსაკუთრებით დიდი პრაქტიკული მნიშვნელობა აქვს ქალის ასაკის გათვალისწინებას, ვინაიდან თუნდაც ოვარიული რეზერვის ტესტების ნორმალური მაჩვენებლების პირობებში ასაკის მატებასთან ერთად უარესდება კვერცხუჯრედების ხარისხი, რაც შესაბამისად აისახება ინ ვიტრო განაყოფიერების გამოსავალზე.

L.IREMADZE, A.GVENETADZE, TANOS VASILIOS	PREGNANCY RATES AFTER LAPAROSCOPIC TREATMENT OF MINIMAL OR MILD ENDOMETRIOSIS – 4,5 YEARS OF EXPERIENCE.	Vienna, Austria. 2018
--	--	-----------------------

ოფთალმოლოგიის კათედრა

ხელმძღვანელი - მ. ომიადე;

1. სამეცნიერო ან სასწავლო ერთეულის მიერ ერთობლივად შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

1.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მიითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მიითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

1.2.

№	დასრულებული პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მიითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მიითითებით)
---	---	--	---

1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

2. შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გრანტით დაფინანსებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

2.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

2.2.

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3. უცხოური გრანტებით დაფინანსებული სამეცნიერო პროექტები

3.1. გარდამავალი პროექტი

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/ სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3.2. დასრულებული პროექტი

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

4. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა საქართველოში

4.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.4. სტატიები დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდის (DOI) მითითებით

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა- ური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

4.5. სტატიები ISSN-ის მითითებით

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა- ური, ISSN	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

5. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა უცხოეთში

5.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელ- წოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა

		ISBN		
1				
2				
3				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.4. სტატიები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI ან ISSN	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	Nikoloz Labauri, Mikheil Omiadze Tekla Mamageishvili, Keti Tsomaia	Suturless biplanar closure of leaking wounds in micro- incision vitreous surgery: A novel technique PMID (29685051)	PUBMED	ა.შ.შ 2018 წლის 1 აპრილი	

6. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

6.1. საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1			
2			
3			
მომხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)			

6. 2. უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1			
2			
3			

მედიცინის ფაკულტეტის ფსიქიატრიის და სამედიცინო ფსიქოლოგიის კათედრა

1. ნინო ოკრიბელაშვილი (კათედრის ხელმძღვანელი, პროფესორი);
2. დავით ზურაბაშვილი (ასოცირებული პროფესორი);
3. ვაჟა კენჭაძე (ასისტენტ-პროფესორი)

1. სამეცნიერო ან სასწავლო ერთეულის მიერ ერთობლივად შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები -

1.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

1.2.

№	დასრულებული პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

2. შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გრანტით დაფინანსებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

2.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

2.2.

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3. უცხოური გრანტებით დაფინანსებული სამეცნიერო პროექტები

3.1. გარდამავალი პროექტი -

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/ სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3.2. დასრულებული პროექტი

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

4. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა საქართველოში

4.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
---	-----------------	--	--------------------------------	---------------------

1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.4. სტატიები დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდის (DOI) მითითებით

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

4.5. სტატიები ISSN-ის მითითებით

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ISSN	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

5. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა უცხოეთში

5.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	Halbreich U..	Advances in Psychiatry	Springer	pp.267-278
2	Chkonia E..		2018	
3	Okribelashvili	ISBN 978-3-319-70553-8		
4	N..Karosanidze I.			
5	Goginashvili K.	Afzal Javed, Kostas N. Fountoulakis (EDs)		

წიგნი შექმნილია საერთაშორისო ექსპერტების ჯგუფის მიერ, მსოფლიო ფსიქიატრთა ასოციაციის ეგიდით.

კრებულში ქართველი და საერთაშორისო ექსპერტების ჯგუფის მიერ შესრულებული სტატიის სახელწოდებაა: Interdisciplinary collaboration in Practice; The Georgia Process and Model (2018) in book: Edition: Springer, 2018 pp.267-278 <https://www.springer.com/gp/book/9783319705538>

სტატია ეძღვნება საქართველოში პოსტტრავმული სტრესული აშლილობის (პტსა) იდენტიფიკაციის, დიაგნოსტიკის, მკურნალობის და პრევენციის სისტემების შეფასებას.

სტატიაში ასახულია როგორც 1991-1993 წლების, ისე 2008 წელს რუსეთ-საქართველოს ომის შედეგად განხორციელებული იძულებითი მიგრაცია და ამ პროცესების თანმხლები მოსახლეობაში არსებული ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემები.

ყურადღება არის გამახვილებული პტსა-ის საერთაშორისო გამოცდილების გაზიარებაზე ინტერდისციპლინური მუშაობის პროცესში და დასახულია მომავალი კრიზისული სიტუაციებისას გადასადგმელი ნაბიჯების თანმიმდევრობა.

5.4. სტატიები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI ან ISSN	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

6. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

6.1. საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1			
2			
3			
მოხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)			

6.2. უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1			
2			
3			
მოხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)			

კლინიკური ქირურგიის კათედრა

მერაბ კილაძე სრული პროფესორი - ხელმძღვანელი
 ვლადიმერ გონჯილაშვილი ასოცირებული პროფესორი
 ამირან ანთაძე ასოცირებული პროფესორი
 მერაბ ხვადაგიანი ასოცირებული პროფესორი (ოტოლარინგოლოგიის
 მიმართულებით)
 ლევან თავბერიძე ასოცირებული პროფესორი
 თეიმურაზ მგელიაშვილი ასისტენტ-პროფესორი
 ვახტანგ გოდერძიშვილი ასისტენტ-პროფესორი
 გიორგი ხეროდინაშვილი ასისტენტ-პროფესორი
 გაია ლურსმანაშვილი ასისტენტ-პროფესორი
 გრიგოლ მამამთავრიშვილი ასისტენტ-პროფესორი

1. სამეცნიერო ან სასწავლო ერთეულის მიერ ერთობლივად შესრულებული
 სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

1.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მიითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მიითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

1.2.

№	დასრულებული პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მიითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მიითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

2. შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გრანტით დაფინანსებული
 სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

2.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მიითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მიითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

2.2.

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3. უცხოური გრანტებით დაფინანსებული სამეცნიერო პროექტები

3.1. გარდამავალი პროექტი

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/ სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3.2. დასრულებული პროექტი

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

4. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა საქართველოში

4.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.4. სტატიები დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდის (DOI) მითითებით

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა- ური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	M.Kiladze et al.,	A Three- dimensional scaffold from decellularized human umbilical artery for bile duct reconstruction	“Ann Ital Chir.” 2018 Dec 5;7. pii: S0003469X18029317. [Epub ahead of print]	Rome, Italy	
2					
3					
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

4.5. სტატიები ISSN-ის მითითებით

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა-ური, ISSN	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	M.Kiladze et al.,	USING OF NOVEL DOUBLE INVAGINATED PANCREATOJEJUNOSTOMY TECHNIQUE WITH TRANSANASTOMOTIC STENTING AND EXTERNAL PANCREATIC DUCT DRAINAGE: PRELIMINARY REPORT	“Georgian Medical News” December, 2018	TSSU, Tbilisi	In press
2	М.Киладзе и соавт.,	ЭФФЕКТИВНОСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ НОВОЙ АНТИСЕПТИЧЕСКОЙ СЕТКИ: Экспериментально-клиническое исследование Hernioplasty with new antiseptic polymeric biocomposite meshes	„Аллергология и иммунология,, Т19, №1, 2018, с.12-15.	Москва, “Медицина”	4с
3	M.Kiladze et al.,		“Translational and Clinical Medicine-Georgian Medical Journal” Vol.3,N1,2018,pp. 17-19	TSU, Tbilisi	3pp

ანოტაცია

1. პანკრეატოდენალური რეზექციის შემდეგ პანკრეასის ანასტომოზი, რომელიც დღემდე პანკრეასის ქირურგიაში რჩება „აქილევსის“ ქუსლად, წარმოადგენს უკმარისობის, გართულებების და ლეტალობის ყველაზე მაღალ რისკს. წარმოდგენილი 80 მეტი სხვადასხვა რეკონსტრუქციის მეთოდი ცხადყოფს როგორც ქირურგიული ტექნიკის სირთულეზე, ასევე „იდეალური“ პანკრეასის ანასტომოზის და ოქროს სტანდარტის არარსებობის გარემოებაზე. ჩვენს მიერ აღწერილია ორმაგი ინვაგინაციით პანკრეატოიუნოანასტომოზის ახალი მეთოდიკა ტრანსანასტომოზური სტენტირებით და პანკრეასის სადინრის გარეთა დრენირებით. აღწერილი მეთოდის წინასწარი შედეგები ძალიან იმედისმომცემია და მიუთითებენ, რომ ეს ტექნიკა არ წარმოადგენს დიდ სირთულეს, არ საჭიროებს დიდ დროს, უსაფრთხოა, მარტივად და ადვილად შესასრულებელია და გამოყენებადია პრაქტიკულად ყველა შემთხვევაში.

5. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა უცხოეთში

5.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელ- წოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.4. სტატიები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI ან ISSN	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	М.Киладзе и соавт.,	Эффективность наружно-внутреннего дренирования/стенти рования желчного и панкреати ческого протоков при панкре атодуоденальной резекции	Материалы XVI съезда хи рургов Беларуси, Гродно, 1-2 ноября,2018	Гродно (Беларусь)	с.60-61
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

6. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

6.1. საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	Merab Kiladze	Guidelines for diagnosis and management of acute appendicitis	1 st Regional Conference: “Emergency Abdominal Surgery from Practice to Guidelines”, Tbilisi, October 20, 2018 (Oral Presentation)
2	Merab Kiladze	Lecture: Deep Vein Thrombosis (DVT) Prophylaxis in Surgical Patients	International Clinical Conference, 9-10 August, 2018, Mestia, Georgia (Oral Presentation)
3	Merab Kiladze	Debate: Pancreaticojejunal or Pancreaticogastroanastomosis at Pancreatoduodenectomy	International Clinical Conference, 9-10 August, 2018, Mestia, Georgia (Oral Presentation)
4	Merab Kiladze - Chairperson	Acute Pain Session	International Conference: Modern Aspects of Pain Management, 31 st May, 2018, Tbilisi, Georgia
5	ვლადიმერ გონჯილაშვილი	იმვიათი ბარიატრიული ოპერაციები	გრიგოლ მუხაძის საზოგადოება, თბილისი, საქართველო 2018 წ.
6	ვლადიმერ გონჯილაშვილი	ბიპარციალური შუნტირება ბარიატრიულ ქირურგიაში	საერთაშორისო კლინიკური კონფერენცია 9-10 აგვისტო, 2018, მესტია, საქართველო
მოხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)			

6. 2. უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
---	--------------------------------	--------------------	------------------------------------

1	Merab Kiladze	Optimal Management Strategy for Favourable Outcomes at Whipples Operation	Conference of the Israel Society of Surgical Oncology, 7-9 February, 2018; Elma Hotel, Zichron Yaakov (Oral Presentation 8 February, 2018)
2	Мераб Киладзе	Эффективность наружно-внутреннего дренирования/стентирования желчного и панкреатического протоков при панкреатодуоденальной резекции	XVI съезд хирургов Беларуси, Гродно, 1-2 ноября, 2018 (Доклад 1 ноября, 2018)
3			
მოხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)			

მედიცინის ფაკულტეტი, ზოგადი ქირურგიის კათედრა

პროფესორი გია ლობჯანიძე (ხელმძღვანელი),

ასოცირებული პროფესორი ავთანდილ ღირდალაძე, ასოცირებული პროფესორი ზურაბ ბერიაშვილი,

ასისტენტ-პროფესორი - გიორგი ელისაბედაშვილი

1. სამეცნიერო ან სასწავლო ერთეულის მიერ ერთობლივად შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

1.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

1.2.

№	დასრულებული პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4

დასრულებული კვლევითი პროექტის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)

2. შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გრანტით დაფინანსებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

2.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

2.2.

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3. უცხოური გრანტებით დაფინანსებული სამეცნიერო პროექტები

3.1. გარდამავალი პროექტი

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/ სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3.2. დასრულებული პროექტი

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

4. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა საქართველოში

4.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.4. სტატიები დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდის (DOI) მითითებით

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათა-ური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

4.5. სტატიები ISSN-ის მითითებით

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათა-ური, ISSN	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2 3 4	Gogichaishvili L, Lobzhanidze G, Goishvili N, Jangavadze M.	Regression of hepatocellular carcinoma And Increase Overall Survival in patients treated with ledipasvir/sofosbuvir for hepatitis C virus infection: Real-life single-center experience ISSN 2346-8491	Translational and Clinical Medicine-Georgian Medical Journal; 2018 Nov 15;3(2):31-4.	თბილისი, ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი	4 გვ.

კვლევის მიზანს წარმოადგენდა C ვირუსული ჰეპატიტით დაავადებულ პაციენტებში ჰეპ-ს რეგრესზე, დაავადებისგან თავისუფალ და საერთო გადარჩენადობაზე (disease free and overall survival) ლედ/სოფ-ის ეფექტის დადგენა. კვლევაში ჩართული იქნენ ის პაციენტები, რომლებმაც 2015 წლის განმავლობაში მიმართეს C ჰეპატიტის ელიმინაციის პროექტს და რომელთა ჩართვის კრიტერიუმები იყო ჰეპ-ის ან ჰეპ-ის რეციდივის დიაგნოზი, C ჰეპატიტით გამოწვეული ღვიძლის ციროზი და ქირურგიული მკურნალობის ჩვენება. პაციენტთა მონიტორინგი და მართვა ტარდებოდა რეგულარულად. მიღებული მონაცემების მიხედვით საკვლევ ჯგუფში ადრეული ფაზის (12 თვე) ინტრაჰეპატური რეციდივის რაოდენობა ნაკლებია, ვიდრე საკონტროლო ჯგუფში, მაგრამ სტატისტიკური სარწმუნოების გარეშე (40% vs 50%, p=0.747). მოგვიანებით ფაზაში, რეციდივისგან თავისუფალი გადარჩენის გაუმჯობესებული შედეგი აჩვენა საკვლევმა ჯგუფმა (დაკვირვების მაქსიმალური დრო 36 თვე) - (40% vs 50%, p=0.12), მაგრამ ეს განსხვავება სტატისტიკურად სარწმუნო არ იყო.

მიღებული შედეგების მიხედვით შეიძლება დავასკვნათ, რომ სიცოცხლის საშუალო საერთო ხანგრძლივობა სტატისტიკურად სარწმუნოდ მაღალია სამკურნალო ჯგუფში, სადაც ეს მაჩვენებელი უდრიდა 34.0±2.0 თვეს, მაშინ როცა საკონტროლო ჯგუფში ეს მონაცემი აღწევდა მხოლოდ - 25.2±3.6, P<0.05. ერთ შემთხვევაში ნანახი იქნა რეციდიული სიმსივნის რეგრესი ზომამში. C ვირუსული ჰეპატიტით ინფიცირებულ პაციენტებში, რომელთაც ამასთანავე დაუდგინდა ჰეპ, მკურნალობის სქემაში ჩართული უნდა იქნას ანტივირუსული თერაპია. ამას შეიძლება ჰქონდეს დამატებითი სარგებელი სიცოცხლის საერთო ხანგრძლივობისა და რეციდივისგან თავისუფალი დროის გაზრდის სახით. ანტივირუსული თერაპია ნაჩვენები უნდა იყოს იმ პაციენტებში, რომელთაც აქვთ C ვირუსული ინფექცია და ჰეპატოცელულური კარცინომა ან მისი რეციდივი. იმ ფაქტის გათვალისწინებით, რომ კვლევა ეფუძნება პაციენტების მცირე რაოდენობას, საჭიროა კვლევის გაგრძელება დიდი ჯგუფის გამოყენებით. ასევე მნიშვნელოვანი იქნება სიმსივნის რეგრესზე ლედ/სოფ-ის ეფექტის მექანიზმის გამოკვლევა.

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა- ური, ISSN	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2	Beriashvili Z., Gurgenidze M.	Treatment of Duodenal Injuries and Complications After Surgery. Case Report	Georgian Med News; N271	თბილისი	6 გვ.

დუოდენუმის ტრავმული დაზიანება ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი პრობლემაა ზოგად ქირურგიაში. აღნიშნული პათოლოგიის ადრეული დიაგნოსტიკა და ადეკვატური მკურნალობა დღესაც გადაუჭრელი საკითხია. ყოველივე განპირობებულია დუოდენუმის ანატომიური ლოკალიზაციის გამო. სტატიაში განხილულია ორი (ორივე მამაკაცი) კლინიკური შემთხვევა. სტატიაში ასევე განხილულია ზოგადი სტატისტიკური მონაცემები: შემთხვევათა რაოდენობის (გამომწვევი მიზეზების მითითებით), გართულებების და სიკვდილობის პროცენტული მაჩვენებლებით. შეჯამებისას, აღნიშნულია რომ კლინიკის გამოცდილებამ აჩვენა, რომ სტანდარტული გადაწყვეტილება ასეთი ტრავმების და ოპერაციის შემდგომი გართულებების დროს არ არსებობს. ყველა პაციენტი საჭიროებს ინდივიდუალურ, არასტანდარტულ გადაწყვეტილებას და დროულ ოპერაციულ ჩარევას.

5. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა უცხოეთში

5.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელ- წოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2 3				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.4. სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI ან ISSN	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

6. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

6.1. საქართველოში

№	მომხსენებელი/მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	I.Lashkhi;	Improved Techniques and Outcomes of Endoscopic Therapy for GI tract polyps	მესტია, საქართველო, 9-10 აგვისტო, 2018 წ.
2	M.Kiladze;		
3	G.Elisabedashvili		

ლორწოვანის ენდოსკოპიური რეზექცია (EMR) და სუბმუკოზური ენდოსკოპიური დისექცია (ESD) წარმოადგენს არჩევის მეთოდს გასტროინტესტინალური ტრაქტის პოლიპებისა და ნეოპლაზმების მოშორებაში. შესწავლის ძირითადი მიზანია წარმოაჩინოს აღნიშნული ენდოსკოპიურ-ქირურგიული პროცედურების ეფექტურობა და უსაფრთხოება. კვლევა მოიცავდა 2013 წლის იანვრიდან 2017 წლის დეკემბრის ჩათვლით პერიოდს, რომელშიც ჩართული იყო 213 პაციენტი, მათგან 108 მამრობითი, ხოლო 105 მდედრობითი სქესის. კვლევის მიხედვით 127 შემთხვევაში დაზიანების მოშორება ბიოფსიური მაშების საშუალებით განხორციელდა (ცივი მეთოდი), 83-ში მოხდა ლორწოვანის ენდოსკოპიური რეზექცია, ხოლო 3-ში სუბმუკოზური დისექცია. მცირე სისხლდენა დაფიქსირდა მხოლოდ 6 შემთხვევაში (ლორწოვანის რეზექციისას-5, სუბმუკოზური დისექციისას -1) 2,81% (ელექტროკოაგულაციური მკურნალობა). დაკვირვების პერიოდი მერყეობს 6-დან 36 თვემდე (1 ლოკალური რეკურენს რექტუმი). 176 შემთხვევაში (82,63%) გამოვლინდა დაბალი ხარისხის, 26-ში (12,21%) კი მაღალი ხარისხის დისპლაზია. 3 შემთხვევა (1,41%) ნეიროენდოკრინული სიმსივნე (თორმეტგოჯა-1, კუჭი-2); 4 (1,88%) კარცინომა ინ სიტუ 0-I (აღმავალი კოლინჯი-2; განივი-1; სწორი ნაწლავი-1); 4 (1,88%) უძრავი დაკბილული ადენომა (სიგმა-3, აღმავალი კოლინჯი-1). ნეოპლაზმისა და პოლიპების ზომები მერყეობს 2-დან 38მმ-მდე (საშუალო ზომა 20მმ). მიღებული შედეგებით შეიძლება ითქვას, რომ ენდოსკოპიური ლორწოვანის რეზექცია (EMR) და სუბმუკოზური დისექცია (ESD) წარმოადგენს საკმაოდ ეფექტურ და უსაფრთხო მეთოდს. carcinoma in „situ“-ს დროს 5%-ზე ნაკლებია ლიმფურ კვანძებში მეტასტაზირება, ასევე მცირეა გართულებების მაჩვენებელი და დამატებით ქირურგიული რეზექციის საჭიროებაც არ ვლინდება. შედეგად ვასკვნით, რომ EMR და ESD საკმაოდ ღირებული მეთოდია, რომელიც უზრუნველყოფს პაციენტის ცხოვრების ხარისხის მაღალ დონეს.

6. 2. უცხოეთში

№	მომხსენებელი/მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1			
2			
3			

მოხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)

საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტი

პროფესორი პაატა იმნაძე (ხელმძღვანელი)

პროფესორი ნატა ყაზახაშვილი

ასოც. პროფ. შოთა ცანავა

ასოც. პროფ. ქეთევან დადიანი

ასოც. პროფ. ლაშა ლორია

ასოც. პროფ. ნატო ფიცხელაური

პროფესორი ნინო ჩიხლაძე

ასოც.პროფ. მაკა ჯორბენაძე

1. სამეცნიერო ან სასწავლო ერთეულის მიერ ერთობლივად შესრულებული

სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

1.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

1.2.

№	დასრულებული პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

2. შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გრანტით დაფინანსებული

სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

2.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

2.2.

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
	<p>შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის ახალგაზრდა მეცნიერთა კვლევითი პროექტით „ეთიკური კონსულტაციების პრაქტიკა ჰოსპიტლებში: კლინიკური ეთიკის კომიტეტების გამოცდილების კვლევა.“ (საგრანტო ხელშეკრულება №YS-2016-72; 12.12.2016)</p> <p>ნატო ფიცხელაური- ძირითადი მკვლევარი</p> <p>პროექტის დაწყება 2016 წელი და დამთავრება: 12 დეკემბერი 2018</p> <p>საანგარიშო პერიოდში საწყის ეტაპზე განხორციელდა მოსამზადებელი სამუშაოები კვლევითი კომპონენტების ჩასატარებლად, კერძოდ ჩატარებული იქნა ლიტერატურული მოძიებები და შესწავლილი იქნა კლინიკური ეთიკის კომიტეტების ფენომენის ჩამოყალიბების, განვითარებისა და შეფასების თეორიული საფუძვლები გლობალურ პერსპექტივაში და კლინიკური ეთიკის კომიტეტების საქმიანობის შესაფასებლად ჩატარებული კვლევები, გამოყენებული მეთოდოლოგიები და მიდგომები, ასევე საქართველოს ჰოსპიტალური სექტორის შესახებ სტატისტიკური ინფორმაცია.</p> <p>ანალიზის შედეგებზე დაყრდნობით შემუშავებული იქნა კვლევის პროტოკოლი, კითხვარების შინაარსი და დიზაინი;</p> <p>სამედიცინო ეთიკის კომისიის თანხმობის მოსაპოვებლად, მომზადებული იქნა ეთიკის კომისიაში კვლევის ნებართვის მისაღებად მომზადებული მოთხოვნის წერილი დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის ბიოეთიკის საბჭოს მიერ მოთხოვნილი სათანადო დოკუმენტაცია, კერძოდ შევსებული იქნა სამედიცინო ეთიკის კომისიის საპლიკაციო ფორმა, კვლევის გზამკვლევი, მომზადებული იქნა ინფორმირებული თანხმობის დოკუმენტი.</p> <p>სამედიცინო ეთიკის კომისიის თანხმობის მოპოვების შემდეგ შესრულდა პროექტის კვლევითი კომპონენტები, რომლის შედეგები დისემინირებული იქნა როგორც საერთაშორისო დონეზე სამეცნიერო ღონისძიებებში მონაწილეობით, ისე ლოკალურ დონეზე ლექცია-სემინარების, სამუშაო შეხვედრის, შემაჯამებელი ანგარიშების წარდგენის და პრეზენტაციების ორგანიზებით, ასევე პუბლიკაციებით.</p> <p>კერძოდ საანგარიშო პერიოდში ჩემი აპლიკაცია და აბსტრაქტები მიღებული იქნა და მონაწილეობა მივიღე სამ მეტად მნიშვნელოვან საერთაშორისო ღონისძიებაში:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ჰარვარდის სამედიცინო სკოლაში (აშშ) ჰარვარდის კლინიკური ბიოეთიკის კონფერენცია (6.06.2017-11.06.2017); • ოქსფორდის უნივერსიტეტში (დიდი ბრიტანეთი) საერთაშორისო კონფერენციაზე „ICCEC 2018: კლინიკური ეთიკა ტრანსლიაციაში: პრაქტიკის კავშირი კვლევასთან, სწავლებასა და პოლიტიკასთან“ (21.06.18-23.06.2018); • EUPHA მიერ ორგანიზებულ საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ყოველწლიურ საერთაშორისო კონფერენციაში ლიუბლიანაში (სლოვენია)(28.11.2018-2.12.2018). <p>კვლევის შედეგები დისემინირებული იქნა ლოკალურ დონეზე ლექცია-სემინარების სახით მაგისტრანტებისათვის, დოქტორანტებისათვის, აკადემიური და სამეცნიერო საზოგადოებისათვის, სამედიცინო პროფესონალებისათვის, სამუშაო შეხვედრის სახით უშუალოდ ბიოეთიკის ექსპერტებისათვის, ფონდის წარმომადგენლებისათვის, შემაჯამებელი ანგარიშების წარდგენის და პრეზენტაციების სახით თსუ მედიცინის ფაკულტეტის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტის და ფაკულტეტის სამეცნიერო საბჭოს წარმომადგენლებისათვის.</p> <p>მომზადდა პუბლიკაციები, კერძოდ გამოიცა:</p>		

- მონოგრაფია „ეთიკის კომიტეტები ჰოსპიტალურ დაწესებულებებში“;
 - საერთაშორისო პუბლიკაცია ჟურნალში „Georgian Medical News“
- გამოიცა ასევე EUPHA-ს კონფერენციაზე წარდგენილი მოხსენება ჟურნალში „European Journal of Public Health“.
- საანგარიშო პერიოდში გეგმა-გრაფიკით გათვალისწინებული ამოცანები შესრულებული იქნა სრულად.

3. უცხოური გრანტებით დაფინანსებული სამეცნიერო პროექტები

3.1. გარდამავალი პროექტი

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/ სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3.2. დასრულებული პროექტი

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

4. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა საქართველოში

4.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2	ნატო ფიცხელაური	ეთიკის კომიტეტები ჰოსპიტალურ დაწესებულებებში	თბილისი	155გვ.

თანამედროვე ეპოქაში სამედიცინო მომსახურების პროცესში გადაწყვეტილების მიღება მეტად რთული და კომპლექსური ფენომენი ხდება. სამედიცინო პროფესიონალები ყოველდღიურ სამედიცინო პრაქტიკაში აწყდებიან მრავალფეროვან ეთიკურ დილემებს (მსოფლიოს ექიმთა ასოციაცია, 2015). თითოეულ კონკრეტულ შემთხვევაში გადაწყვეტილების მიღება უნდა განხორციელდეს პაციენტის ინტერესებიდან გამომდინარე, პაციენტის ავტონომიის, ღირსებისა და ღირებულებების დაცვით, რაც სამედიცინო მომსახურების მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფის ერთ-ერთ საკვანძო კომპონენტს წარმოადგენს.

მეოცე საუკუნის მეორე ნახევარში ჯანდაცვის სამედიცინო მომსახურების პროვაიდერებისა და პაციენტებისათვის მედიცინის თანამედროვე ტექნოლოგიურ პროგრესთან დაკავშირებული რთული ეთიკური პრობლემების გადაწყვეტის ხელშეწყობის მიზნით აუცილებელი გახდა ახალი სტრუქტურული ერთეულების ჩამოყალიბება (Purtilo Ruth, 2005).

კლინიკური ეთიკის კომიტეტი ჩამოყალიბდა როგორც „გადაწყვეტილების მიღების“ და „მორალური დელიბერაციის“ პლატფორმა, „რეფლექსიის ორგანო“ და ა.შ. კლინიკური ეთიკის კომიტეტები სტრუქტურით, შემადგენლობით და ზომით მნიშვნელოვნად განსხვავდება სხვადასხვა ქვეყანაში, თუმცა მიუხედავად ამისა ყველა მათგანი იზიარებს საერთო მიზანს და საქმიანობის პრინციპს: გადაჭრას ეთიკური დილემა და მოახდინოს პაციენტზე ორიენტირებული ზრუნვა (UNESCO, 2008a).

გარდამავალი ტიპის ქვეყნებისათვის კლინიკური ეთიკის კომიტეტები შედარებით ახალი ფენომენია. კლინიკური ეთიკის კომიტეტების განვითარება და საქმიანობა სიღრმისეულად არის შესწავლილი და შეფასებული ამერიკის შეერთებულ შტატებში და დასავლეთ ევროპის ქვეყნებში. კლინიკური ეთიკის კომიტეტები სტრუქტურით, შემადგენლობით და ზომით მნიშვნელოვნად განსხვავდება სხვადასხვა ქვეყანაში, თუმცა მიუხედავად ამისა ყველა მათგანი იზიარებს საერთო მიზანს და საქმიანობის პრინციპს: გადაჭრას ეთიკური დილემა და მოახდინოს პაციენტზე ორიენტირებული ზრუნვა (UNESCO, 2008a).

გარდამავალი ტიპის ქვეყნებისათვის, მათ შორის საქართველოსთვის, კლინიკური ეთიკის კომიტეტები შედარებით ახალი ფენომენია. არსებული მდგომარეობის შეფასება, თემატური კონტენტ-ანალიზი და სვოტ-ანალიზი შესაძლო სტრატეგიების შემუშავების საშუალებას იძლევა, რაც მნიშვნელოვანწილად შეუწყობს ხელს კომიტეტების საქმიანობის ეფექტიანობის ამაღლებას.

საქართველოში კლინიკური ეთიკის კომიტეტების განვითარების შესწავლის პროცესში რამდენიმე ძირითადი ფაქტორი ვლინდება, ესენია:

- ✚ კანონმდებლობა და რეგულაციები
- ✚ ჯანდაცვის სისტემის რეფორმები
- ✚ პაციენტთა უფლებები
- ✚ სამედიცინო მომსახურების განვითარება
- ✚ საგანმანათლებლო კომპონენტი
- ✚ კულტურული და რელიგიური კონტექსტი.

სვოტ-ანალიზის შედეგებზე დაყრდნობით გამოვლენილი იქნა ძირითად ფაქტორთა ურთიერთქმედება და აგებული იქნა სტრატეგიული მატრიცა. გამოიკვეთა ოთხი შესაძლო სტრატეგია.

WT სტრატეგია

(სუსტი მხარეების მინიმიზაცია და საფრთხეების თავიდან არიდება)

- განათლების გაძლიერება
- საკვანძო კომპეტენციის შესაძლებლობების განვითარება
- ცნობიერების დონის ამაღლება
- ხარისხის შეფასებაზე დაფუძნებული მიდგომის დანერგვა

ST სტრატეგია

(ძლიერი მხარეების გამოყენება საფრთხეების თავიდან არიდების მიზნით)

<ul style="list-style-type: none"> პაციენტის უფლებების დაცვასთან დაკავშირებული საავადმყოფო ლიცენზირების სისტემის ახალი სტანდარტის დანერგვა. ანგარიშგების სისტემის და კლინიკური ეთიკის კომიტეტების საქმიანობის შიდა / გარე ხარისხის შეფასების პროცედურების განვითარება <p>WO სტრატეგია (სუსტი მხარეების მინიმიზაცია შესაძლებლობების უპირატესობაზე აქცენტირებით)</p> <ul style="list-style-type: none"> გამოცდილების გაცვლა საერთაშორისო ექსპერტებთან განათლების შესაძლებლობა ევროპის საგანმანათლებლო სივრცეში ერთობლივი კვლევების, პროექტების, პუბლიკაციების ხელშეწყობა <p>SO სტრატეგია (ძლიერი მხარეების გამოყენება შესაძლებლობების მაქსიმიზაციით)</p> <ul style="list-style-type: none"> ხანგრძლივი და წარმატებული გამოცდილების მქონე ქვეყნების გამოცდილება.

4. 2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				

4.4. სტატიები დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდის (DOI) მითითებით

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2 3	ნატო ფიცხელაური	კლინიკური ეთიკის კომიტეტები: ევროპული გამოცდილების მიმოხილვა	Georgian Medical News, ოქტომბერი, 2018 წელი	თბილისი	13გვ.

გადაწყვეტილების მიღება პაციენტის ავტონომიის, ღირსებისა და ღირებულებების დაცვით სამედიცინო მომსახურების მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფის ერთ-ერთ საკვანძო კომპონენტს წარმოადგენს. ამ პროცესში კლინიკური ეთიკის კომიტეტს (კეკ) მნიშვნელოვანი როლის შესრულება შეუძლია. აღნიშნული სტრუქტურული ერთეულების ჩამოყალიბება აქტიურად მიმდინარეობს ევროპული ქვეყნის კლინიკურ დაწესებულებებში ყოველდღიური ეთიკური დილემების გადასაჭრელად, თუმცა გარდამავალ ქვეყნებში მათი განვითარება კვლავ შეფერხებით მიმდინარეობს. მიუხედავად სხვადასხვა ქვეყანაში არსებული განსხვავებებისა, მაინც არის შესაძლებელი გამოიყოს კეკ-ის განვითარების ხელისშემწყობი ყველაზე მნიშვნელოვანი ფაქტორები, კერძოდ: ადამიანის უფლებათა დოქტრინის და პლურალისტული სამოქალაქო მოძრაობის გაძლიერება, სამედიცინო მეცნიერებისა და ახალი ტექნოლოგიების განვითარება, ადამიანის უფლებების ტრანსფერი ჯანდაცვის სისტემაში, ბიოეთიკის განვითარება, ყოველდღიურ პრაქტიკაში ახალი ტიპის ეთიკური დილემების აღმოცენება, სამედიცინო მომსახურების პარადიგმის ცვლილება და სხვა. მათი შესწავლა საშუალებას იძლევა იდენტიფიცირდეს ის ფაქტორები, რომლებსაც შეუძლიათ მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინონ გარდამავალ ქვეყნებში კლინიკური ეთიკის კომიტეტების ტრადიციის დამკვიდრებასა და განვითარებაზე.

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა- ური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1 2 3	ქ. ახოზაძე, ჩხაბერიძე, გიგუაშვილი, ნინო ჩიხლაძე	ნ. ბავშვთა ა. ტრავმატიზმი, პრევენცია და უსაფრთხოება	ექსპერიმენტული და კლინიკური მედიცინა, დეკემბერი 2018 წელი	თბილისი	5გვ.

ბავშვთა ტრავმატიზმი გლობალური მასშტაბით საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ერთ-ერთი პრიორიტეტული მიმართულებაა.

ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის ანგარიშის მიხედვით 18 წლამდე ბავშვთა ტრავმული დაზიანებით გამოწვეული სიკვდილიანობის 60%-ის გამომწვევი ხუთი წამყვანი მიზეზებია: საგზაო სატრანსპორტო შემთხვევა, დახრჩობა, დამწვრობა, ვარდნა და მოწამვლა.

ბავშვთა ტრავმატიზმით გამოწვეული სიკვდილიანობა 3-4 ჯერ უფრო მაღალია საშუალო შემოსავლების მქონე ქვეყნებში, ვიდრე მაღალი შემოსავლების ქვეყნებში. დაბალი შემოსავლების მქონე ქვეყნებში ხანძრით დამწვრობის შედეგად გამოწვეული სიკვდილიანობის შემთხვევა 11-ჯერ აღემატება მაღალი შემოსავლების მქონე ქვეყნებში დამწვრობის შედეგად გამოწვეულ სიკვდილიანობას. დახრჩობა და ვარდნა 6-ჯერ მაღალია, ხოლო მოწამვლა 4-ჯერ, დაბალი და საშუალო შემოსავლების მქონე ქვეყნებში.

დაზიანება, რომელსაც არ მოსდევს ბავშვის გარდაცვალება წარმოადგენს არაფატალურ დაზიანებას, თუმცა მასთან დაკავშირებულია უარყოფითი შედეგი, რომელიც შეიძლება სიცოცხლის ბოლომდე გაგრძელდეს, საკმაოდ მძიმეა - ეს არის უნარშეზღუდულობა. სტატისტიკური მონაცემები ადასტურებენ, რომ 15 წლამდე ასაკში ფატალური დაზიანების წამყვანი მიზეზი არის საგზაო სატრანსპორტო შემთხვევა და დახრჩობა, ხოლო არაფატალური დაზიანების შემთხვევაში მისი გამომწვევი მიზეზთაგან პირველი ადგილზეა ვარდნა.

ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მონაცემებით 15 წლამდე ასაკში ბავშვთა ტრავმატიზმით გამოწვეული სიკვდილიანობა 24%-ით უფრო მეტია ბიჭებში, ვიდრე გოგონებში. მაღალი შემოსავლების მქონე ქვეყნებში დაბადებიდან ბიჭები უფრო ხშირად ხდებიან ტრავმულია დაზიანების მსხვერპლნი, ვიდრე გოგონები. საშუალო და

დაბალშემოსავლიან ქვეყნებში დაზიანების მექანიზმი შედარებით განსხვავებულია მაღალი შემოსავლების მქონე ქვეყნებისგან, მაგრამ ამ ქვეყნებშიც 20 წლამდე ასაკის ბავშვებსა და მოზარდებში ტრავმატიზმი 1/3-ით უფრო მაღალია ბიჭებში.

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ეროვნული ცენტრის სტატისტიკური მონაცემების მიხედვით, საქართველოში რეგისტრირებულია „ტრავმების, მოწამვლების და გარეგანი მიზეზების ზემოქმედების ზოგიერთი სხვა შედეგების“ 105000 შემთხვევა (პრევალენტობის მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე 2823.1), მათშორის ბავშვებში 16721 შემთხვევა (პრევალენტობის მაჩვენებელი 100000 მოსახლეზე 2330.8), ინციდენტობის მაჩვენებელი 2444,8. ინციდენტობის და პრევალენტობის მაჩვენებლებს შორის არსებული მცირე განსხვავება ამ ჯგუფის დაავადებათა უპირატესად არაქრონიკულ ხასიათზე მიუთითებს. საქართველოში ბავშვთა ტრავმულ დაზიანებებზე ჩატარებული კვლევების რაოდენობა მეტად მცირეა.

4.5. სტატიები ISSN-ის მითითებით

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა- ური, ISSN	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

5. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა უცხოეთში

5.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.4. სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI ან ISSN	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	Giorgi Chakhunashvili, Bradley F Carlson, Laura Johnson, Ekaterine Khmaladze, Davit Tsaguria, Mari Gavashelidze, Khatuna Zakhashvili, Paata Imnadze , Matthew L Boulton	Parapoxvirus Infections in the Country of Georgia: A Case Series. doi: 10.4269/ajtmh.17-0874.	Am J Trop Med Hyg. 2018 Volume 98, Issue 6, p. 1870 - 1875		5
მსოფლიოში ძალიან ცოტაა ქვეყანა, სადაც პარაპოქსურუსული ინფექციის დიაგნოსტიკა და აღრიცხვა ხდება. საქართველო ამ მხრივ გამოწვევისა. არწერილია საქართველოში პარაპოქსურუსული ინფექციის ეპიდემიოლოგია.					
2	Akhvlediani N1, Burjanadze I1, Baliashvili D1, Tushishvili T1, Broladze M1, Navdarashvili A1, Dolbadze S1, Chitadze N1, Topuridze M1, Imnadze P1 , Kazakhstanvili N2 , Tsertsvadze T3, Kuchuloria T1, Akhvlediani T1, McNutt LA4, Chanturia G1	Tularemia transmission to humans: a multifaceted surveillance approach. doi: 10.1017/S0950268818002492	Epidemiol Infect. 2018 Sep 25:1-7.		7
შესწავლილია ტულარემიის თანამედროვე ეპიდემიოლოგია, მისი სეროპრევალენტობა და რისკ ფაქტორები ბივარიაციული ანალიზით საქართველოს სხვადასხვა პოპულაციაში. აღიწერა ტულარემიის პირველი შემთხვევა დასავლეთ საქართველოში. ენდემიურ რეგიონებში					

სეროპრევალენტობამ 5% შეადგინა, სამხედრო მოსამსახურეებში 2%. ექსპოზიციები, რომლებიც კორელაციაში იყო სეროპოზიტიურობასთან, იყო თივასთან მუშაობა და კონტაქტი სხვადასხვა სახეობის ცხოველებთან.					
№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI ან ISSN	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემისადგილი, გამომცემლობა	გვერდებისრაოდენობა
1	Jincharadze N., Kazakhstanvili N., Sakvarelidze I., Gerzmava O.	“Health of Children Under 12 months of Age In Georgia.. ISSN 1512-0112 https://matsne.gov.ge/ka/document/view/4368709?publication=0	“Georgian Medical News” No 6 (279) June,2018. IF: 0.16	თბილისი, საქართველო	page 62-67 5 გვერდი
<p>შესწავლილია 12 თვემდე ასაკის ბავშვთა ჯანმრთელობის მდგომარეობის ამსახველი ინდიკატორები და გამოვლენილია ძირითადი ტენდენციები. შეფასებულია ერთწლამდე ასაკის ბავშვთა ჯანმრთელობის მაჩვენებლები ბოლო 20 წლის მანძილზე. ძირითადი მონაცემები აღებულია დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ეროვნული ცენტრიდან და საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურიდან. შეკრებილი, სისტემატიზებული და შეფასებულია შემდეგი ინდიკატორების დინამიკა: 0-1 წლამდე ასაკის ბავშვთა სიკვდილიანობა და ავადობა, ნეონატალური სიკვდილიანობა, ადრეული ნეონატალური სიკვდილიანობა, გვიანი ნეონატალური სიკვდილიანობა, პერინატალური სიკვდილიანობა, მკვდრადშობადობა. ბავშვთა ჯანმრთელობის დაცვის თაობაზე გამოცემული სამართლებრივი ბაზის შესწავლა-ანალიზის მიზნით გამოყენებულ იქნა საქართველოს მთავრობის დადგენილებები, საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს ნომატიული აქტები. სტატისტიკური მონაცემების ანალიზის საფუძველზე გამოვლინდა გვიანი ნეონატალური სიკვდილიანობის, პერინატალური სიკვდილიანობისა და მკვდრადშობადობის მაღალი მაჩვენებლები, ახალშობილთა ავადობაში პერინატალური პერიოდის სპეციფიკური ინფექციების და ახალშობილთა ბაქტერიული სეფსისის მაღალი და მზარდი ინციდენტობა მიუთითებს, რომ ანტენატალურ პერიოდში სამედიცინო მომსახურების ხარისხი არ შეესაბამება სტანდარტებს, არაადეკვატურია ორსულისა და ნაყოფის რისკების შეფასება, ინფექციების იდენტიფიცირება, პრევენცია და მკურნალობა.</p>					
2	Akhvlediani N1, Burjanadze I1, Baliashvili D1, Tushishvili T1, Broladze M1, Navdarashvili A1, Dolbadze S1, Chitadze N1, Topuridze M1, Imnadze P1, Kazakhstanvili N2, Tsertsvadze T3, Kuchuloria T1, Akhvlediani T1, McNutt LA4, Chanturia G1	Tularemia transmission to humans: a multifaceted surveillance approach. DOI: 10.1017/S0950268818002492	Epidemiol Infect. 2018 Sep 25:1-7.		7
<p>შესწავლილია ტულარემიის თანამედროვე ეპიდემიოლოგია, მისი სეროპრევალენტობა და რისკ ფაქტორები ბივარიაციული ანალიზით საქართველოს სხვადასხვა პოპულაციაში. აღიწერა ტულარემიის პირველი შემთხვევა დასავლეთ საქართველოში. ენდემიურ რეგიონებში სეროპრევალენტობამ 5% შეადგინა, სამხედრო</p>					

<p>მოსამსახურეებში 2%. ექსპოზიციები, რომლებიც კორელაციაში იყო სეროპოზიტიურობასთან, იყო თივასთან მუშაობა და კონტაქტი სხვადასხვა სახეობის ცხოველებთან.</p>				
3	<p>Jincharadze N., Kazakhstan i N., Sakvarelidze I</p>	<p>Problems of improving Antenatal Monitoring of Pregnant Women in the Primary Health Care System in Georgia”. ISSN 1512-0112 http://www.geomednews.org/shared/issues/med283.pdf</p>	<p>”Georgian Medical News” No 10 (283) October, 2018. IF: 0.16</p>	<p>page 118-123 5 გვერდი</p>
<p>შესწავლილია 1996-2016 წწ მშობიარობათა საერთო რაოდენობა ბინაზე და სამედიცინო დაწესებულებაში, ორსულთა მიმართვიანობა ანტენატალური მეთვალყურეობისთვის, 4 ანტენატალური ვიზიტით ორსულთა მოვლის, ორსულობის ბოლომდე მიტანის, დროული მშობიარობის, ფიზიოლოგიური და პათოლოგიური მშობიარობის, საკეისრო კვეთის, დედათა სიკვდილიანობის მაჩვენებლები. დედათა ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის სამართლებრივი ბაზის შესწავლის მიზნით გამოყენებულ იქნა საქართველოს მთავრობის დადგენილებები, შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის მინისტრის ბრძანებები, სახელმწიფო პროგრამები და სხვ. ჩატარებული კვლევის შედეგები მოწმობს, რომ 1996-2016 წწ საქართველოში ანტენატალური მეთვალყურეობის მაჩვენებლები გაუმჯობესდა, თუმცა დედათა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი ჯერ კიდევ მნიშვნელოვნად აღემატება ევროპის მაჩვენებლებს. ანტენატალურ სერვისებზე ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის მიუხედავად გამოვლინდა რომ გაიზარდა მშობიარობათა საერთო რაოდენობაში პათოლოგიური მშობიარობის ხვედრითი წილი, შემცირდა ფიზიოლოგიური მშობიარობის წილი, საკეისრო კვეთის წილი ზრდადია და კრიტიკულად მაღალია, ნაადრევი მშობიარობის და ორსულობის დრომდე მიუტანლობის წილი გაიზარდა. მდგომარეობის გამოსწორების მიზნით მომზადებულია რეკომენდაციები დედათა ჯანმრთელობის დაცვის სისტემაში აუცილებელი ორგანიზაციული ცვლილებების გატარების თაობაზე.</p>				

6. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

6.1. საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1			
2			
3			

მოხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)

6. 2. უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	ნატო ფიცხელაური	Addressing needs of ethics in the educational continuum for health workforce	ლიუბლიანა, 28.11.18- 2.12.2018
2			
3			

მოხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)

ფარმაკოლოგიის კათედრა

ხელმძღვანელი: პროფესორი თამარ კეზელი;

ასოცირებული პროფესორი - გულნარა ტაბიძე; ასოცირებული პროფესორი - მედეა კოპალიანი;

ასისტენტ-პროფესორი - მარიამ ჭიპაშვილი.

1. სამეცნიერო ან სასწავლო ერთეულის მიერ ერთობლივად შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

1.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მიხედვით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მიხედვით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

1.2.

№	დასრულებული პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მიხედვით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მიხედვით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

2. შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გრანტით დაფინანსებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები.

2.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მიხედვით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მიხედვით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

2.2.

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3. უცხოური გრანტებით დაფინანსებული სამეცნიერო პროექტები

3.1. გარდამავალი პროექტი

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3.2. დასრულებული პროექტი

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

4. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა საქართველოში

4.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4. 2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	გულნარა ტაბიძე თამარ კეზელი	გულ-სისხლძარღვთა დაავადებების დიაგნოსტიკისა და რაციონალური ფარმაცოთერაპიის აქტუალური საკითხები	თბილისი. გამომცემლობა „გეორგია“ 2018 წ. უაკ (UDC) 615.21.3-053.2(035)	141 გვ.
<p>ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)</p> <p>დამხმარე სახელმძღვანელო „გულ-სისხლძარღვთა დაავადებების დიაგნოსტიკისა და რაციონალური ფარმაცოთერაპიის აქტუალური საკითხები“ წარმოდგენილია სწავლებისათვის ერთ-ერთი საუკეთესო ფორმით - „კითხვა-პასუხის“ რაკურსით, რაც მკითხველს, მათთვის საინტერესო თემებზე მოკლედ და გასაგებად, სწრაფი და ზუსტი პასუხის მიღების საშუალებას მისცემს. ამისათვის გაანალიზებული და შეფასებულია თანამედროვე კარდიოლოგიის დიაგნოსტიკისა და რაციონალური ფარმაცოთერაპიული მიდგომების უახლესი ასპექტები, გადმოცემულია ცნობილი ამერიკელი და ევროპელი მკვლევარებისა და ექსპერტების მოსაზრებები და დასკვნები. წიგნი დაფუძნებულია მტკიცებითი მედიცინის პრინციპებზე, ბოლო წლების გაიდდაინებისა და პროტოკოლების მონაცემებზე. ყოველი თავის ბოლოს მითითებულია გამოყენებული ლიტერატურის ნუსხა.</p> <p>წიგნი დაბეჭდილია 141 გვერდზე, მოიცავს წინასიტყვაობას და 12 თავს, რომელიც ეხება არტერიული ჰიპერტენზიის, გულის კორონარული დაავადების, გულის ქრონიკული უკმარისობის და რიტმის მოშლის დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის თანამედროვე მეთოდებს, გაანალიზებულია ანტიარითმიული საშუალებების (ამიოდარონი, დრონედრონი, იბუტილიდი, დოფრტილიდი და სხვა), B - ადრენობლოკატორების (აცებუტოლოლი, ატენოლოლი, მეტოპროლოლი, პროპრანოლოლი, სოტალოლი და სხვა.) ანტიკოაგულანტებისა და ანტიტრომბოციტული პრეპარატების (ჰეპარინი, ვარფარინი, ასპირინი, კლოპიდოგრელი, ტიკაგრელი, აბციქსიმაბი, რივაროქსაბანი, აპიქსაბანი და სხვა) დიურეტიკების (მარყუჟოვანი, თიაზიდური, კალიდამზოგველი, ოსმოსური) ნიტრატების (ნიტროგლიცერინი) ანგიოტენზინის გარდამქმნელი ფერმენტის ინჰიბიტორების (კაპტოპრილი, ენალაპრილი და სხვა,) კალციუმის არხების ბლოკატორების (ნიფედიპინი, ისრადიპინი, ამლოდიპინი, ფელოდიპინი, ლერკანიდიპინი და სხვა) ალფა ბლოკატორების (პრაზოზინი, ტერაზოზინი და სხვა) დიოქსონის და სხვა ინოტროპული სტიმულატორების, ტრომბოლიზური პრეპარატების (პლაზმინოგენის ქსოვილოვანი აქტივატორების - სტრეპტოკინაზა, ალტეპლაზა და სხვა). მოქმედების მოლეკულური მექანიზმები, სასურველი და არასასურველი ფარმაცოლოგიური ეფექტები, ჩვენებები, უკუჩვენებები, წამალთაშორისი ურთიერთქმედებები.</p> <p>საყურადღებო და ხაზგასასმელია საინტერესო კლინიკური შემთხვევების გარჩევები, რომლებშიც შეფასებულია რისკისა და სარგებლიანობის ასპექტები პროგნოზის შეფასებაში.</p> <p>სახელმძღვანელო რეცენზირებულია პროფესორების - ბონდო ქობულიასა და ზურაბ ფალავას მიერ.</p>				

<p>სახელმძღვანელო მიეძღვნა ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საიუბილეო თარიღს - უნივერსიტეტის დაარსების 100 წლისთავს.</p> <p>დამტკიცებულია დამხმარე სახელმძღვანელოდ მედიცინის ფაკულტეტის მაღალი კურსის სტუდენტებისთვის თსუ აკადემიური საბჭოს სხდომაზე.</p> <p style="text-align: right;">ფარმაკოლოგიის კათედრის ასოცირებული პროფესორი გულნარა ტაბიძე</p>				
2	<p>თამარ კეზელი გულნარა ტაბიძე მედეა კოპალიანი მარიამ ჭიპაშვილი ქეთევან ძნელაძე</p>	<p>რეცეპტის გამოწერის წესები</p>	<p>თბილისი გამომცემლობა „გეორგიკა“ 2018 წ. უაკ (UDC) 615.21.3-053.2(035)</p>	34 გვ.
<p style="text-align: center;">ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)</p> <p>დამხმარე სახელმძღვანელო „რეცეპტის გამოწერის წესები“.</p> <p>უკანასკნელ პერიოდში ფარმაცევტული ბაზარი ძალზედ მაღალი ტემპით ივსება ახალი დასახელების სამკურნალო საშუალებებით. ამ მოზღვავებული ინფორმაციის პირობებში მხოლოდ იმ ექიმს შეუძლია წამლის რაციონალური გამოყენება, რომელსაც წამლის ეფექტურობის, უსაფრთხოების, წამლის მოქმედების მოლეკულური მექანიზმების, სასურველი და არასასურველი ფარმაკოლოგიური ეფექტების, წამალთშორისი ურთიერთქმედებების შესახებ მიღებული სარწმუნო ინფორმაციის საფუძველზე, ჩამოყალიბებული აქვს საკუთარი ლოგიკური აზრი, ცოდნა და ამ ცოდნის რეალიზაციას ავადმყოფის სასარგებლოდ მოახდენს.</p> <p>რეცეპტი - ექიმის წერილობითი მიმართვაა ფარმაცევტისადმი წამლის დამზადების შესახებ, მითითებით თუ როგორ ისარგებლოს პაციენტმა ამ წამლით. ფარმაცევტი (პროვიზორი) ასრულებს რა ექიმის მითითებას, დასაწყისში აკონტროლებს რეცეპტის გამოწერის სისწორეს. (ძირითადად ეს შეეხება წამლის დოზასა და გამოწერილი ნივთიერების შეთავსებადობას). პაციენტმა თავის მხრივ ზუსტად უნდა დაიცვას ექიმის მითითებები წამლის მიღების შესახებ.</p> <p>სახელმძღვანელოში მოცემულია რეცეპტის სტრუქტურა, რეცეპტის გამოწერის სახეები (ოფიცინალური, მანუალური, მაგისტრალური), სამკურნალო ფორმების კლასიფიკაცია (მაგარი, რბილი, თხევადი, აეროზოლები, გაზისმაგვარი და ა.შ.) ჰომეოპათიური და დიურანტული პრეპარატების (რეტარდული, პროლანგირებული) გამოწერის წესები.</p> <p>დამხმარე სახელმძღვანელო „რეცეპტის გამოწერის წესები“-ს ათვისება, ცოდნა, მაღალი კურსის მედიკოსებს, ახალგაზრდა და მომავალ თაობის ექიმებს დაეხმარება დაავადებების წამლით მკურნალობის და პაციენტთა დახმარების მაღალი ხარისხით უზრუნველყოფისთვის საჭირო უნარ-ჩვევების გაფართოების და გაღრმავების საქმეში. ექიმის მიერ სწორად შერჩეული ავადმყოფი, სწორად შერჩეული წამალი და სწორად გამოწერილი რეცეპტი - დოზირების სწორი რეჟიმით, რა თქმა უნდა, მკურნალობის ხარისხის ამაღლების გარანტი იქნება.</p> <p style="text-align: right;">ფარმაკოლოგიის კათედრის ასოცირებული პროფესორი მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი გულნარა ტაბიძე</p>				

4.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემისადგილი, გამომცემლობა	გვერდებისრაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)				

4.4. სტატიები დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდის (DOI) მითითებით

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიისსათა-ური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემისადგილი, გამომცემლობა	გვერდებისრაოდენობა
1					
2					
3					
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)					

4.5. სტატიები ISSN-ის მითითებით

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიისსათა-ური, ISSN	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემისადგილი, გამომცემლობა	გვერდებისრაოდენობა
1					
2					
3					
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)					

5. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა უცხოეთში

5.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნისსათა-ური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემისადგილი, გამომცემლობა	გვერდებისრაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემისადგილი, გამომცემლობა	გვერდებისრაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)				

5.4. სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიისსათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI ან ISSN	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემისადგილი, გამომცემლობა	გვერდებისრაოდენობა
1					
2					
3					
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)					

6. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

6.1. საქართველოში

№	მომხსენებელი/მომხსენებლები	მოხსენებისსათაური	ფორუმისჩატარების დროდაადგილი
1			
2			
3			
მოხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)			

6. 2. უცხოეთში

№	მომხსენებელი/მომხსენებლები	მოხსენებისსათაური	ფორუმისჩატარების დროდაადგილი
1			
2			
3			
მოხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)			

პათოლოგიისა და სასამართლო მედიცინის კათედრა

კლინიკური პათოლოგიის სამეცნიერო-პრაქტიკული ცენტრი

სამეცნიერო ან სასწავლო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა ხელმძღვანელის მითითებით

1. კათედრის ხელმძღვანელი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი
თეიმურაზ ჯორბენაძე

პერსონალი: მარინა შაქარაშვილი, თამილა ბაგაშვილი, გიორგი პატარაია, ნოე ჯორბენაძე, მიხეილ ჯანგავაძე

2. ცენტრის დირექტორი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი
თეიმურაზ ჯორბენაძე

პერსონალი: გიორგი პატარაია, ნოე ჯორბენაძე

1. სამეცნიერო ან სასწავლო ერთეულის მიერ ერთობლივად შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

1.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მიხედვით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ გრძელვადიანი რეპორტი (ქართულ ენაზე)			

1.2.

№	დასრულებული პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მიხედვით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	„ტყვის შემცველი ნივთიერებების მავნე ზეგავლენა ცოცხალ ორგანიზმზე“ ფუნდამენტური კვლევები	01.01.2016–25.12.2018	გია პატარაია–თემის ჰისტოპათოლოგიური ნაწილის ხელმძღვანელი;

	<p>სიცოცხლის შემსწავლელი მეცნიერება ზოგადი ნეიროფიზიოლოგია, ეკოლოგიური მედიცინა</p>		<p>თეიმურაზ ჯორბენაძე– თემის ჰისტოპათოლოგიური ნაწილის თანახელმძღვანელი;</p> <p>ნოე ჯორბენაძე–თემის ჰისტოპათოლოგიური ნაწილის შემსრულებელი;</p> <p>თამილა ბაგაშვილი–თემის პათოფიზიოლოგიური ნაწილის ხელმძღვანელი;</p> <p>თეა გურაშვილი– პათოფიზიოლოგიური ნაწილის შემსრულებელი ;</p> <p>ნინო ახობაძე– პათოფიზიოლოგიური ნაწილის შემსრულებელი;</p> <p>ქეთევან გოგეშვილი– პათოფიზიოლოგიური ნაწილის შემსრულებელი.</p>
--	---	--	--

წინამდებარე ნაშრომი ეხებოდა ტყვიის მცირე დოზებით ექსპოზიციის შორეული შედეგების კვლევას, რისთვისაც ექსპერიმენტული კვლევის ვალიდური მოდელის ობიექტად შერჩეულ იქნა 32 უჯიშო, სხადასხვა ასაკის ზრდასრული, ორივე სქესის ლაბორატორიული თეთრი ვირთაგვა. საექსპერიმენტო ცხოველები დაიყო 2 ჯგუფად. ექსპერიმენტის დაწყებიდან პირველი 2 თვის განმავლობაში ცხოველებს დასაშვებ, ჩვეულ საკვებთან ერთად ეძლეოდათ წყალი, რომელშიც გახსნილი იყო $Pb(NO_3)_2$, I ჯგუფს – 1,5 მგ/კგ, II ჯგუფს–15მგ/კგ-ზე დღე-ღამის განმავლობაში. ექსპერიმენტის დაწყებამდე, მიმდინარეობისა და მას შემდეგ ხდებოდა დაკვირვება, აღწერა და ფოტო–ვიდეო მასალის შეგროვება ცხოველთა ქცევაზე, ფიზიოლოგიურ პარამეტრებზე, წონის შესაძლო ცვლილებებზე, თვალხილულ გარეგნულ ეფექტებზე. ექსპერიმენტის მიმდინარეობისას გარდაცვლილი ცხოველების გაკვეთისას აღმოჩნდა, რომ სიკვდილის მიზეზი იყო სეპტიკოპიემია, ორმხრივი მოაფსცესე პნევმონია, მარჯვენამხრივი ჩირქოვანი პლევრიტის საფუძველზე განვითარებული გულის მწვავე უკმარისობა. სხვა შემთხვევაში სიკვდილის მიზეზს წარმოადგენდა

დისიმინირებული სისხლძარღვშიდა შედეგების სინდრომი და მისგან გამოწვეული პოლიორგანული პათოლოგია, ასევე სარძევე ჯირკვლის ადენომა სტრომის ფიბროზით.

ტყვიის მოდელირებული ექსპოზიციის შუალედურმა და ფინალურმა შედეგებმა (1 წლისა და 10 თვის მანძილზე) გამოავლინა ექსპერიმენტულ ცხოველებში გარკვეული სტრუქტურული და ფუნქციური ცვლილებები, ზოგიერთის ლეტალური გამოსავლის ჩათვლით, რაც არ აღინიშნებოდა ინტაქტურ ცხოველებში. პარალელურად მიმდინარე პათომორფოლოგიურმა კვლევამ, ამ ეტაპზე ნერვული ქსოვილის შესწავლამ, გამოავლინა შემდეგი ცვლილებები: პირველი ჯგუფის ცხოველებში სათანადო მეთოდოლოგიის გამოყენებით ნათხემში უპირატესად გამოვლინდა მის სამივე შრეში მარცვლოვანი და მოლეკულური შრეების ერთმანეთისაგან დაშორება და პურკინის უჯრედების შრის დეზორგანიზაცია, ხოლო თავის ტვინის ქერქში, მის თანმიმდევრულ შრეებში უჯრედების დეზორგანიზაცია, მრავალი შეჭმუხნული, კუთხეებიანი უჯრედების და ვაკუოლების გაჩენა თანდართული გლიოზით. ასევე ჰიპოკამპში შეინიშნა პირამიდული შრის გათხელება, ნეირონების დაქვეითებული სიმკვეთრე, გლიოზი და კაპილართა გააქტივება. მეორე ჯგუფის ცხოველთა თავის ტვინის ქერქში აღინიშნა უჯრედთა შრეობრივი განლაგების დარღვევა, გლიური უჯრედების გაზრდა, ნეირონების შემცირება, ზოგიერთ პრეპარატში აღინიშნა ასევე არტერიოლების, ვენულების და კაპილარების მნიშვნელოვანი გაფართოვება სისხლით, ხოლო ქერქში მენინგიალური არტერიის და კაპილარების ნაწილობრივი ჰიალინოზი, ზოგიერთი კაპილარის დახშობა ფიბრინული თრომბით. საინტერესო შედეგს წარმოადგენდა ქერქქვეშა თეთრ ნივთიერებაში ეოზინოფილური ფოლაქების, ასტროგლიოზის და ვაკუოლიზაციის არსებობა.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, ჩატარებული ფიზიოლოგიური და ჰისტოპათოლოგიური კვლევების საფუძველზე შესაძლებელია დავასკვნათ, თუ რამდენად დიდია ტყვიის მავნე ზეგავლენა ცოცხალ ორგანიზმზე.

2. შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გრანტი დაფინანსებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

2.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულენაზე)			

2.2.

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მიხედვით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მიხედვით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ გრძელვადიანი ოტაცია (ქართულენაზე)			

3. უცხოური გრანტებით დაფინანსებული სამეცნიერო პროექტები

3.1. გარდამავალი პროექტი

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მიხედვით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მიხედვით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ გრძელვადიანი ოტაცია (ქართულენაზე)			

3.2. დასრულებული პროექტი

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მიხედვით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მიხედვით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ გრძელვადიანი ოტაცია (ქართულენაზე)			

4. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა საქართველოში

4.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
---	-----------------	--	--------------------------------	---------------------

1			
2			
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)			

4. 2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახე ლწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	თ. ჯორბენაძე გ. პატარაია ნ. ჯორბენაძე ტ. მერმანიშვილი	ზოგადი პათოლოგიური ანატომია (მომზადდა მესამე გამოცემა) მეორე გამოცემის ISBN 978-9941-13-546-3	თბილისი, თსუ გამომცემლობა	277
2	თ. ჯორბენაძე გ. პატარაია ნ. ჯორბენაძე ტ. მერმანიშვილი	კერძო პათოლოგიური ანატომია ორ წიგნად (მომზადდა მეორე გამოცემა) პირველი გამოცემის ISBN 978-9941-13-566-8	თბილისი, თსუ გამომცემლობა	776

ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)

1. პათოლოგიური ანატომია მედიცინის ფუნდამენტური, ტრანსდისციპლინური დარგია, რომლის ცოდნა დიდ სამსახურს გაუწევს ყველა პროფილის ექიმს პროფესიულ მოღვაწეობაში. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე სახელმძღვანელო განკუთვნილია როგორც მედიცინის ფაკულტეტის სტუდენტებისათვის, ისე ექიმთა ფართო წრისათვის. სახელმძღვანელოში 12 თავია - პათოლოგიური ანატომიის საგანი და ამოცანები, პათოლოგიური ანატომიის განვითარების ძირითადი ეტაპები, დაზიანების მოლეკულური საფუძვლები და უჯრედის პათოლოგია, დისტროფია, ნეკროზი და სიკვდილი, ქსოვილოვანი სითხეებისა და სისხლის მიმოქცევის მოშლა, ანთება, იმუნოპათოლოგიური პროცესები, შეგუება და კომპენსაცია, სიმსივნეები, გარემო პირობებით განპირობებული ავადმყოფობები, რეანიმაციისა და ინტენსიური თერაპიის პათოლოგია. წინამდებარე სახელმძღვანელოს შედგენისას გამოყენებულ იქნა ქართველი და უცხოელი ავტორების სახელმძღვანელოები და მონოგრაფიები. გარდა ამისა, სახელმძღვანელოს ზოგიერთ თავში შეტანილია ავტორების მიერ ჩატარებული ბიოფსიური, ოპერაციული და ექსპერიმენტული მასალების კვლევის შედეგად მიღებული მონაცემები.

2. კერძო პათოლოგიური ანატომიის, ანუ კლინიკური პათოლოგიის სახელმძღვანელოში, ადამიანის ორგანოთა სისტემების მიხედვით, წარმოდგენილია ნოზოლოგიური ერთეულების მატერიალური საფუძვლები. სპეციალურ ლიტერატურაში არსებული უახლესი მონაცემების საფუძველზე მოცემულია ცალკეული ავადმყოფობების დროს ორგანოებში განვითარებული სტრუქტურული ცვლილებები ორგანიზმულ, ორგანულ, ქსოვილურ, უჯრედულ, სუბუჯრედულ და მოლეკულურ დონეებზე. სახელმძღვანელოში 17 თავია - სისხლისა და სისხლმზადი ორგანოების პათოლოგია, ლიმფორეტიკულური სისტემის ორგანოების ავადმყოფობები, გულ-სისხლძარღვთა სისტემის ავადმყოფობები, სასუნთქი ორგანოების პათოლოგია, საჭმლის მომნელებელი სისტემის ორგანოების ავადმყოფობები, ღვიძლის, ნაღვის ბუშტისა და კუჭქვეშა ჯირკვლის ავადმყოფობები, თირკმლებისა და საშარდე გზების ავადმყოფობები, ქალის სასქესო ორგანოების ავადმყოფობები, მამაკაცის სასქესო სისტემის ავადმყოფობები, სარძევე ჯირკვლის ავადმყოფობები, ორსულობისა და ლოგინობის ხანის პათოლოგია, პრე- და პოსტნატალური დარღვევები, ბავშვთა ასაკის ავადმყოფობები, ენდოკრინული სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები, ინფექციური ავადმყოფობები, კანის ავადმყოფობები, ძვალ-კუნთოვანი სისტემის პათოლოგია, ნერვული სისტემის, მხედველობის და სმენის ორგანოების ავადმყოფობები, კბილების, ყბების ძვლებისა და პირის ღრუს ორგანოების ავადმყოფობები.

ნიშანდობლივია, რომ სახელმძღვანელოს ცალკეულ თავებში წარმოდგენილია ავტორების მიერ ჩატარებული კვლევის შედეგებიც.

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემისადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
3	მარინა შაქარაშვილი	პათოფიზიოლოგია ISBN 978- 9941-148-4	თბილისი, გამომცემლობა „უნივერსალი“	307

პათოფიზიოლოგია - სამედიცინო სკოლის ერთ-ერთი ფუნდამენტური დისციპლინაა, რომელიც ექიმის მომზადების სისტემის, მისი კლინიკური აზროვნების ფორმირების და მკურნალობის ძირითადი პრინციპების განსაზღვრის თეორიულ საფუძველს წარმოადგენს.

წინამდებარე ნაშრომი სტუდენტების დამოუკიდებელი და სემინარული მუშაობისათვის არის განკუთვნილი.

განხილულია პათოფიზიოლოგიის მიზანი, კვლევის უახლესი მეთოდები, ნოზოლოგიის ძირითადი საკითხები დაავადების არსი, სტადიები, კლასიფიკაცია, პათოგენეზი, ორგანიზმის და გარემოს ურთიერთკავშირი, მემკვიდრეობითობა, რეაქტიულობა, იმუნური სტატუსის როლი პათოლოგიაში და სხვა.

თანამედროვე შეხედულებები ტიპობრივი პათოლოგიური პროცესებზე. ამ ნაწილში განიხილება ის პროცესები, რომლებიც საფუძვლად უდევს მრავალ დაავადებას: ანთება, ცხელება, სიმსივნეები, ჰიპოქსია, ნივთიერებათა ცვლის დარღვევა და სხვა

და კერძო პათოფიზიოლოგია - ცალკეული ორგანოებისა და სისტემების (სისხლის მიმოქცევის, სუნთქვის, ნერვული, ენდოკრინული და სხვა) პათოლოგიის განვითარების მექანიზმები.

4.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემისადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)				

4.4. სტატიები დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდის (DOI) მითითებით

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	გ. კვერნაძე გ. ანდრონიკაშვილი	ISSN-0321-1665	საქართველოს მეცნიერებათა	თბილისი, საქართველო	გვ. 155-163

<p>თ.ზაგაშვილი მ.ოკუჯავა თ. გურაშვილი ს.ჭიკაშვილი ქ.გოგეშვილი ნ. ახოზაძე ლ.მეკომკიშვილი</p>		<p>ეროვნული აკადემიის მაცნე ბიომედიცინის სერია N3-4, 44</p>		
<p>ქრონიკული ექსპერიმენტის პირობებში (თეთრ ლაბორატორიულ ვირთაგვებზე) შეისწავლებოდა მანგანუმური ტოქსიკური ენცეფალოპათიის ელექტროენცეფალოგრაფიული მონაცემები. ვალიდური მოდელის შესაქმნელად საექსპერიმენტო ცხოველებს დღეში 2-ჯერ ინტრაპერიტონულად უკეთდებოდათ კალიუმის პერმანგანატის ხსნარის ინექცია. ჩატარებული გამოკვევებით გამოვლინდა, რომ ინექციამდე ცხოველის თავის ტვინის ქერქის, ჰიპოკამპის და კუდიანი ბირთვის ელექტრული აქტივობა უმრავლეს შემთხვევაში წარმოდგენილი იყო დაბალი ამპლიტუდის მქონე ევგ აქტიურობით. ცხოველის ორგანიზმში პრეპარატის შეყვანა იწვევდა ხანგრძლივ (30 წთ-ზე მეტი) მაღალი ამპლიტუდის ნელტალღოვანი აქტივობის განვითარებას თავის ტვინში, ჰიპოკამპში თეტა-რიტმის აღმოცენებას, მისი ამპლიტუდის და ხანგრძლივობის გაზრდას. პაციენტებზე ჩატარებული კლინიკური გამოკვლევებით, თავის ტვინის მაგნიტურ-რეზონანსული გამოსახვის საფუძველზე, რომელიც შეეხებოდა სინთეზური ფსიქოსტიმულატორთ – მეთკათინონით განპირობებულ ენცეფალოპათიას, 26 შემთხვევაში გამოვლინდა თავის ტვინის კეროვანი ცვლილებები: ჰიპერინტენსიური სიგნალი T1 - შეწონილ გამოსახულებებზე მკრთალ ბირთვში(n=26), შავ სუბსტანციაში(n=22), ნათხემის დაკბილულ ბირთვში(n=16), ჰიპოფიზის წინა წილში(n=11), დიდი ჰემისფეროების თეთრ ნივთიერებაში(n=3). ჩატარებულმა გამოკვლევამ აჩვენა, რომ მეთკათინონის გამოყენება დაკავშირებულია ქერქქვეშა სტრუქტურებში პარამაგნიტური თვისებების მქონე ნივთიერების დაგროვებასთან, რაც განაპირობებს ე.წ. მანგანუმური პარკინსონიზმის ჩამოყალიბებას. ძირითად დამაზიანებელ მექანიზმს წარმოადგენს ოქსიდაციური სტრესი.</p>				

ავტორი/ ავტორები	სტატიისსათა- ური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა

4.5. სტატიებიISSN-ის მითითებით

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიისსათა- ური, ISSN	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	მარინა შაქარაშვილი, გოჩა ოჩიგავა	„სიკვდილის უფლება და პალიატიური მკურნალობა“	ერუდიტი #1	თბილისი. გამომცემლობა „მწიგნობარი“	6

2	მარინა შაქარაშვილი	ISSN 2587-4861 მეტაბოლური სინდრომი- XXI საუკუნის პანდემია ISSN 2587-5094	UNIGEO #1	თბილისი, გამომცემლობა „უნივერსალი“	4
---	--------------------	--	-----------	------------------------------------	---

ანოტაცია

1.სამედიცინო ეთიკა მუდმივად განახლებადი და განვითარებადი დარგია. სამედიცინო ეთიკის მნიშვნელოვან განვითარებაზე გავლენა მოახდინა სამეცნიერო-ტექნიკურმა პროგრესმა და სამედიცინო ცოდნის გავრცელებამ. მრავალ ქვეყანაში ახალი ეთიკური კოდექსები შეიქმნა. ბიოეთიკის ერთერთი მნიშვნელოვანი ნაწილი-ევთანაზია და ევთანაზიის უფლება. მორალურ-სამართლებრივი, სამედიცინო კუთხით ევთანაზიის ალტერნატივას წარმოადგენს პალიატიური მედიცინა, რომელიც ითვალისწინებს პოზიტიური გარემოს შექმნას, პაციენტების სათანადო მოვლას ახალი მაღალეფექტიური სამედიცინო ტექნიკის და აპარატურის გამოყენებით, ფსიქოლოგიურ დახმარებას. აღნიშნული უნდა განახორციელოს მაღალი კვალიფიკაციის პერსონალმა. განსაკუთრებული ყურადღება პალიატიურ მედიცინაში ენიჭება სათანადო მედიკამენტოზურ მკურნალობას. დაუშვებელია მომაკვდავი ავადმყოფების შეფასება მედიკო-ბიოლოგიური კრიტერიუმებით. ექიმებმა უნდა შეზღუდონ აგრესიული თერაპია-მტკივნეული მანიპულაციები და იმ წამლების გამოყენება, რომლებიც პაციენტის მკურნალობის მიზნით განაპირობებს მის ტანჯვას.

2. მეტაბოლური სინდრომი დღევანდელი მსოფლიოს ერთ-ერთი აქტუალური სამედიცინო-სოციალური პრობლემაა. მასთან ასოცირებული დაავადებები მნიშვნელოვან პრობლემას წარმოადგენს ჯანმრთელობის სისტემებისათვის. თემის აქტუალობას განაპირობებს არაგადამდები დაავადებების გლობალური ეპიდემია, რომელიც მჭიდროდ არის დაკავშირებული მეტაბოლური სინდრომის კომპონენტებთან. მეტაბოლური დარღვევები - სიმსუქნე, არტერიული წნევის მომატება, ნახშირწყლოვანი ლიპიდური ცვლის დარღვევა და/ან რამდენიმე მათგანის თანაარსებობა მკვეთრად ზრდის გულ-სისხლძარღვთა დაავადებების რისკს. აუცილებელია მეტაბოლური დარღვევების იმ ეტაპზე გამოვლენა, როცა ცვლილებები ჯერ კიდევ შექცევადია, ან როცა შესაძლებელია მათი პროგრესირების შეჩერება. ამას უაღრესად დიდი მნიშვნელობა აქვს სამკურნალო-პროფილაქტიკური ღონისძიებების დროულად დაწყებისათვის, რაც, ხელს შეუწყობს დაინვალიდებისა და სიკვდილიანობის შემცირებას.

5. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა უცხოეთში

5.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნისათა ური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამომცემისადგილი, გამომცემლობა	გვერდებისრაოდენობა
1 2				
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)				

5.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)				

5.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)				

5.4. სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI ან ISSN	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	Giorgi Pataraiia, Teimuraz Jorbenadze, Tamila Bagashvili, George Andronikashvili, Noeh Jorbenadze; Tatiana Mermanishvili Tea Gurashvili Mariam Avalishvili Qetevan Gogeshvili	DELAYED AFFECTS OF LEAD EXPOSURE – EXPERIMENTAL MODEL AND EPIDEMIOLOGICAL RESEARCH ISBN:978-1-53614-395-9	International Conference The 1 st „Beritashvili Talks”, Neurophysiological Functions and their Disorders- Interdisciplinary Studies, Dedicated to 90 th anniversary of the birth of Academician of the Georgian National Academy of Sciences, Professor Tengiz Oniani (Edited by Nargiz Nachkebia)	Nova Science Publishers, USA, New York 2018	p.271-280

2	Nino Akhobadze Zaza Ghachava Malkhaz Makashvili Tamila Bagashvili Giorgi Andronikashvili Tea Gurashvili Nino Akhobadze Ketevan Gogeshvili Michael Okujava Lela Giunashvili	GROOMING, REARING AND STRETCH-ATTEND POSTURE IN RESPONSE TO FUR MOISTENING IN ALBINO MONGREL RATS ISBN:978-1-53614-395-9	International Conference The 1 st „Beritashvili Talks”, Neurophysiological Functions and their Disorders- Interdisciplinary Studies, Dedicated to 90 th anniversary of the birth of Academician of the Georgian National Academy of Sciences, Professor Tengiz Oniani (Edited by Nargiz Nachkebia)	Nova Science Publishers, USA, New York 2018	p.145-152
---	--	--	--	---	-----------

1. მსოფლიოს მასშტაბით ტყვიის იონთა ადამიანის ორგანიზმის დამაზიანებელი ეფექტის უმწვავესმა პრობლემამ აქტუალური გახდა აღნიშნული საკითხის ეპიდემიოლოგიურ-ეკოლოგიური, სამეცნიერო და სამედიცინო კვლევა. წინამდებარე ნაშრომში წარმოდგენილია თეთრ ლაბორატორიულ ვირთაგვებზე (ორ ჯგუფში) ჩატარებული ექსპერიმენტული კვლევის შედეგები, რომლის მიზანსაც შეადგენდა ტყვიის შემცველ მარილთა სხვადასხვა კონცენტრაციის ხსნარების სასამედიცინო გამოყენება ორი თვის მანძილზე (I ჯგუფი-1,5მგ/კგ-ზე, II ჯგუფი-15მგ/კგ-ზე Pb(NO₃)₂-ის ხსნარი). ამავე დროს, ექსპერიმენტი გულისხმობდა შორეული შედეგების გამოსავლენად ერთი წლისა და ათი თვის მანძილზე დაკვირვებას. ექსპერიმენტის მიმდინარეობისას გარდაცვლილი ცხოველების გაკვეთისას აღმოჩნდა, რომ სიკვდილის მიზეზი იყო სეპტიკოპიემია, ორმხრივი მოაფსცესე პნევმონია, მარჯვენამხრივი ჩირქოვანი პლევრიტის საფუძველზე განვითარებული გულის მწვავე უკმარისობა. სხვა შემთხვევაში სიკვდილის მიზეზს წარმოადგენდა დისიმინირებული სისხლძარღვში და შედეგების სინდრომი და მისგან გამოწვეული პოლიორგანული პათოლოგია, ასევე სარძევე ჯირკვლის ადენომა სტრომის ფიბროზით. სტატიაში აღწერილია საქართველოს იმ რეგიონების მოსახლეობის პოპულაციის ჯანმრთელობის მდგომარეობა, სადაც დიდია ტყვიის შემცველობა ნიადაგში, ჰაერსა და წყალში. ეპიდემიოლოგიური კვლევით ამ რეგიონებში აღმოჩნდა მაღალი სიხშირე

<p>გულ-სისხლძარღვთა, ნერვული სისტემის და ონკოლოგიურ დაავადებათა მხრივ, რაც კორელაციაშია ექსპერიმენტიში ცხოველებზე ნანახ პათოლოგიებთან.</p>					
<p>2. წინამდებარე ნაშრომში განხილულია თეთრ ლაბორატორიულ საექსპერიმენტო ვირთაგვებში სხვადასხვა სტრესორის ვალიდურობის შესწავლა სტრეს-რეაქციის თანმიმდევრული, სტადიური სურათის დასაფიქსირებლად. სტრესორად ვიყენებით წყლის ჭავლის სახეში ერთ დღეში 3-4 ჯერ შესხურებას. ექსპერიმენტის პირველ ეტაპზე შევისწავლიდით გრუმინგის სურათს ინტაქტურ თაგვებზე, ხოლო მეორე ეტაპზე ვაკვირდებოთ გრუმინგის ფაზების შესაძლო თანმიმდევრულ გამოვლინებას გაწუწვის შემდეგ. მიღებული შედეგების სტატისტიკურმა ანალიზმა აჩვენა, რომ გაწუწვა თეთრი ვირთაგვებისთვის არ წარმოადგენს ძლიერ სტრესორს. მიღებული შედეგების გათვალისწინებით, მიზნად დავისახეთ სამომავლოდ სხვა სტრესორის ექსპერიმენტი გამოცდა, მაგალითისთვის, ძლიერი დანათება.</p>					
№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI ან ISSN	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
3	Шакарашвили М; Кутателадзе	Об одном прикладном аспекте минимизации последствий чрезвычайной ситуации ББК 68,9 Н 17 УДК 159,9	Матеріали VIII науково-практично конференції міжнародною участю Надзвичайні ситуації: безпека та захист	України, Черкаси ЧПБ ім Героїв Чорнобиля 25-26 жовтня 2018 року	4
<p>მამველად მუშაობა ძალიან რთული და საპასუხისმგებლო საქმეა. ისინი არაერთ სირთულეს ხვდებიან. სამუშაო დღე სავსეა მოულოდნელობებით და დიდ რისკებთან არის დაკავშირებული, მამველები თავიანთ სამუშაოს ყველანაირ ამინდში, სახიფათო ადგილებსა თუ ვითარებებში ასრულებენ, რასაც თან ახლავთ ნერვული დაძაბულობა და სტრესი. რაც თავისმხრივ აისახება მუშაობის ხარისხზე და მოტივაციაზე. სტრესის ერთ-ერთი ფორმა პროფესიული სტრესია - ფიზიოლოგიური ან ფსიქიკური მდგომარეობა, რომელიც პროფესიული საქმიანობით არის გამოწვეული. სტრესთან გასამკლავებლად არის მომუშავეების ჩართვა სტრესის მართვის პროგრამაში - საგანმანათლებლო პროგრამები, რომლებიც მოიცავს სტრესთან ბრძოლის სტრატეგიებს, უნარებს, რომლებიც სტრესულ სიტუაციაში წარმატებულად გამოიყენება. დიდი მნიშვნელობა აქვს პროფესიული გადაწვის პრევენციას, გადაწვის თავიდან აცილებისთვის საჭირო უნარ-ჩვევების გამომუშავებას.</p>					

6. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

6.1. საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	მარინა შაქარაშვილი	მეტაბოლური სინდრომი	მედიკოსთა 43-ე საერთაშორისო სკოლა- კონფერენციაში „თანამედროვე კლინიკური მედიცინა. მიღწევები და უახლესი ტექნოლოგიები 17- 25 თებერვალი. ბაკურიანი, 2018წ
2	მარინა შაქარაშვილი	დაუნის სინდრომი- სწავლების მეთოდები	მრგვალი მაგიდა „მითი და რეალობა დაუნის სინდრომის შესახებ“ საქართველოს საეთაშორისო უნივერსიტეტი 22.03. 2018
3	Marina Shakarashvili Marina Kalandarishvili Ana Tegetashvili	Obesity	8-th Evrazian Multidisciplinary forum EMS 6-7 September, Tbilisi, Georgia
4	მარინა შაქარაშვილი	პროფესიული ორიენტაცია და კარიერის დაგეგმვა	UNIGEO 24.04.2018წ.

5	მარინა შაქარაშვილი	ჭარბწონიანობა -21 საუკუნის ეპიდემია	მედიკოსთა 44-ე საერთაშორისო სკოლა-კონფერენციაში „თანამედროვე კლინიკური მედიცინა. მიღწევები და უახლესი ტექნოლოგიები 8-16 ივლისი, დაბა ჩაქვი, 2018წ
---	--------------------	-------------------------------------	---

მოსხენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოსხენებისსათაური	ფორუმისჩატარების დროდაადგილი
6	M.Makashvili, T.Bagashvili, G.Andronikashvili, T.Gurashvili N.Akhobadze, K.Gogeshvili, M.Okujava, L.Giunashvili	Is fur Moistening Relevant Approach to the Study of Rat Grooming in Response to Stress?	4 th Multidisciplinary Conference on Rheology Tbilisi, April, 22-26

მოსხენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)

6. 2.უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოსხენებისსათაური	ფორუმისჩატარების დროდაადგილი
1			
2			
3			

მოსხენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)

პედიატრიის კათედრა/დეპარტამენტი

რუსუდან ქარსელაძე - პროფესორი, ხელმძღვანელი
 ლიანა ჟორჟოლიანი- ასოცირებული პროფესორი
 ქეთევან ბარაბაძე-ასოცირებული პროფესორი

1. სამეცნიერო ან სასწავლო ერთეულის მიერ ერთობლივად შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

1.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	„12-კვირიანი, რანდომიზებული, ორმაგი ბრმა ფლუტიკაზონის პროპიონატის/სალმეტეროლთან შესადარებლად, მშრალი ფხვნილის ინჰალატორის სახით, პერსისტიული ასთმის მქონე, 4-დან 11 წლის ჩათვლით ასაკის პაციენტებში“ A 12-Week, Randomized, Double-Blind, Placebo-Controlled, Efficacy and Safety Study of Fluticasone Propionate Multidose Dry Powder Inhaler Compared with Fluticasone Propionate/Salmeterol Multidose Dry Powder Inhaler in Patients Aged 4 Through 11 Years with Persistent Asthma	2017-2019	რებადი, მრავალწლიანი რუსუდან ქარსელაძე (მთავარი მკვლევარი) ლიანა ჟორჟოლიანი (მკვლევარი)
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

1.2.

№	დასრულებული პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

2. შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გრანტით დაფინანსებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

2.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)

1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

2.2.

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3. უცხოური გრანტებით დაფინანსებული სამეცნიერო პროექტები

3.1. გარდამავალი პროექტი

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/ სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3.2. დასრულებული პროექტი

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

4. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა საქართველოში

4.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				

2			
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

4.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.4. სტატიები დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდის (DOI) მითითებით

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

4.5. სტატიები ISSN-ის მითითებით

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ISSN	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

5. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა უცხოეთში

5.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				

ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)

5.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				

ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)

5.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				

ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)

5.4. სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI ან ISSN	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	L. Zhorzholiani	Asthma predictive index and nitric oxide prognostic value ISSN 1512-0112	Georgian Medical News, #7-8, 2018	Tbilisi-New York	4 p.
2.	L. Zhorzholiani	Asthma control status and lung function in children Bronchial asthma ISSN 1512-0112	Georgian Medical News, #10, 2018	Tbilisi-New York	4 p.

ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)

6. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

6.1. საქართველოში

№	მომხსენებელი/მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	რუსუდანქარსელაძე	ინფექცია და ატოპია	ალერგოლოგთა საერთაშორისო კონგრესი; თბილისი-წყალტუბო, 2018წ ივნისი
2	ლიანა ჟორჟოლიანი	მიკრობიომა და ატოპია	ალერგოლოგთა საერთაშორისო კონგრესი;

			თბილისი-წყალტუბო, 2018წ ივნისი
3	რუსუდანქარსელაძე	ინფექციით შეპყრობილი ატოპური პაციენტების მართვის განახლებული პარამეტრები	ბავშვთა და მოზარდთა ჯანმრთელობის დაცვისაქტუალური საკითხები
4.	ლიანა ჟორჟოლიანი		
მოხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)			
№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
5	ქ. ბარაბაძე	დისბიოცენოზი - დაავადება	ბორჯომი
6	ქ.ბარაბაძე	თუ დიაგნოზი 2018	თბილისი
7	ქ.ბარაბაძე	ხშირად მოავადე ბავშვი ნაწლავის მიკრობიოტა და ბავშვთა ხშირი ავადობა	რუსთავი
8	ქ.ბარაბაძე	ქრონიკული ხველა	თელავი
9.	ქ.ბარაბაძე	ბროვინი - პასუხი დასმულ კითხვებზე	თბილისი
10.	ქ.ბარაბაძე	ქრონიკული პედიატრიული ბრონქიტი	თბილისი
მოხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)			

6. 2. უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1 2 3	18-22. 04. 2018	ERS ILD course Heidelberg 18 credit -ინტერსტიციული დაავადებები ბავშვებში	ჰაიდელბერგი, გერმანია
	7-14. 09. 2018	ERS international congress 26 credit-ბრონქული ასთმა ბავშვებში	პარიზი
	12.09.18.	შხვედრა და დისკუსია ექსპერტთან- პარიზი	პარიზი

სამეცნიერო ან სასწავლო ერთეულის დასახელება ნევროლოგიისა და ნეიროქირურგიის კათედრა

რომან შაქარიშვილი (ხელმძღვანელი)

ალექსანდრე ცისკარიძე, დავით გიგინეიშვილი, დარეჯან გუგუციძე, ნანა კვიციანი, თამარ ვაშაძე

1. სამეცნიერო ან სასწავლო ერთეულის მიერ ერთობლივად შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

1.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
			<p>გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)</p> <p>1. RPC01-3001- მრავალცენტრული, ღია ეტიკეტის გახანგრძლივებული კვლევა, მორეციდივე გაფანტული სკლეროზის დროს პერორალური მედიკამენტის RPC1063-ის ეფექტის დასადგენად. კვლევის სპონსორია- Celgene International II Sarl. აღნიშნული კვლევა ტარდება 27 ქვეყნის 275 კლინიკაში. პრეპარატის მიღება ხდება დღეში ერთხელ. RPC01-3001 კვლევა წარმოადგენს RPC01-201 და RPC01-301 კვლევის პაციენტების შემდგომი ღია ეტიკეტის კვლევაში გადასვლის ეტაპს (OLE- კვლევა), რომლის მიმდინარეობის დროსაც ყველა პაციენტი ლეზულობს RPC1063-ს. კვლევაში არ გამოიყენება პლაცებო. კვლევის განმავლობაში რეციდივის გამოვლენის შემთხვევაში დაშვებულია მეთილპრედნიზოლონის ინტრავენური ინფუზია მაქსიმუმ 5 დღის განმავლობაში. კვლევის ფაზა- III. 2013 წლიდან დღემდე; რ. შაქარიშვილი, მ. კიზირია, თ. ცინცაძე, ნ. შენგელია, ნ. კვიციანი;</p> <p>2. მულტიცენტრული რანდომიზებული, ორმაგი-ბრმა, პარალელური ჯგუფის, აქტიურად კონტროლირებადი მაღალი ეფექტურობის დამამტკიცებელი კვლევა პონესიმოდის ეფექტურობისა და უსაფრთხოების შესადარებლად ტერიფლუნომიდთან მიმართებაში, მორეციდივე გაფანტული სკლეროზის მქონე პაციენტებში. კვლევის სპონსორია- ACTELION. კლინიკური კვლევის მიზანია აღნიშნული მედიკამენტების გარშემო ინფორმაციის შეგროვება და ანალიზი, რომელიც ხელს შეუწყობს გაფანტული სკლეროზის ეფექტურ მკურნალობას. კვლევაში ჩართულია როგორც მორეციდივე (RMS) ასევე მეორადად პროგრესირებადი გაფანტული სკლეროზის დიაგნოზის მქონე პაციენტები. პროტოკოლის ნომერი AC-058B301. EUDRA CT ნომერი: 2012-000540-10. კვლევის ფაზა-</p>

III. 2013 წლიდან დღემდე; რ. შაქარიშვილი, მ. კიზირია, თ. ცინცაძე, ნ. შენგელია, ნ. კვიციანი;

<p>1</p>	<p>‘ფაზა 3ბ, მულტიცენტრული, რანდომიზებული, პლაცებო- კონტროლორებადი კვლევა პიმავანსერინით მკურნალობა მოზარდებსა და ხანდაზმულებში ნეიროფსიქიატრიული სიმპტომებით რომელიც კავშირშია ნეიროდეგენერაციულ დაავადებებთან’ (ნეირომეცნიერება, ნევროლოგია, ნეიროფსიქიატრია)ACADIA ACP 103-046; ACADIA, პრინსტონი, ნიუ ჯერსი, აშშ ACADIA ACP 103-046; ACADIA, პრინსტონი, ნიუ ჯერსი, აშშ</p>	<p>2018 წლის სექტემბერი - 2020 წლის სექტემბერი</p>	<p><u>რომან შაქარიშვილი</u> - პროექტის მთავარი მკვლევარი; <u>დავით გიგინეიშვილი</u> - პროექტის მთავარი კვლევარის თანაშემწე</p>
<p>გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულენაზე): პროექტის ამჟამინდელი ეტაპი მოიცავს პაციენტების მოკრებასა და კვლევაში ჩართვას. ამისათვის ხდება პაციენტთა შერჩევა წინასწარ განსაზღვრული ჩართვის კრიტერიუმების თანახმად. კლინიკური ბაზიდან მათი გამოვლენა და პაციენტის ამჟამინდელი კლინიკური მდგომარეობის შეფასების მერე, სასურველი კადიდატები (რომელიც სრულად აკმაყოფილებენ ჩართვის კრიტერიუმებს) გადიან კვლევის ფარგლებში პირველ შემოწმებას. იგი მოიცავს როგორც კლინიკურ, ფსიქომეტრულ ასევე ფართო ლაბორატორიულ შემოწმებას. მიღებული პასუხების ანალიზის საფუძველზე მოწმდება კანდიდატურის შესატყვისობა კვლევის მოთხოვნებისადმი და მისი ჩართვის საბოლოო გადაწყვეტილება.</p>			
<p>1</p>	<p>‘ფაზა 3ბ, მულტიცენტრული, რანდომიზებული, პლაცებო- კონტროლორებადი კვლევა პიმავანსერინით მკურნალობა მოზარდებსა და ხანდაზმულებში ნეიროფსიქიატრიული სიმპტომებით რომელიც კავშირშია ნეიროდეგენერაციულ დაავადებებთან’ (ნეირომეცნიერება,</p>	<p>2018 წლის სექტემბერი - 2020 წლის სექტემბერი</p>	<p><u>რომან შაქარიშვილი</u> - პროექტის მთავარი მკვლევარი; <u>დავით გიგინეიშვილი</u> - პროექტის მთავარი კვლევარის თანაშემწე</p>

	<p>ნევროლოგია, ნეიროფსიქიატრია)ACADIA ACP 103-046; ACADIA, პრინსტონი, ნიუ ჯერსი, აშშ ACADIA ACP 103-046; ACADIA, პრინსტონი, ნიუ ჯერსი, აშშ</p>		
--	--	--	--

გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულენაზე): პროექტის ამჟამინდელი ეტაპი მოიცავს პაციენტების მოკრებასა და კვლევაში ჩართვას. ამისათვის ხდება პაციენტთა შერჩევა წინასწარ განსაზღვრული ჩართვის კრიტერიუმების თანახმად. კლინიკური ბაზიდან მათი გამოვლენა და პაციენტის ამჟამინდელი კლინიკური მდგომარეობის შეფასების მერე, სასურველი კადიდატები (რომელიც სრულად აკმაყოფილებენ ჩართვის კრიტერიუმებს) გადიან კვლევის ფარგლებში პირველ შემოწმებას. იგი მოიცავს როგორც კლინიკურ, ფსიქომეტრულ ასევე ფართო ლაბორატორიულ შემოწმებას. მიღებული პასუხების ანალიზის საფუძველზე მოწმდება კანდიდატურის შესატყვისობა კვლევის მოთხოვნებისადმი და მისი ჩართვის საბოლოო გადაწყვეტილება.

1.2.

№	დასრულებული პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

2. შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გრანტით დაფინანსებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

2.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

2.2.

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3. უცხოური გრანტებით დაფინანსებული სამეცნიერო პროექტები

3.1. გარდამავალი პროექტი

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/ სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3.2. დასრულებული პროექტი

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

4. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა საქართველოში

4.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
---	-----------------	---	--------------------------------	---------------------

		ISBN		
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.4. სტატიები დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდის (DOI) მითითებით

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათა-ური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

4.5. სტატიები ISSN-ის მითითებით

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ISSN	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

5. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა უცხოეთში

5.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	Sopromadze S, Tsiskaridze A.	Violent Behavior. In book: Bogousslavsky J (ed): Neurologic-Psychiatric Syndromes in Focus. Part II - From Psychiatry to Neurology.	Front Neurol Neurosci. Basel, Karger, 2018,42:106-121	16 გვ
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.4. სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI ან ISSN	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	Квирквелия Н.Б., Шакаришвили Р.Р.,	ТРАНСФОРМАЦИЯ МИАСТЕНИИ В БОКОВОЙ	Georgian Medical News. No 3 (276) Март 2018	ТБИЛИСИ - NEW YORK	7 (86-92).

	<p>Канашвили Т.Т.</p>	<p>АМИОТРОФИЧЕСКИЙ СКЛЕРОЗ ИЛИ ИХ СОЧЕТАНИЕ? (КЛИНИЧЕСКИЙ СЛУЧАЙ) ISSN 1512-0112</p>			
2	<p>N. Kvirkvelia, N. Khizanishvili, R. Shakarishvili, M. Beridze</p>	<p>Transformation of Myasthenia Gravis (MG) without Thymoma in Amyotrophic Lateral Sclerosis, or their Coexistence? – A case report; Online ISSN: 1097-4598</p>	<p>Journal Muscle & Nerve; Volume 58, Issue 52</p>	<p>Edited By: Zachary Simmons; Wiley Online Library</p>	1
3	<p>N. Kvirkvelia, N. Khizanishvili, M. Beridze, E. Devidze, O. Samushia, G. Chakhava</p>	<p>Viral Infections as a Cause of Ischemic Stroke; ISSN 1351- 5101(201806)25:6+2</p>	<p>European Journal of Neurology, Volume 25, Supplement 2, June 2018</p>	<p>Edited By: Tony Schapira;</p>	1
4	<p>N. Kvirkvelia, T. Kherkheulidze, N. Khizanishvili, M. Khaburzania, B. Tsikarishvili, I. Avazashvili, O. Samushia, E. Devidze, M. Beridze</p>	<p>EEG peculiarities and auditory long latency evoked potentials in correlation with cognitive outcome in traumatic coma patients; ISSN: 1388- 2457</p>	<p>Elsevier Journal of Clinical Neurophysiology, Volume 129, Supplement 1, May 2018</p>	<p>Wiley Online Library</p>	1

5	N. Kvirkvelia, T. Kherkheulidze N. Khizanishvili, B. Tsikarishvili, E. Devidze, T. Losaberidze, M. Beridze	Herpes Simplex Infection and Stroke; ISSN: 2396-9873; Online ISSN: 2396- 9881	European Stroke Journal (ESJ) Volume 3, Issue 1_suppl, May 2018	Official Organ of the International Federation of Clinical Neurophysiology, the Brazilian Society of Clinical Neurophysiology, the Czech Society of Clinical Neurophysiology, the Italian Clinical Neurophysiology Society, and the International Society of Intraoperative Neurophysiology. Editor-in- Chief: Prof. Ulf Ziemann SAGE Publication	1
---	--	---	---	--	---

- 1) მისათენიის (თიმომის გარეშე) ტრანსფორმაცია გვერდით ამიოტროფიულ სკლეროზად თუ ამ ორი დაავადების თანაარსებობა.(Journal Muscle & Nerve) (ვაშინგტონი, 2018 წ. ოქტომბერი); AENEM ANNUEL MEETING
- ნაშრომში აღწერილია შემთხვევა 74წ. მამაკაცზე რომელსაც ანამნეზის, კლინიკურ ელექტრო მიოგრაფიული, იმუნოლოგიური , ფარმაცოლოგიური ტესტირებისა და შუასაყრის კომპიუტერულ ტომოგრაფიული მონაცემების დიაგნოსტიკის შედეგების მიხედვით დაუდგინდა მისათენიის გენერალიზებული ფორმის დიაგნოზი. თიმომის გარეშე, მისათენიის პათოგენეზური მკურნალობის ფონზე პაციენტის მდგდბა გაუმჯობესდა. სამი წლის მანძილზე აღენიშნებოდა ორი გამწვავება რომელიც ასევე დაემორჩილა მისათენიის მიზანმიმართულ მკურნალობას. დაავადების გამოვლენიდან 4წლის შემდეგ პაციენტს გამოუვლინდა კუნთების ატროფია, გაჩნდა დიფუზური ფასციკულაციები(პაციენტს იმ პერიოდში მოხსნილი ჰქონდა 2 წლით ადრე ანტიქოლინესთერაზულ მედიკამენტები). რეფლექსების საერთო ფონი გახდა პოლიკინეზური, იწვეოდა პათ,რეფლექსები.სენსორული სისტემა ინტაქტური.
- ემგ-ზე გამოვლინდა უხეში წინარქოვანი პათოლოგია. ამგვარადკლინიკურ ელექტრო მიოგრაფიული მონაცემები შეესაბამებოდა ზედა და ქვედა მოტონირონის დაზიანებას და განხილული იქნა როგორ გვერდითი ამიოტროფიულ ი სკლეროზი.

ნაშრომში დასმულია საკითხი აღნიშნული შემთხვევა უნდა განიხილებოდეს როგორც მინასტენიის ტრანსფორმაცია გვერდით ამიოტროფიულ სკლეროზად თუ საერთო იმუნოპათოლოგიის მქონე ნოზოლოგიის სახესხვაობად. (იგივე Georgian medical new-თვის)

- 2) ვაშინგტონი მაისი ISSN. ტრავმული კომის მქონე პაციენტებში ეეგ-ს თავისებურებებისა და გახანგრძლივებული ლატენციის მქონე სმენით გამოწვეული პოტენციალების კორელაცია კოგნიტურ გამოსავალთან.
(ELSEVIER JOURNAL OF CLINICAL NEUROPHIZIOLOGY) ამოკვლევული ტრავმული კომის მქონე 108 ავადმყოფი, მიმდინარეობდა ეეგ-ს კვლევა 16 არხიან ელექტროენცეფალოგრაფზე. ამავე ეეგზე ხდებოდა გახანგრძლივებული ლატენციის მქონე სმენითი პოტენციალების რეგისტრირება, კომის შესაფასებლად გამოიყენებოდა გლაზგოს კომის შკალა ასევე ხდებოდა ვეგეტატიური სტატუსისა შეფასებადა კოგნიტური სფეროს გამოკვლევა საერთაშორისო კრიტერიუმების მიხედვით, (DRS , MMSE) ყველა პაციენტს ჩატარებული ჰქონდა თ/ტვ კტ და მრტ კვლევები. მიღებული შედეგების მიხედვით მაღალი ამპლიტუდის მქონე თეტა ტალღები ეეგზე და პოზიტიური გახანგრძლივებული ლატენციის მქონე სმენითი გამოწვეული პოტენციალები კომაში მყოფ პაციენტთა კეთილსაიმედო პროგნოზის მაჩვენებელია.
- 3) EAN ME4 16-19 .06.18 (EUROPIAN JOURNAL OF NEUROLOGY) ნაშრომი ეხება ვირუსული ინფექციების შედეგად განვითარებულ ინფექციურ ვასკულიტებს მაღალი ანთებითი მარკერებით და კოაგულაციით როგორც იშემიური ინსულტის განვითარების რისკფაქტორებს.
ნაშრომის შედეგები ემყარება 82 გამოკვლევული პაციენტის მონაცემებს. რომელთაც ანამნეზში ინსულტის განვითარებამდე 3 თვით ადრე გადატანილი ჰქონდა HERPES SIMLEX(HSW1 HSW2) და ციტომეგალოვირუსული ინფექცია.
პაციენტებს აღნიშნებოდათ მაღალი ANA , Anti PR 3 (c-ANCA)
განსაკუთრებით გამოყოფილია ჰერპესული ინფექციების როლი ვასკულიტების განვითარებაში, რომლებიც თავის მხრივ ხელს უწყობენ იშემიური ინსულტის განვითარებას.
- 4) ჰერპესული ინფექცია და ინსულტი EUROPIAN STROKE ORGANIZATION CONFERENCE 16.05.18 GOTHENBURG SHVEDEN . (JOURNAL ESJ)
ნაშრომი ეხება ვირუსული ინფექციის შედეგად გამოწვეული ვასკულიტების დროს თავის ტვინი სისხლძარღვების ანთებითი დაზიანებისა და კოაგულაციის დონის მომატების ზეგავლენას იშემიური ინსულტის განვითარებაზე.
გამოკვლევული იყო 72 პაციენტი, პოზოტიური სეროლოგიური ჰერპეს ინფექციით (HSW1 HSW2) მაღალი CRP-თი , 65%-ს სისხლში მომატებული ჰქონდა ANA, 50%-ს Anti PR 3 (c-ANCA) ინსულტიან პაციენტებში გამოვლენილი იქნა დადებითი კორელაცია HERPES SIMLEX . ANA, ANCA და INRშორის,
მულტი ვარიაციული ლოგისტიკური რეგრესი ავლენს დიაბეტისა და სისხლში არსებული მაღალი ANA და ANCAS ზეგავლენას დიაბეტთან ერთად ინსულტის სიმწვავეზე.

ნაშრომის მონაცემების მიხედვით HRPES SIMLEX ზოგიერთ იმუნოკომპრემენტირებულ პაციენტში შეიძლება იყოს მიზეზი ინფექციური ვასკულიტის განვითარების, ხოლო ინფექციური რეაქციის მომატებამ შეიძლება ხელი შეუწყოს იმემიური ინსულტის განვითარებას.

1 2 3	Hingray C, El-Hage W, Duncan R, <u>Gigineishvili D</u> , Kanemoto K, LaFrance WC Jr, de Marinis A, Paul R, Pretorius C, Téllez-Zenteno JF, Wiseman H, Reuber M.	Access to diagnostic and therapeutic facilities for psychogenic nonepileptic seizures: An international survey by the ILAE PNES Task Force. doi: 10.1002/epi4.12060	Epilepsia. 2018 Jan;59(1):203-214	350 Main Street, Malden, MA 02148, USA. Wiley-Blackwell	12
-------------	---	---	-----------------------------------	---	----

ვრცელი ანოტაცია (ქართულენაზე)

რამოდენიმე ქვეყანაში ჩატარებული კვლევების მცირე რაოდენობა ადასტურებს, რომ პაციენტებს ფსიქოგენური არაეპილეფსიური შეტევებით (ფაშ) აქვთ შეზღუდული წვდომა დიაგნოსტიკურ და სამკურნალო მომსახურებასთან. ეპილეფსიასთან მებრძოლი საერთაშორისო ლიგის ფაშ-ზე სამუშაო ჯგუფმა განახორციელა ორი ფართომასშტაბიანი გამოკითხვა (მრავალ ქვეყანაში) რათა გამოავლინოს დიაგნოსტიკური და თერაპიული საკითხები გაკავშირებული ფაშ-თან.

მეთოდოლოგია: მცირე კითხვარი (8 კითხვა) დაიგზავნა ლიგის 114 განყოფილებაში. გრძელი კითხვარი (36 კითხვა) შეავსეს ექიმებმა, რომლებიც ხედავენ პაციენტებს შეტევებით. კითხვები დაჯგუფდა 5 სექციად: პროფესიული როლი, დიაგნოსტიკური მეთოდები, თერაპია, ეთიოლოგია და წვდომა სამედიცინო დახმარებისადმი.

შედეგები: 63 ქვეყნიდან მოვიდა პასუხი, მოკლე კითხვარი სეავსო 48 განყოფილებამ და გრძელი კითხვარი სეავსო 1098 სამედიცინო მუშაკმა 28 ქვეყნიდან (მათ შორის საქართველოდან). ფაშში აღმოჩნდა აღიარებული როგორც დიაგნოსტიკური და თერაპიული პრობლემა ყველა ქვეყნისათვის. ტრავმა და მენტალური ჯანმრთელობის პრობლემები აღმოჩნდა ყველაზე ხშირი გამოვლენილი რისკ ფაქტორი. გამოვლინდა პირდაპირი კავშირი შემოსავალსა და წვდომასთან დიაგნოსტიკური საშუალებებისადმი და სპეციალისტებისადმი. ფსიქოთერაპია ჩაითვალა ყველაზე მისაღებ მკურნალობის ფორმად. თუმცა ფინანსური სიძნელები იყო აღიარებული ყველაზე დიდ პრობლემად დაბალი-შემოსავლის მქონე ქვეყნებში, ყველა ქვეყანაში სტიგმა, პრობლემის ცნობადობის ნაკლებობა და ინფორმაციის ნაკლებობა იყო აღიარებული როგორც ძირითად გამოწვევად.

მნიშვნელობა: ეს გლობალურად განხორციელებული გამოკითხვამ ცხადყო, რომ ფაშში არის მთელი სამყაროს სამედიცინო პრობლემა. ფაშ-ის სამედიცინო მომსახურება შეიძლება გაუმჯობესდეს სამედიცინო პერსონალის უკეთესი განათლებით, მარტივი და მისაწვდომი დიაგნოსტიკური პროცედურების განვითარებითა და დანერგვით და შესატყვისი ინფორმაციის მიწოდებით.

6. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

6.1. საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	ნ. კვიციანი	ნერვ-კუნთოვან დაავადებათა შესწავლის ისტორია საქართველოში	GIMPHA-ს მე-5 ყოველწლიური შეხვედრა, 19.05.2018, თბილისი, საქართველო ელ.მისამართი: http://gimpha.prg/ge/news-georgian/87 კლინიკური ნეირომედიცინის პარადიგმები ჩატარების ადგილი: ი. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, თბილისი, საქართველო ელ.მისამართი: https://www.tsu.ge/ge/government/administration/departments/pr/announcement/0E-BQRf0mEbT4rNFU/
2	ნ. კვიციანი	ელექტრონეირომედიცინა საქართველოში	

მომხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულია)

1. ნერვ-კუნთოვან დაავადებათა შესწავლას საქართველოში ხანგრძლივი ისტორია აქვს, მე20 საუკუნის 60იან წლებში კლინიკური და ექსპერიმენტული ნევროლოგიის კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორის აკად.პ სარაჯიშვილის თაოსნობით ინსტიტუტის უფროსი მეცნიერ თანამშრომლის ნ.ბარათაშვილის მიერ განხორციელდა პირველი ნემსისებრი ელექტრომედიცინული კვლევა ყოფილ საბჭოთა კავშირის ტერიტორიაზე. ინსტიტუტის ბაზაზე შეიქმნა ამიერკავკასიის ნერვკუნთოვან დაავადებათა ცენტრი, რომელთა თანამშრომლები გაერთიანებული იყვნენ მსოფლიო ნერვკუნთოვან საზოგადოებაში. მჭიდრო მეცნიერულ პრაქტიკული საქმიანობა დამყარდა გერმანიის, რუსეთის და პოლონეთის ნეირომედიცინული ცენტრებთან, შესწავლილ იქნა მთავარი კლინიკურ-ეპიდემიოლოგიური და გენეტიკური ასპექტები საქართველოში. ეწყობოდა ექსპედიციები საქართველოს მაღალ მთიან რეგიონებში ნერვკუნთოვან დაავადებათა გამოვლენის მიზნით. ტარდებოდა და ტარდება ნერვკუნთოვან დაავადებათა სხვადასხვა ასპექტებისადმი მიძღვნილი საერთაშორისო კონფერენციები, რომლებშიც მონაწილეობას იღებდნენ ქართველებთან ერთად მეცნიერები ევროპის სხვადასხვა ქვეყნებიდან. შესრულდა და ამჟამადც მიმდინარეობს სამეცნიერო კვლევითი საქმიანობა პერიფერიული

ნეირომოტორული აპარატის დაზიანების ჯგუფში შემავალი სხვადასხვა დაავადებები. შეიქმნა პროგრამა კლინიკურ ელექტრონეირომიოგრაფიის სუბსპეციალობის მისაღებად, რომლის ბაზაზეც მრავალი ნევროლოგი ეუფლება ამ სპეციალიზაციას. 2018წ, მაისი

2. მოხსენება მოიცავს ელექტრონეირომიოგრაფიული კვლევის უახლეს მონაცემებზე დაყრდნობილ დიაგნოსტიკისა და თერაპიის მენეჯმენტს რომელიც ხელს შეუწყობს ექიმთა პროფესიულ წრებას. გაზრდის ნერვკუნთოვან დაავადებათა ხარისხს, მკურნალობის ეფექტურობას და დახმარებას გაუწევს ამ სფეროში დაინტერესებულ მეცნიერთა და პრაქტიკოს მედიკოსთა სამეცნიერო პრაქტიკულ საქმიანობას. დღეს ნეიროდიაგნოსტიკა უპირატესად მიმართულია პათოგენეზური ანალიზისაკენ, ხოლო ნეიროდიაგნოზური ესთეტიკა ჩაანაცვლა თერაპიულმა. ეს უკანასკნელი კი სავალდებულოა ხდის ნერვ-კუნთოვანი დაავადების ბაზისური მექანიზმების ალგორითმების კლინიკურ შემეცნებაში ტრანსლირებას. რომლის განხორციელებისათვის საჭირო მექანიზმების შეეხო კონფერენცია.

6. 2. უცხოეთში

1	<u>დ.გიგინეიშვილი,</u> <u>რ.შაქარიშვილი</u>	‘ფაზა 3ბ, მულტიცენტრული, რანდომიზებულ, პლაცებო-კონტროლორებადი კვლევა პიმავანსერინით მკურნალობა მოზარდებსა და ხანდაზმულებში ნეიროფსიქიატრიული სიმპტომებით რომელიც კავშირშია ნეიროდეგენერაციულ დაავადებებთან’ საწართველოში სკრინინგისა და ჩართვის პირველი შედეგები	8-9 ნოემბერი, 2018წ. ACADIA Investigator’s meeting, Budapest, Hungary
<p>მოხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)</p> <p>მოხსენებაში ხაზი გაესმა პაციენტის მოძიების და ჩართვის პროცედურის მარტივ და რთულ მხარეებზე.</p> <p>პაციენტის მომვლელის მნიშვნელობაზე და მის მზაობაზე, რომ ჩაერთოს აღნიშნულ კვლევაში. მცირე გამოცდილებამ გამოავლინა ის ფაქტორები (სომატური გართულებები, ლაბორატორიული გადახრები, ფსიქოტროპული მედიკამენტის მოხსნით გამოწვეული გამწვავებები და ა.შ.) რომელიც აფერხებს პოტენციური პაციენტის კვლევაში შეყვანას. კვლევის სპონსორებისადმი და კვლევის სამედიცინო ხელმძღვანელობის მიმართ გაჟღერდა ეკომენდაცია ჩართვის კრიტერიუმებისადმი გადახვედის შესაძლებლობაზე</p>			

ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მედიცინის ფაკულტეტი, უროლოგიის კათედრა.

სამეცნიერო ერთეულის ხელმძღვანელი - თეიმურაზ ჩიგოგიძე.

სამეცნიერო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა:

პროფესორი თეიმურაზ ჩიგოგიძე,

ასოცირებული პროფესორი გიორგი ჟვანია,

ასოცირებული პროფესორი თეიმურაზ დოჭვირი.

ასისტენტ პროფესორი ნინო გაბუნია.

1. სამეცნიერო ან სასწავლო ერთეულის მიერერთობლივადშესრულებული სამეცნიერო-კვლევითიპროექტები

1.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი)პროექტისდასახელება მეცნიერებისდარგისადასამეცნიერომიმართულელებისმიითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითიპროექტის2018 წლის ეტაპისძირითადიეთეორიულიდაპრაქტიკულიშედეგებისშესახებვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)			

1.2.

№	დასრულებული პროექტისდასახელება მეცნიერებისდარგისადასამეცნიერომიმართულელებისმიითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითიპროექტისძირითადიეთეორიულიდაპრაქტიკულიშედეგებისშესახებვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)			

2. შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გრანტითდაფინანსებულისამეცნიერო-კვლევითიპროექტები

2.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი)პროექტისდასახელება მეცნიერებისდარგისადასამეცნიერომიმართულელებისმიითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითიპროექტის2018 წლის ეტაპისძირითადიეთეორიულიდაპრაქტიკულიშედეგებისშესახებვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)			

2.2.

№	დასრულებული (მრავალწლიანი)პროექტისდასახ ელებაშემცნიერებისდარგისადასამ ეცნიერომიმართულებისმიითითე ბით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მიითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულენაზე)			

3. უცხოური გრანტებით დაფინანსებული სამეცნიერო პროექტები

3.1. გარდამავალი პროექტი

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი)პროექტისდასახ ელებაშემცნიერებისდარგისადასამ ეცნიერომიმართულებისმიითითე ბით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მიითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულენაზე)			

3.2. დასრულებული პროექტი

№	დასრულებული (მრავალწლიანი)პროექტისდასახ ელებაშემცნიერებისდარგისადასამ ეცნიერომიმართულებისმიითითე ბით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მიითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულენაზე)			

4. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა საქართველოში

4.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	ნ. კოტრიკაძე, თ. ჩიგოგიძე, ლ. რამიშვილი,	კანცეროგენეზი // უჯრედული და მოლეკულური მექანიზმები.	თბილისი-2018 წ. ედვინება ივანე ჯავახიშვილის სახელობის	191

ა. ხაზარაძე, მ. ალიბეგაშვილი, მ. გორდეზიანი.		თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის 100 წლის იუბილეს.	
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)			

4.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახე ლწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)				

4.4. სტატიები დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდის (DOI) მითითებით

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა-ური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	Чигогидзе Т.Г Габуниа Н.Г Дочвири Т.З Турманидзе Н.П Манагадзе Л.Г	Методика инплантации мочеточников в тонкокишечном резервуаре низкого давления // GeorgianMedicalNews,	N3 (276), March		14-18
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)					

4.5. სტატიები ISSN-ის მითითებით

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა-ური, ISSN	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					

3				
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)				

5. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა უცხოეთში

5.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემისადგილი, გამომცემლობა	გვერდებისრაოდენობა
1				
2				
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)				

5.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემისადგილი, გამომცემლობა	გვერდებისრაოდენობა
1				
2				
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)				

5.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემისადგილი, გამომცემლობა	გვერდებისრაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)				

5.4. სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI ან ISSN	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემისადგილი, გამომცემლობა	გვერდებისრაოდენობა
1	Bochorishvili I, Alibegashvili M, Dakubo G.D., Ramishvili L., Zibzibadze M, Chigogidze T, Gordeziani M, Khazaradze A, Gabunia N, Monaselidze J N, Kotrikadze.	<i>Alterations of the Physical and Chemical Characteristics of Blood Plasma in Men with Prostate Tumors.</i>	International Journal of Molecular Biology Reports.	<i>In press</i> 2018	
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

6. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

6.1. საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	კონგრესის ერთი სექციის ხელმძღვანელი, პროფესორი თეიმურაზ ჩიგოგიძე	ევრაზიის მე-8 ურო- ონკოლოგთა კონგრესი	თბილისი. 28 ივნისი-1 ივლისი. 2018 წ.
2	კონგრესის ორი სექციის ხელმძღვანელი, პროფესორი თეიმურაზ ჩიგოგიძე	საქართველოს უროლოგთა ასოციაციის ყოველწლიური კონგრესი	თბილისი. 7-8.12.2018 წ.
მოხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)			

6.2. უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1			
2			
3			
მოხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)			

საქართველოს უროლოგთა ასოციაციამ სუა-ს 2018 წლის კონგრესზე საუკეთესო სამეცნიერო ნაშრომისთვის („პროსტატის კანცეროგენეზი: უჯრედული და მოლეკულური მექანიზმები“) ლაურ მანაგაძის სახელობის პირველი ხარისხის პრემიით დააჯილდოვა პროფესორი თეიმურაზ ჩიგოგიძე და გადასცა დიპლომი. ავტორთა ჯგუფმა აღნიშნული სამეცნიერო მონოგრაფია მიუძღვნა ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის 100 წლის იუბილეს.

ოსუმედიცინის ფაკულტეტის უროლოგიის დეპარტამენტსა და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის, უჯრედული და მოლეკულური ბიოლოგიის მიმართულების, ბიოლოგიის დეპარტამენტს შორის, რამდენიმე წელია მიმდინარეობს ერთობლივი საფაკულტეტო შორისო (ინტერდისციპლინური) სამეცნიერო მუშაობა, თემის სახელწოდება: „სისხლის პლაზმისა და ერითროციტების სტრუქტურული და ფუნქციური მახასიათებლების ცვლილების შესწავლა და მათი როლის დადგენა პროსტატის სიმსივნური ტრანსფორმაციის დროს“.

დეპარტამენტზე 2018 წელს მიმდინარეობდა სამ დოქტორანტთან სხვადასხვა თემატიკაზე სამეცნიერო მუშაობა.

მედიცინის ფაკულტეტი, სტომატოლოგიის დეპარტამენტი

ბავშვთა სტომატოლოგიის კათედრა

ორთოპედიული სტომატოლოგიის და იმპლანტოლოგიის კათედრა

თერაპიული სტომატოლოგიის კათედრა

სტომატოლოგიის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი - პროფესორი ვლადიმერ მარგველაშვილი

ბავშვთა სტომატოლოგიის კათედრის გამგე - პროფესორი მანანა კალანდაძე

შალვა ფარულა ასოცირებული პროფესორი

ოთარ დარჯანია ასოცირებული პროფესორი

ქეთევან კიღურაძე-გოგილაშვილი სრული პროფესორი

ნატალია მანჯავიძე ასოცირებული პროფესორი

ირინა ბარბაქაძე ასისტენტ-პროფესორი

1. სამეცნიერო ან სასწავლო ერთეულის მიერ ერთობლივად შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

1.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

1.2.

№	დასრულებული პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

2. შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გრანტით დაფინანსებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

2.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

2.2.

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3. უცხოური გრანტებით დაფინანსებული სამეცნიერო პროექტები

3.1. გარდამავალი პროექტი

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/ სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3.2. დასრულებული პროექტი

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

4. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა საქართველოში

4.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4. 2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.4. სტატიები დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდის (DOI) მითითებით

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

4.5. სტატიები ISSN-ის მითითებით

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ISSN	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

5. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა უცხოეთში

5.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.4. სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI ან ISSN	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	Puturidze S., Margvelashvili M., Bilder L., Kalandadze M., Margvelashvili V.	RELATIONSHIP BETWEEN GENERAL HEALTH, ORAL HEALTH AND HEALTHY LIFESTYLE IN ELDERLY POPULATION(REVIEW) . ISSN 1512-0112,	Georgian Medical News No2(275)		4
2	Puturidze S., Kalandadze M., Margvelashvili V.	Edentulism and prosthetic needs of elderly population in Georgia https://doi.org/10.1111/idj.12442	International Dental Journal 1.362 2018	Wiley Online Library	1
3	Guliz Nigar GUNCU, Secil Karakoca NEMLI, Eunice CARRILHO, Nermin YAMALIK, Elena	Clinical Guidelines and Implementation into Daily Dental Practice.	Acta médica portuguesa 31(1):12		

VOLODINA, Paulo MELO, Vladimer MARGVELASHVILI, Alessandra ROSSI	DOI10.20344/amp.8942LicenseCC BY-NC-ND 4.0			
--	---	--	--	--

ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)

6. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

6.1. საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	პროფესორი ვლადიმერ მარგველაშვილი	პაციენტთა ორთოპედიული რეაბილიტაციის ძირითადი პრობლემები	25.10.2018 თბილისი, საქართველო
2	პროფესორი ვლადიმერ მარგველაშვილი	ვინირები - ფუნქცია თუ ესთეტიკა?	26.02.2018 ბაკურიანი, საქართველო

მოხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)

6. 2. უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	პროფესორი ვლადიმერ მარგველაშვილი	ედენტულიზმის გავრცელება და ორთოპედიული მკურნალობის საჭიროება საქართველოს ხანდაზმულ მოსახლეობაში	06.09.2018 ბუენოს აირესი, არგენტინა
2	პროფესორი ვლადიმერ მარგველაშვილი	ორთოპედიული მკურნალობის სირთულეები ბრუქსიზმიან პაციენტებში	24.05.2018 ერევანი, სომხეთი

მოხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)

კლინიკური და კვლევითი უნარ-ჩვევების კათედრა

ნინო შარაშიძე - კლინიკური და კვლევითი უნარ-ჩვევების კათედრის პროფესორი, ხელმძღვანელი

მაია ხუბუა - ასოცირებული პროფესორი

ინგა ბოჭორიშვილი - ასისტენტ პროფესორი

თინათინ სუპატაშვილი - ასისტენტ პროფესორი

1. სამეცნიერო ან სასწავლო ერთეულის მიერ ერთობლივად შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

1.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

1.2.

№	დასრულებული პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

2. შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გრანტით დაფინანსებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

2.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

2.2.

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3. უცხოური გრანტებით დაფინანსებული სამეცნიერო პროექტები

3.1. გარდამავალი პროექტი

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/ სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3.2. დასრულებული პროექტი

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

4. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა საქართველოში

4.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.4. სტატიები დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდის (DOI) მითითებით

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

4.5. სტატიები ISSN-ის მითითებით

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ISSN	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1.	<i>Maia Chigogidze, Nino Sharashidze, Zurab Paghava</i>	Gender differences in coronary collateral circulation during acute and stable ischemic heart disease ISSN: 2346-8491	Translational and Clinical Medicine – Georgian Medical Journal. Vol 3, No 1 (2018)		გვ.25 -31
2.	Sharashidze N, Kacharava G, Zhvania N ,Saatahvili G,	Tacotsubo Cardiomyopathy in	Actual Topics on Women's Health N10 -2018		Gv.38-46

3	Lomia N.	premenopausal Women ISSN 2298 -0091			
---	----------	--	--	--	--

ტაკოცუბოს კარდიომიოპათია პრემენოპაუზაში მყოფ პაციენტში

ტაკოცუბო კარდიომიოპათია (ტკმ) ხასიათდება მარცხენა პარკუჭის ხანმოკლე მძიმე დისფუნქციით. გულის უკმარისობის სიმპტომებით, იშემიური ცვლილებებით ელექტროკარდიოგრამაზე, კორონარული ანგიოგრაფიით ობსტრუქციული კორონარული დაავადების არარსებობით. ტკმ იძლევა მიოკარდიუმის ინფარქტისათვის დამახასიათებელ კლინიკურ სურათს. ტკმ ახასიათებს მარცხენა პარკუჭის ჰიპო და აკინეზია, აპიკალური ბალონირება და ბაზალური სეგმენტების ჰიპერკინეზია. ტკმ უფრო ხშირია პოსტემენოპაუზურ ქალებში და დაკავშირებულია ფიზიკურ ან ემოციურ სტრესთან.სტატიაში წარმოდგენილია პრემენოპაუზაში მყოფი პაციენტის კლინიკური შემთხვევა, რომელიც პრეზენტაციამდე ხუთი წლის განმავლობაში იღებდა პეროლარულ კონტრაცეპტივს. პაციენტს აღენიშნებოდა ძლიერი ტკივილი გულის არეში, ST სეგმენტის ელევაცია ეკგ-ზე, მარცხენა პარკუჭის ბაზალური და შუა სეგმენტების ჰიპოკინეზია და აპიკალური ბალონირება. მაღალსენსიტიური ტროპონინის დონე იყო ნორმის ფარგლებში. კორონარული ანგიოგრაფიით კორონარული არტერიების სტენოზირება არ გამოვლინდა. აღინიშნა ეკგ და გულის ფუნქციის სწრაფი აღდგენა.წარმოდგენილი შემთხვევის თავისებურებაა ბაზალური ჰიპოკინეზია და პრემენოპაუზური სტატუსი, ორალური კონტრაცეპცია. პრემენოპაუზურ პერიოდში პერორალური კონტრაცეპციის პირობებში ტაკოცუბოს კარდიომიოპათიის განვითარების შესაძლებლობა და მექანიზმები საჭიროებს შემდგომ კვლევას.

5. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა უცხოეთში

5.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელ- წოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.4. სტატიები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI ან ISSN	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

6. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

6.1. საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1			
2			
3			
მოხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)			

6. 2. უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1			
2			
3			
მოხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)			

გადაუდებელი და კრიტიკული მედიცინის დეპარტამენტი

ხელმძღვანელი - პროფესორი ზურაბ ჩხაიძე,
მამუკა ჩხაიძე - ასოცირებული პროფესორი.

1. სამეცნიერო ან სასწავლო ერთეულის მიერერთობლივადშესრულებული სამეცნიერო-კვლევითიპროექტები

1.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი)პროექტისდასახელება მეცნიერებისდარგისადასამეცნიერომიმართულებისმიითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1			
2			
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითიპროექტის2018 წლის ეტაპისძირითადითეორიულიდაპრაქტიკულიშედეგებისშესახებვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)			

1.2.

№	დასრულებულიპროექტისდასახელება მეცნიერებისდარგისადასამეცნიერომიმართულებისმიითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
	Распространенность Scientific Edition-	2018	
	AbdominalTraumva-sugical taqtile mistakes EUROPEAN JOURNAL OF TRAUMA AND EMERJENCY SURGERY	2018	
დასრულებული კვლევითიპროექტისძირითადითეორიულიდაპრაქტიკულიშედეგებისშესახებვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)			

2. შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გრანტიდაფინანსებულისამეცნიერო-კვლევითიპროექტები

2.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი)პროექტისდასახელება მეცნიერებისდარგისადასამეცნიერომიმართულებისმიითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)

1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

2.2.

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახ ელება მეცნიერების დარგისა და სამ ეცნიერო მიმართულების მიხედვით ბით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მიხედვით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3. უცხოური გრანტებით დაფინანსებული სამეცნიერო პროექტები

3.1. გარდამავალი პროექტი

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახ ელება მეცნიერების დარგისა და სამ ეცნიერო მიმართულების მიხედვით ბით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მიხედვით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3.2. დასრულებული პროექტი

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახ ელება მეცნიერების დარგისა და სამ ეცნიერო მიმართულების მიხედვით ბით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მიხედვით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

4. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა საქართველოში

4.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათა ური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)				

4.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)				

4.4. სტატიები დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდის (DOI) მითითებით

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)					

4.5. სტატიები ISSN-ის მითითებით

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, ISSN	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)					

5. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა უცხოეთში

5.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				

2				
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)				

5.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)				

5.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)				

5.4. სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI ან ISSN	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ვრცელიანოტაცია (ქართულენაზე)					

6. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

6.1. საქართველოში

№	მომხსენებელი/მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1			
2			
3			
მომხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)			

6. 2.უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენებისსათაური	ფორუმისჩატარების დროდაადგილი
1	Zurab Chkhaidze	Acute diverticulosis diagnostic , treatment;	ESES 2018 Valencia,Spain
		Распространенность хеликобактер пилори ассоциированный с хроническим гастритом и язвенной болезни среди грузнского населения	Scientific Edition-Science Review, Warsaw,Poland
2		Дивертикулярная болезнь толстой кишки, диагностика и лечение	20-й Международный Славиано-Балтийский научный Форум
3		Распространенность хеликобактер пилори ассоциированный с хроническим гастритом и язвенной болезни среди грузнского населения	20-й Международный Славиано-Балтийский научный Форум
მოხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)			
№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენებისსათაური	ფორუმისჩატარების დროდაადგილი
4	ერთობრივ სამეცნიერო პროექტში მონაწილეობა	St George's University of London Roial marsden Hospital, prof. Stephen Hyer	
მოხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)			

ონკოლოგიისა და პალიატიური მზრუნველობის კათედრა

სასწავლო ერთეულის პერსონალური შემადგენლობა:

ხელმძღვანელი - პროფესორი თამარ რუხაძე

ასისტენტ-პროფესორი - ირინე გაგუა

1. სამეცნიერო ან სასწავლო ერთეულის მიერ ერთობლივად შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

1.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

1.2.

№	დასრულებული პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

2. შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გრანტით დაფინანსებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

2.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

2.2.

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4

დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)

3. უცხოური გრანტებით დაფინანსებული სამეცნიერო პროექტები

3.1. გარდამავალი პროექტი

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/ სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3.2. დასრულებული პროექტი

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

4. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა საქართველოში

4.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4. 2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება,	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
---	-----------------	-----------------------	--------------------------------	---------------------

		საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN		
1				
2				
3				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.4. სტატიები დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდის (DOI) მითითებით

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა- ური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

4.5. სტატიები ISSN-ის მითითებით

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა-ური, ISSN	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	თ. ლეკაშვილი; თ. აბრამიძე, ი. შოშიაშვილი,		ონკო- ინკურაბელურ პაციენტთა სამედიცინო საჭიროებები და მათთან დაკავშირებული სირთულეები	რადიოლოგიის მაცნე	14
2	T. Lekashvili;		Clinical Groups in Oncology as Part of Former Soviet Health Care System – Georgian Experience	TRANSLATIONAL AND CLINICAL MEDICINE - GEORGIAN MEDICAL JOURNAL	7

1) სამედიცინო პრაქტიკაში პალიატიური მზრუნველობა წარმოდგენილია, როგორც აქტიუ-რი მრავალპროფილური მზრუნველობა, რომლის უპირველესი ამოცანაა ტკივილისა და სხვა პათოლოგიური სიმპტომების მოხსნა, ავადმყოფთა სოციალური, ფსიქოლოგიური და სულიერი მხარდაჭერა სიცოცხლის ბოლომდე, რათა ისინი დარჩნენ საზოგადოების სრულყოფილ და სრულფასოვან წევრებად. სამედიცინო პრაქტიკაში ზემოაღნიშნული მოთხოვნების ეფექტურობის და ონკო- ინკურაბელურ პაციენტთა სამედიცინო საჭიროებების შეფასებისათვის დაიგეგმა კვლევა, რაც საშუალებას მისცემდა მკვლევარებს მომხდარიყო ანალიზი, თუ რამდენად ადეკვატურად და მიზანმიმართულად ხორცილდებოდა სამედიცინო სერვისი, რა საჭიროებები და პრობლემებით მიმართავდნენ პაციენტები სერვისს და სირთულეები აღინიშნებოდა მზრუნველობს მიმდინარეობისას; რამდენად ხდება პალიატიური მზრუნველობის ზოგადი და საერთაშორისოდ

ადიარებული ძირითადი პრინციპების დაცვა. აღნიშნულისათვის გამოყენებულ იქნა ანკეტური გამოკითხვა, სამედიცინო დოკუმენტაციისა და ისტორიების ანალიზი. კვლევის მასალა წარმოდგენილია პალიატიური მზრუნველობის სახელმწიფო პროგრამის ბენეფიციურებით, რომლებიც შესაბამის (როგორც სტაციონარულ, ასევე ამბულატორიულ) სამედიცინო სერვისს იღებდნენ ონკოლოგიის ნაციონალური ცენტრის პალიატიური მზრუნველობის სამსახურში, ასევე საქართველოს პალიატიური მზრუნველობის ეროვნულ აკადემიაში - საგანმანათლებლო, სამეცნიერო და პრაქტიკულ ცენტრში 2011- 2013 წლებში. კვლევის შედეგად დადგინდა, რომ: ა) ინკურაბელურ პაციენტთა პალიატიური მზრუნველობის ხანგრძლივობა გაუ-მართ-ლებელია მოიცავდეს პაციენტთა პალიატიური მზრუნველობის საჭიროებების რომელიმე 3 ან 6 თვეს, რისი მოთხოვნის საფუძველზე ირღვევა პალიატიური მზრუნველობის არსის ძირითადი პრინციპი - ზრუნვა პაციენტის ცხოვრების ბოლომდე და მისი ცხოვრების ხარისხის შენარჩუნება/გაუმჯობესება; ბ) ინკურაბელურ პაციენტთა საჭიროებები და არსებული სამედიცინო მომსახურეობა ემყარება დღეისათვის უპირატესად სამედიცინო საჭიროებების და ხშირად უგულვებელყოფილია არასამედიცინო ასპექტები (ფსიქოლოგიური, სულიერი, სოციალური); გ) გაწეული სამედიცინო სერვისი ძირითადად ემყარება პაციენტის მინიმალურ საჭი-როებებს და არ მოიცავს პალიატიური მზრუნველობის საერთაშორისოდ აღიარებულ მოდელს (სადაც თავდაპირველადვე განსაზღვრულია მულტიდის-ციპლი-ნური გუნდის წევრების ეფექტური მუშაობა და როლთა გადანაწილება); დ) ინკურაბელურ პაციენტთა ოპიოიდების ხელმისაწვდომობა დამყარებულია დღეს-დღეობის გაუმართლებელი შეფასების კლინიკურ ჯგუფებზე, ბიუროკრატიულ აპარატზე, სამედიცინო პერსონალის შესაბამისი ცოდნის სიმწირესა და საკანონმ-დებლო ბაზის შეუსაბამობაზე; ე) ონკოლოგიურ პაციენტთა პალიატიური მზრუნველობის მომსახურეობის მიღების შეფასებისათვის მიუღებელია ჩართვის კრიტერიუმად მე-4 სტადიის მოთხოვნის აუცილებლობა, რადგან ის არ წარმოადგენს სარწმუნო იარაღს ონკო-ინკურაბელურ პაციენტთა დაავადების პროგრესირებისა და მდგომარეობის შეფასებისათვის; ვ) ინკურაბელურ პაციენტთა სტატუსის შეფასება უნდა ეყრდნობოდეს პაციენტთა საჭიროებებს (სამედიცინო და არასამედიცინო), სადაც უგულვებელყოფილ უნდა იქნას პაციენტთა კლინიკური ჯგუფი და დაავადების სტადია.

2) საქართველოში ონკოლოგიურ დაავადებათა ახალი შემთხვევების რიცხვი ყოველწლიურად 7 000-დან 8 000-მდე მერყეობს და მოსახლეობის სიკვდილობის მაჩვენებელთა შორის რიგით მეორე მიზეზს წარმოადგენს. წლების განმავლობაში ქვეყანასა და ჯანდაცვის სისტემაში მიმდინარე სოციალურმა სიდუხჭირემ, სტრუქტურულმა ცვლილებებმა, სამედიცინო მომსახურეობის ხელმისაწვდომ-ობას-თან დაკავშირებულმა პრობლემებმა მკვეთრად შეაფერხა ონკოლოგიურ დაავადებათა გამოვლენის შესაძლებლობა მათი განვითარების ადრეულ ეტაპებზე. ქვეყანის ჯანდაცვის სისტემაში გატარებულმა რეფორმებმა, სკრინინგ-პროგრამების ხელმისაწვდომობის გაზრდამ, სიმსივნური დაავადებების ადრეულ ეტაპზე გამოვლენამ და ქვეყანაში პოპულაციური რეესტრის ამოქმედებამ მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანა ეპიდემიოლოგიური მაჩვენებლების ადეკვატურად შეფასებაში, დიაგნოსტიკისა თუ მკურნალობის შედეგების მკვეთრ გაუმჯობესებაში. მიუხედავად გატარებული რეფორმებისა და მიღწეული წარმატებებისა, მოქმედი მარეგულირებელი დოკუმენტები არ შეესაბამება არსებულ საერთაშორისო სტანდარტებსა და აღიარებულ რეგულაციებს. ისინი გარკვეულ დახვეწას მოითხოვენ საერთაშორისო გაიდლაინების შესაბამისად და კლინიკური გამოცდილების თანახმად. პოსტ საბჭოთა სივრცის ლიტერატურული მონაცემების მიხედვით, წლების განმავლობაში დარგის მეცნიერთა მცდელობა მირთული იყო ონკოლოგიური დაავადებების სტატისტიკურ ანალიზზე, გავრცელების თავისებურებებზე, დიაგნოს-ტიკის ადრეულ მეთოდებსა და შესაძლებლობებზე, მკურნალობის ეფექტურობასა და მათი ახლო თუ შორეული შედეგების გაუმჯობესებისაკენ. მეცნიერთა და დარგის სპეციალისტთა ყურადღება მიმართული იყო დაავადებულთა დისპანზერიზაციის გაუმჯობესებისაკენ და ამ უკანასკნელთან არის დაკავშირებული ონკოლოგიურ პრაქტიკაში დღემდე არსებული კლინიკური ჯგუფების არსებობის მცნება, რასაც ასევე ეფუძნებოდა შემდგომში პაციენტთა ინკურაბელობის განსაზღვრა.

5. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა უცხოეთში

5.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.4. სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI ან ISSN	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

6. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

6.1. საქართველოში

№	მომხსენებელი/მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1			
მომხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)			

6. 2. უცხოეთში

№	მომხსენებელი/მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1			
2			
მომხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)			

სამედიცინო რადიოლოგიისა და ენდოსკოპიის კათედრა

ხელმძღვანელი პროფესორი სოფიო კახაძე,

ასოცირებული პროფესორები: მამუკა გურგენიძე, ვალერი აბულაძე.

1. სამეცნიერო ან სასწავლო ერთეულის მიერ ერთობლივად შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

1.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1			

1.2.

№	დასრულებული პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1			

2. შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გრანტით დაფინანსებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

2.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1			

2.2.

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1			

3. უცხოური გრანტებით დაფინანსებული სამეცნიერო პროექტები

3.1. გარდამავალი პროექტი

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/ სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1			

3.2. დასრულებული პროექტი

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1			

4. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა საქართველოში

4.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				

4. 2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				

4.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				

4.4. სტატიები დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდის (DOI) მითითებით

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა- ური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					

4.5. სტატიები ISSN-ის მითითებით

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა- ური, ISSN	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					

5. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა უცხოეთში

5.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				

5.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				

5.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელ- წოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				

5.4. სტატიები

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური	ჟურნალის/ კრებულის	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
---	---------------------	--------------------------------	-----------------------	--------------------------------------	------------------------

		საიდენტიფიკაციო კოდი DOI ან ISSN	კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი		
1					
2					
3					

6. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

6.1. საქართველოში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	მამუკა გურგენიძე	დიდი და „დამალული“ პოლიპების ენდოსკოპიური დიაგნოსტიკა და რეზექცია	საქართველოს ენდოსკოპისტთა ასოციაციის მე-7 საერთაშორისო კონფ - 20 ოქტომბერი 2018, თბილისი
2	სოფიო კახაძე	მთელი სხეულის მაგნიტურ-რეზინანსული ტომოგრაფიის შესაძლებლობები ონკოლოგიურ დაავადებათა დიაგნოსტიკაში და მართვაში	საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ონკოლოგიურ დაავადებათა რადიოლოგიური დიაგნოსტიკა თხემიდან ტერფამდე“ – 27 ოქტომბერი 2018
3			

მოხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)

6. 2. უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მოხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1			
2			
3			

მოხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)

ერთეულს, თუ საჭიროდ მიაჩნია, შეუძლია ანგარიშში შეიტანოს სხვა, მისთვის მნიშვნელოვანი აქტივობაც.

საერთაშორისო კონფერენციების ჩატარება:

1. საქართველოს ენდოსკოპისტთა ასოციაციის მე-7 საერთაშორისო კონფერენცია 20 ოქტომბერი 2018, თბილისი
2. საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ონკოლოგიურ დაავადებათა რადიოლოგიური დიაგნოსტიკა თხემიდან ტერფამდე“ – 27 ოქტომბერი 2018

მედიცინის ფაკულტეტის შინაგან სნეულებათა დეპარტამენტი

ხელმძღვანელი - სრული პროფესორი ა. ალადაშვილი
 პავლ ე მაჭავარიანი ასოცირებული პროფესორი
 ვახტანგ ჭუმბურიძე ასოცირებული პროფესორი
 ელენე გიორგაძე ასოცირებული პროფესორი (ენდოკრინოლოგიის მიმართულებით)
 თამაზ მალაქელიძე ასოცირებული პროფესორი
 თამარ კიკალიშვილი ასისტენტ-პროფესორი
 მიხეილ წვერავა ასისტენტ-პროფესორი
 ნინო დოლიძე ასისტენტ-პროფესორი

1. სამეცნიერო ან სასწავლო ერთეულის მიერ ერთობლივად შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

1.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მიხედვით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მიხედვით)
1	<p>1. “მე-3 ფაზის, მულტიცენტრული, პლაცებოთი კონტროლირებული, რანდომიზებული, ორმაგად ბრმა, 12-კვირიანი კვლევა 40-კვირიანი, აქტიურად კონტროლირებული, ორმაგად ბრმა გაგრძელებით K-877-ის ეფექტურობის და უსაფრთხოების შესაფასებლად თირკმლის ნორმალური ფუნქციის მქონე მოზრდილ პაციენტებში, რომელთა ტრიგლიცერიდების დონე უზმოდ ≥ 500 მგ/დლ და < 2000 მგ/დლ.” პროტოკოლის ნომერი: K-877-301</p> <p>2. “მე-3 ფაზის, მულტიცენტრული, პლაცებოთი კონტროლირებული, რანდომიზებული, ორმაგად ბრმა, 12-კვირიანი კვლევა 40-კვირიანი, აქტიურად კონტროლირებული, ღია გაგრძელებით K-877-ის ეფექტურობის და უსაფრთხოების შესაფასებლად თირკმლის მსუბუქი და საშუალო ხარისხის თირკმლის უკმარისობის მქონე მოზრდილ პაციენტებში, რომელთა ტრიგლიცერიდების დონე უზმოდ ≥ 500 მგ/დლ და < 2000 მგ/დლ” პროტოკოლის ნომერი: K-877-303.</p> <p>3. „რანდომიზებული, ორმაგად ბრმა, პლაცებოთი კონტროლირებული, პარალელური ჯგუფების მომცველი, მულტიცენტრული კვლევა</p>	<p>2017 -დღემდე, 3</p> <p>2017- დღემდე,</p> <p>2018 - დღემდე.</p>	<p>ვ. ჭუმბურიძე / ასოცირებული პროფესორი/ და თ. კიკალიშვილი / ასისტენტ პროფესორი/ მთავარი მკვლევარი.</p> <p>ვ. ჭუმბურიძე / ასოცირებული პროფესორი/ და თ. კიკალიშვილი / ასისტენტ პროფესორი/ მთავარი მკვლევარი.</p> <p>ვ. ჭუმბურიძე / ასოცირებული პროფესორი/ და თ.</p>

<p>კარდიოვასკულური და თირკმლებთან დაკავშირებულ მოვლენების დროს სოტაგლიფლოზინის ეფექტურობის სადემონსტრაციოდ მე-2 ტიპის დიაბეტის მქონე პაციენტებში, რომლებსაც აქვთ კარდიოვასკულური რისკ-ფაქტორები და თირკმლის ფუნქციის ზომიერი დარღვევა“, მე-3 ფაზა, მთავარი მკვლევარი.,</p> <p>4. მიმდინარეობს რანდომიზებული, ორმაგად-ბრმა, პლაცებო კონტროლირებალი პარალელურ ჯგუფებში მიმდინარე კვლევა კარდიოვასკულური შედეგების შესაფასებლად ერთუგლიფლოზინით (MK-8835/PF-04971729) მკურნალობის ფონზე ტიპი 2 შაქრიანი დიაბეტის და დადგენილი სისხლძარღვთა დაავადებების მქონე სუბიექტებში“, ფაზა 3, მთავარი მკვლევარი.,</p>	<p>2014-დღემდე.</p>	<p>კიკალიშვილი / ასისტენტ პროფესორი/ მთავარი მკვლევარი.</p> <p>ვ. ჭუმბურიძე / ასოცირებული პროფესორი/ და თ. კიკალიშვილი / ასისტენტ პროფესორი/ მთავარი მკვლევარი.</p>
<p>გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)</p>		

1.2.

№	დასრულებული პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
	<p>1. “ კლინიკურად ავადმყოფ პაციენტებში სტაციონარიდან ბინაზე გაწერის შემდგომ ვენური თრომბოემბოლიზმის განვითარების რისკის შემცირების შეფასების კვლევა რივაროქსაბანის პლაცებოსთან შედარების საფუძველზე (კვლევა MARINER) “, ფაზა 3,</p> <p>2. „რანდომიზებული, პლაცებოთი კონტროლირებული, ორმაგად ბრმა, მულტიცენტრული, მე-2 ფაზის კვლევა NI-0101, Toll-მსგავსი რეცეპტორ 4-ის საწინააღმდეგო მონოკლონური ანტისხეულების ინტრავენური მრავალჯერადი ინფუზიების ასატანობის, უსაფრთხოების, ფარმაკოკინეტიკის, ფარმაკოდინამიკის და ეფექტურობის შესაფასებლად რევატოიდული ართრიტის მქონე პაციენტებში“; კვლევის ოქმის ნომერი: NI-0101-04 , მთავარი მკვლევარი.</p>	<p>2016-2018.</p> <p>2017-2018</p>	<p>ვ. ჭუმბურიძე / ასოცირებული პროფესორი/ და თ. კიკალიშვილი / ასისტენტ პროფესორი/ მთავარი მკვლევარი.</p> <p>ვ. ჭუმბურიძე / ასოცირებული პროფესორი/ და თ. კიკალიშვილი / ასისტენტ პროფესორი/ მთავარი მკვლევარი.</p>

დასრულებული კვლევითი პროექტის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)

2. შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გრანტით დაფინანსებული სამეცნიერო-კვლევითი პროექტები

2.1.

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

2.2.

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3. უცხოური გრანტებით დაფინანსებული სამეცნიერო პროექტები

3.1. გარდამავალი პროექტი

№	გარდამავალი (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/ სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
1	2	3	4
გარდამავალი (მრავალწლიანი) კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

3.2. დასრულებული პროექტი

№	დასრულებული (მრავალწლიანი) პროექტის დასახელება მეცნიერების დარგისა და	პროექტის დაწყების და დამთავრების წლები	პროექტში ჩართული პერსონალი (თითოეულის როლის მითითებით)
---	---	--	--

	სამეცნიერო მიმართულების მითითებით, პროექტის საიდენტიფიკაციო კოდი, დამფინანსებელი ორგანიზაცია/სამეცნიერო ფონდი, ქვეყანა		
1	2	3	4
დასრულებული კვლევითი პროექტის 2018 წლის ეტაპის ძირითადი თეორიული და პრაქტიკული შედეგების შესახებ ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)			

4. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა საქართველოში

4.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4. 2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

4.4. სტატიები დიגיტალური საიდენტიფიკაციო კოდის (DOI) მითითებით

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1					
2					
3					
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

4.5. სტატიები ISSN-ის მითითებით

№	ავტორი/ ავტორები	სტატიის სათა-ური, ISSN	ჟურნალის/ კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	თ. ლობჯანიძე, თ. მალაქელიძე.	პნევმოციტოზი (პნევმოციტური პნევმონია).	საქართველოს რესპირაციული ჟურნალი, 2017, ტომი 13, #3. გვ.50		5
2	თ. ლობჯანიძე, თ. მალაქელიძე.	ფილტვების სოკოსმიერი დაავადებები.	საქართველოს რესპირაციული ჟურნალი, 2018, ტომი 14, #1. გვ.15		7
3					
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

5. ბეჭდური პროდუქციის გამოცემა უცხოეთში

5.1. მონოგრაფიები/წიგნები

№	ავტორი/ავტორები	მონოგრაფიის/წიგნის სათაური, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.2. სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.3. კრებულები

№	ავტორი/ავტორები	კრებულის სახელ- წოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1				
2				
3				
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)				

5.4. სტატიები

№	ავტორი/ავტორები	სტატიის სათაური, დიგიტალური საიდენტიფიკაციო კოდი DOI ან ISSN	ჟურნალის/კრებულის დასახელება და ნომერი/ტომი	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	ი. ჩხაიძე, თ. მაღლაკელიძე	The prevalence of the chronic obstructive pulmonary disease in the city of Telavi, Georgia: a cross-sectional study.	European Respiratory Journal 2017; 50: Suppl. 61, p.436	Germany	3
2	თ, კიკალიშვილი ვ. ჭუმბურიძე	Women and Men: Sex Differences in Cardiovascular Risk Prevention.	“Emergency Cardiology” p.258-263, Vol2,#1, 2018.	Belorussia	5
3	თ, კიკალიშვილი ვ. ჭუმბურიძე	Коморбидные состояния при хронической СН : как оптимизировать лечение?	Неотложная кардиология и кардиоваскулярные риски. стр.286-290, том 2, №1, 2018.	Белоруссия	
ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)					

6. სამეცნიერო ფორუმების მუშაობაში მონაწილეობა

6.1. საქართველოში

№	მომხსენებელი/მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1			
2			
3			
მომხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)			

6. 2. უცხოეთში

№	მომხსენებელი/ მომხსენებლები	მომხსენების სათაური	ფორუმის ჩატარების დრო და ადგილი
1	მ. წვერაძე	Thoracic echo in diagnosis and monitoring of pulmonary congestion in heart failure.	EuroEcho-Imaging 2018. Milan, Italy
2	მ. წვერაძე	Simplified pulmonary ultrasound in heart failure. Heart Failure 2018 & World Congress on Acute Heart Failure	Heart Failure 2018 & World Congress on Acute Heart Failure Vienna, Austria
3	მ. წვერაძე	Right ventricular outflow tract tissue doppler in congestive heart failure. Heart Failure 2018 & World Congress on Acute Heart Failure	Heart Failure 2018 & World Congress on Acute Heart Failure Vienna, Austria
4	მ. წვერაძე	Right ventricular outflow tract fractional shortening in mid-range EF heart failure. Heart Failure 2018 & World Congress on Acute Heart Failure	Heart Failure 2018 & World Congress on Acute Heart Failure Vienna, Austria

მომხსენების ანოტაცია (საჭიროა იმ შემთხვევაში, თუ მოხსენება ფორუმის მასალებში არ გამოქვეყნებულა)

ფაკულტეტის დეკანი

დ. კორძაია